

ALAPÍTVÁ: 1952

MÉHÉSZET

9 770465 601005 18004

66. (106) ÉVFOLYAM
2018. ÁPRILIS

4

ÁRA: 495 FT
ELŐFIZETŐKNEK: 430 FT

ANYAJELŐLŐ
SZÍN 2018

A méhek munkájának gyümölcse a termés

„A jó méhész
jó gyógyszerei...”

KIEGÉSZÍTŐ MÉHTAKARMÁNYOK
(NEM TÁMOGATOTT TERMÉKEK)

tolnagro
CSOPORT

BeeMax

méhtakarmány koncentrátum

Jellemzői:

Természetes és természetazonos összetevők, kielégíti a méhek tápanyag szükségletét. Kiegyensúlyozott fehérje-vitamin-ásványianyag speciális receptúra. Kizárólag növényi összetevőket tartalmaz, GMO-mentes alapanyagokból. Nem tartalmaz állati eredetű összetevőket, virágport, gyógyszert. Nem befolyásolja a méz minőségét. 0 napos várakozási idő. Erősíti a családot, növeli az általános ellenállóképességet a betegségekkel szemben. Magyarországi gyártóhely, magyar alapanyagokból.

Sörélesztő

takarmány alapanyag

Sörgyártást szabályozó szigorú német tisztasági rendeleteket követő sörgyárakból származó, GMO mentes 100%-os sörélesztő (*Saccharomyces cerevisiae*). A sörélesztő különlegessége, más takarmány élesztőkkel szemben, hogy ez az egyetlen élesztő, amely komlósavakat (humulone & lupulone) tartalmaz.

A sörélesztő jól ismert hatásai a következők:

Gasztró-intesztinális rendszer szabályozásában:

- javítja a tápanyagok és az aktív összetevők biológiai hasznosulását.

Diétás és prebiotikus hatásai vannak:

- stimulálja és támogatja a szervezet immunrendszerét.

Hozzájárul a szennyező anyagok és a mycotoxinok megkötéséhez és inaktiválásához:

- javítja a termékenységet.

A komló aktív összetevői erős antioxidáns és antibakteriális hatással rendelkeznek.

Alkalmazása:

Magas B-vitamin és nyomelem koncentrációja miatt, leginkább tenyész és fiatal állatoknak ajánlott.

CUKORLEPÉNY TERMÉKEINK

HONEY BEE PRO STANDARD

cukorlepény

A HONEY BEE PRO Standard kiváló minőségű cukorlepény a méhek táplálására, azokra az időszakokra, amikor nem áll rendelkezésre természetes méhlegelő. **Összetétel:** szacharóz, invertáz enzim szirup. **Átlagos tápérték /100g:** energiaérték 1661 kJ / 391 kcal, nyersfehérje: <0,5 g, szénhidrátok: 97,7 g amiből cukor 95,3 g, nyerszsír: <0,5 g amiből telített zsírsav <0,1 g, nyersrostok: 0,0 g, nátrium: 0,0 g. **Nedvességtartalom:** 2,23 g.

HONEY BEE PRO FEHÉRJE/STIMULÁLÓ

cukorlepény

A Honey Bee Pro cukorlepény a korai tavaszi időszakban használható, amikor a méhkirálynőnek stimulációra van szüksége. **Összetétel:** szacharóz, invertáz enzim szirup, inaktivált sörélesztő *Saccharomyces cerevisiae*, szójaszóját, tartósítószer E202, anizsolaj. **Átlagos tápérték /100g:** energiaérték 1600 kJ / 376 kcal, nyersfehérje 3,0 g, szénhidrát 91,1 g amiből cukor 89,6 g, nyerszsír: <0,5 g amiből telített zsír <0,1 g, nyersrost 0,0 g, nátrium 0,0 g. **Nedvességtartalom:** 5,45 g.

HONEY BEE PRO POLLEN

cukorlepény

A Honey Bee Pro Pollen cukorlepény pollennel gazdagított és összetevői fokozott stimulációt biztosítanak. Használható a tavaszi táplálás során a korai fiasítás serkentésére, az erős és egészséges méhkolónia biztosításához. Az év más időszakaiban is használható, beleértve az őst is és kifejezetten ajánlott a méhanya nevelésénél. **Összetétel:** szacharóz, glükóz, fruktóz, víz, pollen, fehérjék, ásványi anyagok, E202 tartósítószer. **Átlagos tápérték /100g:** energiaérték: 1666 kJ / 392 kcal, nyersfehérje: 0,5 g, szénhidrát: 98,0 g amiből cukor 95,7 g, nyerszsír: 0,5 g amiből telített zsír 0,1 g, só: 0,0 g.

HONEY BEE PRO NOZÉMA STOP

cukorlepény

A Nozéma Stop enzimatikus cukorlepény, növényi polifenolokon alapú teljesen mértékben növényi készítménnyel. Hozzáadva a méhek takarmányához, hozzájárul a *Nosema apis* és a *Nosema ceranae* által okozott nozémózis leküzdéséhez. **Összetétel:** szacharóz, invertáz enzim szirup, Nozevit. **Átlagos tápérték /100g:** energiaérték: 1656 kJ / 390 kcal, nyersfehérje <0,5 g, szénhidrát 97,4 g amiből cukor 94,9 g, zsír <0,5 g amiből telített zsír <0,1 g, nyersrost 0,0 g, nátrium 0,0 g. **Nedvességtartalom:** 2,52 g/100g.

A vényköteles termékeinkkel kapcsolatban kérjen állatorvosától vagy gyógyszerésztől további felvilágosítást! Alkalmazás előtt olvassa el a használati utasítást! Az akció a készlet erejéig érvényes!

tolnagro
CSOPORT

Tolnagro Kft.
Szekszárd, Rákóczi u. 142-146.
Telefon: +36 74/528-528
megrendeles@tolnagro.hu

Sz.-Sz.-B. Megyei Állatkórház Kft.
Nyíregyháza-Oros, Nyíregyházi út 6/A.
Telefon: +36 30/938-71-22
megrendeles@allatkorhazkft.hu

Primavet Kft.
Budapest, Komáromi út 35-37.
Telefon: +36 1/460-50-50
megrendeles@primavet.hu

MÉHÉSZET

www.meheszet.hu

A magyar méhészek szaklapja

Alapítva: 1952

66. (106.) évfolyam, 4. szám

2018. április

Főszerkesztő: DR. DÖGEI IMRE

E-mail: dogei.imre53@gmail.com

Tel.: (+36)-(30)-267-6447

Felelős szerkesztő: BROSS PÉTER

E-mail: brossp@t-online.hu

Szerkesztő: NAGY OTTÓ

E-mail: otto.nagy@t-online.hu

Titkárság: KISS JÁNOSNÉ Telefon: 273-2290

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓ:

1141 Budapest, Mirtusz u. 2.

Postacím: 1591 Budapest, Pf.: 294

Telefon: 273-2290. Fax: 273-2285

Hirdetésfelvétel: Szerkesztőségben

Telefon: (+36)-(30)-631-3512

E-mail: otto.nagy@t-online.hu

Kiadja: MAGYAR MEZŐGAZDASÁG KFT.

www.magyarmezogazdasag.hu

Felelős kiadó:

SÁRI ENIKŐ ügyvezető igazgató

HÁJOS LÁSZLÓ ügyvezető igazgató

LAPTERJESZTÉS, PÉNZÜGY:

Laczó Angéla, Hajcsér Anna, Szabó Ildikó

MARKETING: Horváth Roland vezető

Kovács Réka

Bárdos László tervezőgrafikus

ÜGYFÉLSZOLGÁLAT:

Husztiné Csekó Emma,

Tel.: 470-0411. Fax: 470-0410

Minden jog fenntartva!

A lapból értesítéseket átvenni csak

A Méhészetre való hivatkozással lehet.

A hirdetések és egyéb reklámkiadványok

tartalmáért a kiadó nem vállal felelősséget.

ELŐFIZETÉSBEN TERJESZTI

a Magyar Posta Zrt. Postacím: 1900 Budapest

Előfizetésben megrendelhető az ország

bármely postáján, a hírlapot kézbesítőknél,

www.posta.hu WEBSHOP-ban

(https://eshop.posta.hu/storefront/),

e-mailen a hirlapelofizetes@posta.hu címen,

telefonon (06)-(1)-767-8262 számon,

levélben a MP Zrt. 1900 Budapest címen.

Külföldre és külföldön előfizethető

a Magyar Posta Zrt.-nél: www.posta.hu

WEBSHOP-ban (https://eshop.posta.hu/

storefront/), 1900 Budapest,

(06)-(1)-767-8262, hirlapelofizetes@posta.hu

Belföldi előfizetési díj egy évre: 5160 Ft,

fél évre 2580 Ft.

Árusításos úton terjeszti a Lapker Zrt., a

Magyar Posta Zrt., valamint az alternatív

terjesztők.

KÜLFÖLDÖN TERJESZTI:

Color Interpress Kft.

1039 Budapest, Hatvány L. u. 14.

Telefon: 243-9232. Fax: 243-9242

Nyomja: Oláh Nyomdaipari Kft.

1211 Budapest, Központi út 69-71.

Felelős vezető: OLÁH MIKLÓS vezérigazgató

Tel.: 278-5000, 420-8654. Fax: 278-5008

A szaklapban közölt írások tartalmával a

szerkesztőség nem mindig ért egyet.

A címlapon:

FOTÓ:

HU ISSN 0465-6016

www.magyarmezogazdasag.hu

Szerkesztő:

PRÁGER ÁDÁM, KISS MELINDA

LAPINDÍTÓ

2018. ÁPRILIS

Tisztelt Méhésztárs, Kedves Olvasó!

A KEMÉNY HIDEG UTÁN fel kell kötnünk a gatyánkat, hogy a február végi, március eleji kiesett fiasítást valamilyen fondorlattal pótolni tudjuk. Teljes erővel, összes szaktudásunkat bevetve, szinte kényszeríteni kell az anyákat és a dolgozókat a hiány pótlására. A serkentés ezek után minden méhészetben szinte kötelező. Ahol még bőséges az élelem, ami majdnem kizárt, mézes sejtek felkarcolásával, ahol ez nincs, ott 1-1 es, vagy annál higabb cukorszirup adásával ösztönözhetjük szorgoskáinkat a több munkára, az anyákat pedig intenzívebb peterakásra. *(Balogh László, 9. o.)*

A FONTOSABB MÉZTERMELŐ ORSZÁGOK már elkészítették a saját fajtamézeikre vonatkozóan az etalon adatbázisukat. Ezeket a referenciaértékeket használják a méz botanikai és földrajzi eredetének, illetve a címke megfelelőségének az ellenőrzésére. A Mézvizsgálók Nemzetközi Szövetsége egységesített vizsgálati módszereket dolgozott ki, és elkészítette a legfontosabb 15 európai fajtaméz deklarált leírását. Ezek között az akácmez is szerepel, azonban magyar adatbázis hiányában magyar adatközlés nélkül. *(Rözséné dr. Büki Etelka, 8. o.)*

NEM A KAPTÁR TERMELI A TERMÉKET – mondogatták gyakorta nagy elődeink. A kaptár csak eszköz, hogy a méhcsalád kellő népességre fejlődjön és biztonságban éljen benne. Kaptár ügyben a méhészt a főszereplő. A kaptárnak a méhészt életkörülményeit, munkaképességét és a termelni szándékozott termék előállításának a lehetőségét kell kiszolgálni. Példának hozom fel, hogy az alacsony méz kamra kínálja a legjobb lehetőséget a fajtaméz termeléséhez. *(Dr. Deák Gábor, 6-7. o.)*

AZ ÉLTŰNÉSEKET, PUSZTULÁSOKAT FIGYELVE, azt vesszük észre, hogy a méhek többsége télen pusztul el. A méhek telelését befolyásolja a méhek zsirtartaléka: minél több a zsirtartalék, annál jobban telnek át. A zsírtestre szükségük van tavasszal is az új nemzedék (fiasítás) „felneveléséhez”, amikor a szabadban kevés a fehérjeforrás. A zsírtestből és a keretekben elraktározott virágporból tudják pótolni fehérjeigényüket, ezzel táplálják az új nemzedéket. *(Szócs Boróka, 14-15. o.)*

A FÜSTÖLÉS ÁRTALMATLANNAK TŰNŐ beavatkozás, mégis pluszterhelésnek tesszük ki a méheket. Elég sok tényező stresszhatása alatt vannak/vagyunk, tehát a legkisebb segítség is jól jön. Ezért ha lehet, akkor tudatosan döntsünk, hogy mit is teszünk a füstölőbe. Már csak saját érdekünkben is, mert mindegy hová tesszük a füstölőt kaptárvizsgálat közben, a füst előbb-utóbb az orrunk alá csavarodik. A méhészhölgyeknek sem muszáj elhinni a tréfás mondást, hogy „szépre száll a füst”. *(Csinsza Tibor, 18-19. o.)*

Dögei Imre
főszerkesztő

A hónap fotója

Ezt a képet március elsején fotóztam a méhesünkben, amikor reggel –21 fokot mértünk – írja Bognár Zsolt szerkesztőségünknek küldött levelében

Olvasóinkhoz! A digitális fotózás sokak szenvedélye. Kérjük, küldjenek felvételeket a dogei.imre@mezeszet.hu címre, képaláírással együtt. Lehetőleg közelieket, az külön jó, ha a kaptár „belsejéből”, vagy egy-egy különleges méhészpillanatot megörökítve.

TÁJOLÓ
2018. ÁPRILIS

Kitüntették Takács Ferencet

Az 1848/49. évi forradalom és szabadságharc 170. évfordulója alkalmából Takács Ferenc méhészt, az

nők Magyar Arany Érdemkeresztet adományozott. A kitüntetést Fazekas Sándor földművelésügyi miniszter adta át a minisztériumi ünnepség keretében. Az indoklás szerint Takács Ferenc a magyar méz hírnevének öregbítésében és a si-

Aranynektár Termékgyártó és Kereskedelmi Kft. alapítója és tulajdonosa számára a Köztársasági El-

keres mézexportban kifejtett több évtizedes tevékenységével érdemelte ki a magas elismerést.

A méhek védelmében, a mézhamisítás ellenében

Az EU és tagállamai fektessenek többet a méhek védelmébe, a hamisítás elleni harcra és a termelők támogatásába – idéz az Európai Parlament március 1-én elfogadott állásfoglalásából a nak.hu.

Az EU-nak átfogó és hosszú távú stratégiára van szüksége az európai méhek megvédése érdekében – döntött az Európai Parlament, miután 560 szavazattal 27 ellenében, 28 tartózkodás mellett elfogadta az Erdős Norbert magyar képviselő által összeállított mézjelentést. Ennek érdekében a képviselők a következőket javasolják: állítsanak össze a méh-hullás elleni küzdelemre vonatkozó cselekvési tervet, támogassák az inváziós fajokkal és betegségekkel szemben ellenálló méhfajok létrehozását, tiltsák be azokat a növényvédő szer hatóanyagokat, amelyek bizonyítottan veszélyt jelentenek a méhek egészségére, hozzanak létre a permethrin időszakokra vonatkozó korai előrejelző rendszert.

A képviselők azt javasolják, hogy a nemzeti méhészeti programokra elkülönített uniós költségvetési sor összegét 50 százalékkal emeljék, és felhívják a bizottság figyelmét, hogy a testület fontolja meg egy új, a méhészekre vonatkozó támogatási rendszer bevezetését a 2020 utáni közös agrárpolitika keretében. Annak érdekében, hogy az importméz megfeleljen a magas európai minőségi elvárásoknak, harmonizálni kell a határokon történő és a belső piacon végzett ellenőrzéseket. A szabadkereskedelmi megállapodások során a méz és egyéb méhészeti termékek minősüljenek „érzékeny termékeknek”, és ezeket lehetőség szerint zárják ki a tárgyalások köréből.

– Mindent meg kell tennünk méheik és mézünk védelme érdekében, hiszen az uniós élelmiszer-termelés háromnegyede beporzason alapul, vagyis a méhek az élelmiszer-biztonság szempontjából nélkülözhetetlenek. A fogyasztó számára világosan le kell írni, honnan jön a méz, milyen arányban van benne import; elfogadhatatlanok és ezért le kell cserélni az olyan feliratokat, amelyek csak annyit árulnak el, hogy a termék uniós és azon kívüli méz keveréke – mondta Erdős Norbert jelentéstevő.

Áprilisi üzenetünk

A versenyautónak versenypálya kell a száguldáshoz. A Forma 1 versenyek példáján nézve: az anya genetikai belső értéke a műszaki mérnöki tudás, amely rendelkezésre áll a gyártáshoz. A tenyésztő anyanevelési munkája ahhoz hasonlítható, hogy a versenyautó milyen minőségben készül el. A két szint birtokosa a méhtenyésztő. A harmadik szint a méhanyákat felhasználó méhészt. Ő az a pilóta, aki a versenyautóban ül. A futamot neki kell megnyernie.

Horváth János, Nagyatád

Rovarok az élelmezésben

Az I. Magyar Rovaripari Konferencián kiderült: a rovarok felhasználhatók mind a takarmányozásban, mind pedig az élelmiszeriparban. Jelenleg több mint kétezer ehető rovarfajt tartanak számon. Ezek közül a leggyakrabban a bogarak, a hernyók, a hangyák, a méhek, a darazsak és a természetes fogyasztók, szinte bármelyik fejlődési szakaszukban. Gyorsan szaporíthatók, szinte kimeríthetetlen fehérjeforrásként szolgálhatnak.

A fehérjekinyerés céljára engedélyezett rovarok közül leginkább ismert a fekete katonalégy lárvája, amelyekkel az extrahált szójadara negyede, míg a szójapogácsa

fele helyettesíthető. A házi tücsökből előállított fehérje is kiváló alternatív forrás, mert nyersfehérje-tartalma 62%.

A konferencia egyik kezdeményezője Antonovits Bence Belgiumban élő agrármérnök volt, aki a Little FoodSCRL élelmiszertücsöktenyésztő startup termelésvezetője, kutató-fejlesztő alkalmazottja. Az élelmiszerrovarokhoz környezet- és természetvédő elkötelezettsége vezette, elmondása szerint itt találkozik az állattenyésztés és a természetvédelem. A Belgiumban 2017-ben végzett lakossági attitűdfelmérés jóval pozitívabb képet festett, a lakosság több mint fele bizonyult elfogadónak a rovaralapú élelmiszerekkel kapcsolatban. Nagyon bizakodó a hazai piaccal kapcsolatban is. (Forrás: nak.hu)

Laptársunk főszerkesztőjének elismerése

Lengyel Zoltán újságíró laptársunk, a Kistermelők Lapja főszer-

kesztője – ugyancsak az Földművelésügyi Minisztérium március 15. ünnepségén –, a Magyar Érdemrend Lovagkeresztje kitüntetésben részesült, a háztáji és kistermelő gazdálkodók szakmai

képzésének elősegítéséért, naprakész szakmai információkkal való ellátásuk érdekében végzett széles körű szakirói, szerkesztői és kiadói tevékenységéért. Kollégáinknak a kitüntetést Fazekas Sándor földművelésügyi miniszter nyújtotta át. (Mind a Kister-

melők Lapja, mind a Méhészt kiadója a Magyar Mezőgazdaság Kft.)

Az összeállítást készítette:
Dőgei Imre

Várom észrevételeiket szaklapunkkal, annak rovataival, cikkeivel kapcsolatban. Véleményüket az impresszumban közölt elérhetőségekre, vagy a dogei.imre53@gmail.com e-mail-re küldjék, illetve szíveskedjenek felhívni a (06)-(30)-267-6447-es mobilon.

MÉZ – VILÁG Kft.

Címünk: 2100 Gödöllő, Isaszegi út 93.
Tel.: (28)-423-013, (28)-423-014
Fax: (28)-423-012
E-mail: honeyworld@vnet.hu

Méz-, méhészeti termék- és bioméz-felajánlás esetén, kérem hívja a - listán található - területileg illetékes felvásárlót

Győr-Moson-Sopron	FERENCZY ATTILA	9444 Fertőszentmiklós, Szent I. u. 12	(+36)-(70)-418-1766
Vas, Zala, Veszprém	FERENCZ TAMÁS	9900 Körmend, Bercsényi u. 63.	(06)-(94)-411-573, (+36)-(30)-520-8085
Somogy, Tolna	BOGDÁN ÁKOS	8624 Balatonszárszó, Pipacs u. 26.	(06)-(84)-362-696, (+36)-(30)-636-4585
Komárom-Esztergom, Pest nyugati része	PETIK ISTVÁN	2800 Tatabánya, Szent Borbála u. 2/6.	(+36)-(30)-566-3873
Fejér	NÉMETH ZOLTÁN	2465 Ráckeresztúr, Rákóczi u. 15/1.	(+36)-(70)-605-7748
Baranya	KOVÁCS ZSOLT PIRGL VENDEL	7631 Pécs, Csikor K. u. 11. 7668 Keszü, Petőfi u. 136.	(+36)-(30)-373-7916 (+36)-(30)-264-5036
Csongrád megye	FEKETE ANTAL	6111 Gátér, Dózsa Gy. u. 4.	(+36)-(70)-285-6552
Békés megye	BENCsik ISTVÁN	5561 Békésszentandrás, Szent László u. 20.	(+36)-(30)-340-6344
Jász-Nagykun-Szolnok, Pest	VARGA JÓZSEF	5231 Fegyvernek, Gyóni G. u. 28/C.	(06)-(56)-480-085, (+36)-(30)-935-8837
Borsod-Abaúj-Zemplén	ELEK GÁBOR	3624 Domaháza, Dózsa Gy. u. 1.	(06)-(48)-446-025, (+36)-(30)-218-2707
Nógrád északi része, Pest északi része	RADOS GÁBOR	2646 Drégelypalánk, Honti u. 8.	(+36)-(30)-229-0401, (+36)-(20)-281-5641
Nógrád déli része	BÁRDOS LÁSZLÓ	3060 Pásztó, Petőfi u. 60.	(+36)-(20)-574-9035, (+36)-(20)-886-8428
Bács-Kiskun, Tolna, Baranya	ZÁMBÓ SÁNDOR	6440 Jánoshalma, Kápolna u. 71.	(+36)-(70)-367-7061
Heves	LEFLER LÁSZLÓ	3353 Aldebrő, Árpád út 52	(+36)-(30)-360-1875
Szabolcs-Szatmár-Bereg	AGÁRDI IMRE	4233 Balkány, Jókai u. 42.	(+36)-(70)-368-3440
Hajdú-Bihar	HEGYI TAMÁS	4090 Polgár, Ságvári út 49.	(+36)-(20)-323-8357
Mézőzsem	RÉVAI ATTILA	2677 Herencsény, Petőfi u. 4.	(06)-(35)-357-078, (+36)-(30)-430-0992

Propolisz és méhviasz folyamatos felvásárlása

Fizessen elő most!

Olvassa be a QR kódot
és fizessen elő kényelmesen
online!

Kertbarát Magazin -
a kertészek közkedvelt magazinja

Magyar Mezőgazdaság Kft., 1141 Budapest, Mirtusz u. 2.
Tel.: 06-1-470-0411, Fax: 06-1-470-0410
E-mail: titkarsag@kerteszettesszoleszet.hu, Web: www.magyarmezogazdasag.hu

Megrendelőlap

Megrendelem a **Kertbarát Magazin** című
lapot példányban az alábbi címre:

Megrendelő neve:

Megrendelő címe:

Számlázási név:

Számlázási cím:

Időtartam: ☐ 1 évre 3 870 Ft
☐ 1/2 évre 1 935 Ft

Fizetés módja: ☐ csekk
☐ átutalás

aláírás

A lap megrendelhető a megrendelőlap visszaküldésével a Magyar Mezőgazdaság Kft., 1141 Budapest, Mirtusz u. 2. címre, vagy a hírportálunkon a <http://magyarmezogazdasag.hu/lapcsoport> weboldalon, valamint előfizethető az ország bármely postáján, a hírlapot kézbesítőknél, a www.posta.hu WEBSHOP-ban (<https://eshop.posta.hu/storefront/>), e-mailen a hirlapelofizetes@posta.hu címen, és telefonon 06-1-767-8262 számon. A Magyar Mezőgazdaság Kft. az adatok gyűjtésekor, feldolgozásakor a 2011. évi CXII. törvény alapján jár el.

Méhészeti famunkák

Az ember alkotta méhlekások feltalálása előtt a méhcsaládok maguk kerestek lakhelyet és azt maguk építették tele lépekkel. Sok tízezer évig így éltek a méhek. A keretes kaptár lényeges változást hozott a méhcsalád életében. A méhészt határozta meg a méhlekás anyagát, alakját, méretét és a lépek építését is irányította a keretekkel. Úgy is jellemezhetjük ezt a folyamatot, hogy a méhcsalád ebből a szempontból is a méhészt szándékának, tudásának kiszolgáltatottja lett.

A méhkaptárak alakja, nagysága óriási változatosságot mutat világszerte. Ez a sokféleség részben indokolt, mert a méhek életkörülményei, faji adottságai, gyűjtési lehetőségei is sokfélék. Nagy országokban, ahol sok méhcsaládot tartanak, nagy a méhkaptárigény. Ilyen országokban már komoly faipari üzemeknek is érdemes volt kaptárgyártásba kezdeni. Néhány nagy méhészt adta az első megrendelést, vagy ő maga rendezkedett be sorozatgyártásra, pl. Dadant, Langstroth és ezek a kaptárak terjedtek el. Az ilyen országok méhészeinek – a gyári kaptár viszonylag mérsékelt ára miatt – nem érdemes saját műhelyben kaptárakat és egyéb fatermékeket készíteni.

Egyedül üdvözítő megoldások

Mi, magyar méhészek és a többi kis ország méhészei nem vagyunk ilyen szerencsések. Nálunk főként a „csináld magad” módszer terjedt el a sok évtized alatt. Csak néhány kivétel akadt a múltban, amikor egy-egy kaptártípusból viszonylag nagyobb darabszám készült faipari üzemekben: pl. Országos, Neiszer, bütykös Hunor, Madarász-féle 18-as NB, stb. A sokféleséget fokozta a méhészek jelentős részének pénztelensége. Ha még deszkára sem telt, helyi növényi anyagokból (szalma, gyékény, nád, vessző) gyártottak azon a vidéken divatos kaptárt. Gyakori volt, hogy egy sikeres méhészt kaptárját másolták le, gondolván, hogy az a kaptár a jó termés okozója.

Kaptársokféleséget eredményezett az is, hogy egyénieskedő, dús gondolatvilágú méhészek néhány centiméteres eltéréssel, más lépdarabszámú és más alakú kaptárakat kezdtek készíteni. Kaptárukat „egyenlítő üdvözítőnek” tartották. Tudok róla, hogy az elmúlt 100

évünkben életre szóló sértődések születtek, ha valaki kétségbe vonta az ilyen alkotás értékét.

Nagy elődeink már sokszor nyilvánították, hogy nem a kaptár termeli a terméket. A kaptár csak eszköz, hogy a méhcsalád kellő népességre fejlődjön és biztonságban éljen benne. Kaptárügyben a méhészt a főszereplő. A kaptárnak a méhészt életkörülményeit, munkaképességét és a termelni szándékozott termék előállításának a lehetőségét kell kiszolgáltatni. Példának hozom fel, hogy az alacsony mézkamra kínálja a legjobb lehetőséget a fajtaméz termeléséhez.

A 2. világháborút követően is sokáig maradt a „csináld magad” módszer. Jelentős változást hozott a Hungaronektár (elődje az OMSZV) kaptárgyártása. Tabon alapítottak egy kaptárgyárat és viszonylag nagy darabszámban készültek kaptárak. Szerencsére a sokféleség csökkent. 3 féle fekvő NB kaptár készült, a 24-es, a 15-ös, és a 18-as fészekmézkamrás. Hunor rakodót és később 4 fiókos 1/2 NB rakodót is gyártottak.

1990 után új helyzet következett. Tab magánkézből is életben maradt és sorra indultak a kaptárt és egyéb méhészeti fatermékeket gyártó üzemek. Nagy a választék, egészséges minőségi és árverseny is van. Már nálunk is sokan mérlegelik, hogy maguk legyenek „botcsinálta” asztalosok, vagy vásárolják a kaptárt. A tőkével (kölcsonnel) rendelkezők többsége a vásárlást választja.

A kaptárhoz keret is kell. Keret gyártására viszonylag többen vállalkoztak és vállalkoznak saját kis műhelyükben. A keret hamarabb elhasználódik, mint a kaptár, gyakrabban kell pótolni. Az utóbbi években néhány kisebb faüzem csak keretgyártásra szakosodott. A vásárral egybekötött méhésztáboron jól látható a bőséges felhoza-

Első Bene-féle kaptárjaink

FOTÓ: CSALÁDI ARCHÍVUM

Nagy elődeink már sokszor nyilvánították, hogy nem a kaptár termeli a terméket. A kaptár csak eszköz, hogy a méhcsalád kellő népességre fejlődjön és biztonságban éljen benne. Kaptárügyben a méhészt a főszereplő.

tal és a vásárlás. Ilyen irányú hirtetésekben sincs hiány. A fiatalabb méhésznemzedék már úgy véli, hogy a méhekkel termelteti meg a fatermékek árát és nem kockáztatja testi épségét házilag faipari gépekkel. Üzembiztos, nagy teljesítményű gyári gépek beszerzése – csak saját gyártásra – nem éri meg.

Bene-féle, majd NB 24

A Deák Méhészt 60 éves működése alatt a felsorolt faipari műveletek mindegyikét gyakorolta úgy, hogy a legegyszerűbb és kezdetben pénztelen megoldásoktól eljutottunk a korszerűekig. Az első kaptáram Bene-féle hátsó kezelésű, álló kaptár volt, 14 db NB lép a fészekben, fölötté 9 db 1/2 NB hízalt lép a méztérben. Erre a mintára, pontos műhelyrajz alapján egy faipari üzemben leszábattam 12 db kaptár részét. Anyaguk hársfa volt.

Az üzem, amely egy frissen alakult KTSZ volt, csak azért vállalta el, mert más megrendelése még alig volt. Tamásiba költözve, tovább szaporítottam méhcsaládjaim számát. Újabb 12 Bene-féle kaptár gyártását határoztam el. Ezek alapanyagául „talpon” vettem 3 db természetes nyárfát. Bémunkában csak a rönkök 25 mm vastagságra szeletelését csináltattam. Ekkor már 10 éve méhészkedtem. Saját faműhelyre vágytam. Egy tamási asztalos egy-

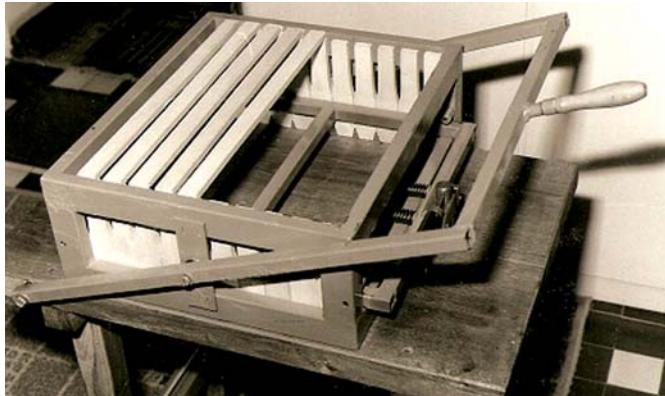
szerű faipari kombinált gépét másoltattam le egy öreg, ügyes lakatossal. A 12 újabb Bene-féle kaptár már a saját kis műhelyemben készült. Utólag visszatekintve belátom, hogy faipari felkészültségemet túlértékeltem és a vállalkozó kedvem is nagyobb volt a célszerűnél. A hársfa- és a nyárfakaptárak nagyon nehezek voltak, nedvszívó tulajdonságuk miatt az alakjuk is változott a külső nedvességtől. A kis géppel fűrészelni, síkgyalulni és ügygyel-bajjal vastagolni is lehetett, bár nagyon veszélyes volt.

A Bene-féle álló kaptárak nem tetszettek. A nagy fészekben gyönyörű családok fejlődtek, de az ehhez aránytalanul kis mézkamra hamar megtelt mézzel és tömegesen rajzottak a méhcsaládjaim. Éretlen méz pergetése fékezte volna a gondot. Vándortanyán, távollétemben nagyon sok raj szökött meg.

Zsákcúcs helyzetemből egy váratlan vásárlás lehetősége szabadt ki 1965-ben. Szakcsoporthoz elődöm, *Szemerédi Miklós* néptanító azzal lepett meg, hogy „megvettem neked a helyi tsz lepusztult méhészetét.” Alig 5 éve létesült a tsz méhészete, 50 db 24-es NB kaptárban 100 db méhcsaláddal. 5 év után már csak 41 méhcsalád volt a kaptárakban, azok is gyenge állapotban. A kaptárak viszont szinte újszerűek voltak.

Néhány sor nem famunkáról, hanem a méhészt összetartásról, segítőkészségről. Miklós bácsi utólag így indokolta a vásárlást: „azért segítettem hozzá egy szép és viszonylag korszerű méhészt létesítéséhez, hogy vándorlással elérd a tanári fizetésed kétszeresét, mert akkor már alkalmas leszel az utódoknak és akkor már véglegesen méhészt leszel”. Igaza lett!

Az 50 db NB 24-es kaptárakban 2 év után már 100 méhcsaládom volt. A 24 db álló kaptár méhcsaládjait is átraktam. Ezeket a

Keretszegező sablon

kaptárakat egy lelkes helyi nyúl-tartó vette meg nyúlketrecnek. 2 év után 4 vándorlással már a tanári fizetésem háromszorosát termelték ki a méheim. Például 1967-ben 45 kg-os akác átlagom termett. Közben vettem még 10 db NB 24-es kaptárt.

Sok keret kellett

Ezekben az években sok keret kellett gyártani. A helyi erdőgazdaság faeladási előadója felhívott, hogy nagyon szép, csomómentes, fehér hársfájuk van eladó, de a fa már nem rönk, vagy deszka, hanem leszabott bútor („hokedli”) alapanyag. Egy félreértett méretezés miatt a nyakukon maradt a faanyag. Az eladás sürgős volt. Tűzifaáron megvettem a 7 m³ hokedlilábat. Gyártottam belőle 2000 db NB-keretet. Rájöttem, hogy magam nem győzők ennyi fát feldolgozni, hiszen a tél nem tart örökké. Két fiatal méhésztársam ajánlkozott illő részesezésért a készlet feldolgozására. Még 10 000 db NB-keret készült 3 hónap alatt. A 100-as kötegekbe csomagolt keretleceket dr. Vicze Ernő vásárolta meg, egy tételben. Elég szép nyereséggel zárult ez az ügy. Este 10 óra után nem dolgozhattunk, mert egy rosszalvó szomszéd többször feljelentett csendháborításért. Azoknak az éveknek a tv-műsoraiból nem sok emlékem maradt.

Az NB 24-esekkel elégedett voltam, de Faluba Zoli bácsi nagyon dicsérte az NB 18-as fészek-mézkamrásokat. Két gyári (Tabi) minta alapján gyártottam belőle 30 darabot. Ezek a kaptárak már fenyőből készültek, bár akkor sem 6 méteres száldeszkból. A Tüzépre érkezett orosz fenyőörnköket oldalról támasztó fenyőoszlopokat (rakonca) vásároltam meg rendszeresen, tűzifa áron. Üzemben szeleteltem fel

„szőrös”, 25 mm-es deszkának. A többi már otthon készült. Ezek a kaptárak a Méhészet 2017. évi májusi számában leírt módon megtelek méhekkel. Egy módos erdész beleszeretett ezekbe a kaptárakba. A piaci áránál többet ígért értük, én pedig odaadtam. Nagymamám sokadik jó tanácsát követtem: „ha valamit nagyon meg akarnak venni tőled a piaci ár felett, oda kell adni, és ha valamit nagyon kínálnak a piaci ár alatt, azt meg kell venni.”

NB 24 után Tamási rakodó

10 évig méhészkedtem az NB 24-es fekvőkben. 1969-től 1975-ig ezekben a kaptárakban pempőztünk is igen szép eredménnyel. Még ma is hálásan gondolok néhai id. Árvai György gyógyszerész méhésszre, aki a 2 családdal üzemeltetett NB 24-es kaptárban lehetséges pempótermelés alapjaival megismerttetett.

Az NB 24-es kaptárt sem tekintettem végállomásnak. A soktermékes méhészkedés gondolata nem hagyott nyugodni. Mézet jól tudtunk már termelni, bár a kistéltű fajtaméz termelése a fekvőkben nagyon nehéz, vagy szinte lehetetlen. A pempótermelés rendben volt, de jó volna még lépes mézet és virágport is termelni.

Három jó tanácsadóm is akadt: Szőnyi János, Suhajda Jenő és Gangez István (ő volt akkor a tabi kaptárüzem vezetője). Abban meg egyeztünk, hogy a soktermékes méhészkedésre a 4 fiókos 1/2 NB rakodó kaptár a legalkalmasabb. 120 db ilyen kaptár gyártását határoztam el. Pénzügyi akadályok már nem voltak. A kaptár részeit pontos rajz után egy helyi faüzemben rendeltem meg, természetesen már légszáraz, csomómentes kárpáti fenyőből. Házi műhelyemre az összeállítás maradt. Ekkor léptem munkakapcsolatba id. Dravecz Zoltán-

nal. Zoli barátom a különböző nyugati eszközkatalógusokból kiszemelt eszköz (keret- és fiókszegező sablon, keretfűrő, műlépbeolvasztó, stb.) mindegyikét képes volt „magyarosítani” és a 1/2 NB mérethez igazítva legyártani. Az első példányok legyártásának fejtöréséért annyit kért cserébe, hogy mind-egyik új eszközre küldjek neki to-

A kaptár megválasztásánál a méhész az életkörülményei, testi adottságai és a termelési szándékai alapján döntsön. A kaptár csak eszköz!

vábbi megrendelőket. Mindketten elégedettek voltunk egymással.

A 4 fiókos 1/2 NB Tamási rakodókaptár újszerűsége az volt, hogy a rövid oldalán levő 2 lécz túlér a fiókon, rátakar az alatta levő fiókra, így a fiókok nem fordulnak el egymáson. Az 1 cm-re túlnyúló oldallécek a fiókok szétemelésekor lábakként működnek, megakadályozva a méhek összenyomását. A mézes vagy már üres fiókok tornyokba rendezve szállíthatók, vagy tárolhatók.

A kaptár részeinek összeállításához jó tanácsokat kaptam néhai id. Horváth János tamási műbútorasztalostól. (Ő a Velencén működött ifj. Horváth János kaptárkészítő édesapja volt.) Úgy terveztem mindent, hogy ezt a kaptárt – műhelyrajz után – a nem asztalos méhész is képes legyen megcsinálni vastagolt deszkából. Mindössze egy körfűrész kell hozzá, megfelelő hosszanti és keresztvetéssel. Jóleső érzéssel szemlélem a Tamási rakodó kaptár egyre nagyobb népszerűségét.

Fiam 1983-ban végzett az Agrár egyetemen. Sokáig kérlett, hogy betársulhasson mellém főfoglalkozású méhéssznek. Akkor már én is főfoglalkozású méhész voltam, bár méhéssz csapatom (a Tamási ÁFÉSZ Méhéssz Szakcsoportja) termelését továbbra is szerveztem, de társadalmi munkában. Fiam rövidesen megházasodott. A két család eltartásához már kevés volt a 120 méhcsalád létesítése. A kaptárak készítését is magunkra vállaltuk. Az alapanyag már légszáraz, szép kárpáti fenyődeszka volt. Keretleceket továbbra is tűzifa minőségű hársfából gyártottunk.

Nem unatkoztunk a téli hónapokban. Faipari munkánk tovább

korszerűsödött. Id. Dravecz Zoltán gyártott nekünk különböző célgépeket, fűrészgépet, marógépet, síkgyalut és vastagoló gyalut. A különböző szegező sablonok biztosították a méretpontosságot. Kézi szegezés már alig volt. Sűrített levegős szegezőkkel és csavarozókkal dolgoztunk.

Időközben az egyik vóm is betársult. A három család eltartásához bővíteni kellett a tevékenységeket. A két fiatal a famunkákat bővítette. A géppark alkalmas volt mindenre. Gyártottak eladásra az egyik évben 6000 db 1/2 NB keretet, a másik évben Saftics Györgynek 5000 db anyazárkát, a következő évben pedig 50 db 1/2 NB 4 fiókos Tamási rakodókaptárt. 4 év után a vómék elköltöztek Tamásiból, engem pedig 1990-ben városkám polgármesterévé választottak. A fiam egyedül maradt a 250 méhcsaláddal. A sokoldalú termelést csökkenteni kellett. Kedvenc ágazatát, az anyanevelést bővítette és maradt a virágpor.

A kaptár csak eszköz

Jelenünk méhésszei biztosan csodálkozva és sajnálkozva olvassák írásom első részét. Magam is szégyenkezem utólag, hogy olyan sok primitív és veszélyes famunkát végeztem méhészkedésem elején. Nem a gondolatok, hanem megvalósításukhoz a pénz, és a korszerűbb eszközök és gépek nem léteztek még akkor. Famunkáink korszerűségét a Méhész Világkongresszusokon összeszedett tapasztalataim, id. Dravecz Zoltán rendkívüli szakmunkája és a 70-es, 80-as években külföldről (szabálytalanul) beszerzett szerszámok tették lehetővé. Napjaink méhésszeinek már ilyen gondjai nincsenek. Mindenféle korszerű méhészeti gép, eszköz helyben beszerezhető.

Írásomnak több tanulsága is van. Famunkára csak olyan méhész vállalkozzon, akinek elég ügyessége, szabadideje és üzembiztos gépei vannak. Valamennyi famunkát minden méhész végezhet, mert a kötegelt keretleceket csak összeszegezve és beműlépezve lehet a kaptárba tenni. A kaptár megválasztásánál a méhész az életkörülményei, testi adottságai és a termelési szándékai alapján döntsön. A kaptár csak eszköz! A világ méhésszeinek többsége rakodókaptárban méhészkedik.

Dr. Deák Gábor, Tamási

MÉHÉSZETI POLLEN ATLASZ

2018. ÁPRILIS

Minőségi méz- és fajtaeredet-vizsgálat

A minőségi méz előállítás során számos alapkövetelményt kell betartani, amelyeket a nemzetközi és a hazai rendeletek, irányelvek és szabványok tartalmaznak. Ezek szerint a méznek eredetinek és hamisíthatatlannak, érettnek és természetesnek, tisztának és túlnyomórészt technológiai maradványtól mentesnek kell lennie. Az üvegben levő méznek a címkén megadott, deklarált jellemzőknek meg kell felelnie.

A minőségi jellemzők mézfajtánként specifikusak, ezeket a jellemzőket az érzékszervi, a fizikai-kémiai és a mikroszkópos-melisszopalinológiai vizsgálatokkal lehet meghatározni. A fontosabb méztermelő országok már elkészítették a saját

fajtamézeikre vonatkozó etalon adatbázisukat. Ezeket a referenciaértékeket használják a méz botanikai és földrajzi eredetének, illetve a címke megfelelőségének az ellenőrzésére. A Mézvizsgálók Nemzetközi Szövetsége (IHC, 2004) egységesí-

Akácpollen: festett, fukszin-glicerinzselatin beágyazású, ezerszeres nagyítás
A SZERZŐ FELVÉTELE

tett vizsgálati módszereket dolgozott ki, és elkészítette a legfontosabb 15 európai fajtaméz deklarált leírását. Ezek között az akácméz is szerepel, azonban magyar adatbázis hiányában magyar adatközlés nélkül.

A mézfajták növényi és földrajzi eredetének meghatározásánál a fajtamézekre vonatkozó előírás szerint a termék megnevezésénél a növényi eredetre utalást akkor lehet feltüntetni, „ha a méz teljesen, vagy túlnyomórésztben a jelzett növényről származik, és megvannak az ezekre jellemző érzékszervi, fizikai és mikroszkópos tulajdonságai”.

A regionális, területi-földrajzi eredetjelölésre is lehetőség van abban az esetben, „ha a termék teljes mértékben a jelölt területről származik”. A forgalomba kerülő mézek esetében „a származási országot minden esetben fel kell tüntetni”, azonban keverék mézek esetében a jelenlegi nemzetközi előírások értelmében az „EU országok mézkeveréke”, vagy az „EU-n kívüli országok mézkeveréke”, vagy az „EU és EU-n kívüli országok mézkeveréke” jelölés az érvényes.

A mézek növényi és földrajzi eredetének meghatározásánál szükség van a mikroszkópos növényi összetétel meghatározására. Ehhez speciális etalon méz és pollen alapanyag ismeretere van szükség. A növényfajok pollenjének megismerése a legkönnyebben saját preparátumokban sajátítható el, ennek hiányában pollenatlaszok adhatnak segítséget.

A korábbi pollenatlaszok többsége, a vizsgált szakiránynak megfelelően, a fosszilis („beszáradt”), vagy az allergén pollenek feldolgozását tartalmazza, rajzon vagy fényképen ábrázolva. A múlt század második felé-

A méhészeti szempontból érdekes növényfajok egy részét a 296 fajt feldolgozó Méhészeti Pollen Atlasz tartalmazza

ben már megjelentek a kifejezetten mézekben előforduló polleneket tartalmazó atlaszok, amelyek elsősorban az adott ország méhészetének szempontjából fontos növényfajokat dolgozzák fel, vagy csak festett, vagy csak festetlen formában, és a pollenszemcsék egy-két jellemző alakját bemutatták.

Hazánk a földrajzi adottságából adódóan igen különböző növényi összetételű, méhészeti szempontból fontos méhlegelőterületekkel rendelkezik. A méhészeti szempontból érdekes növényfajok egy részét, a 296 fajt feldolgozó Méhészeti Pollen Atlasz (CD-2017; magyar és angol nyelvű; ShiNET Kft. & Rózséné dr. Bükki Etelka) tartalmazza a magyar pollenspektrum típusba tartozó fontosabb növényfajok pollenképét; a pollenek morfológiai tulajdonságainak leírását; a méhlegelő növények nektár- és pollenforrás-jelölését; a méhek látogatottsági gyakoriságát; a virágzási időt; valamint fajtamézek esetében a reprezentáltságot.

A Méhészeti Pollen Atlasz a mikroszkópos mézvizsgálati módszer alkalmazásához kíván segítséget nyújtani elsősorban a pollenfelismeréssel foglalkozó szakemberek számára, másodsorban hasznos lehet a méhlegelő iránt érdeklődő méhészeknek is.

Rózséné dr. Bükki Etelka
élelmiszer-minőségügyi szakértő
Mézvizsgálók Nemzetközi Szövetsége

Meghívó

MÉHÉSZETI POLLEN ATLASZ 1.0 CD - 2017 bemutatójára

Készítői: ShiNET Kft. & RÓZSÉNÉ DR. BÜKKI ETELKA
Időpont: 2018. április 11., szerda, 10–13 óra
Helyszín: HáGK Méhészeti és Méhbiológiai Intézete
2100 Gödöllő, Isaszegi út 200.

Előzetes jelentkezés:

Rózséné dr. Bükki Etelka, e-mail: roezseetelka@gmail.com és
dr. Zajác Edit, e-mail: zajacz.edit@hagk.hu
További információk: Rózséné dr. Bükki Etelka, tel: (+36)-(20)-824-3467

A Méhészeti Pollen Atlasz a mikroszkópos mézvizsgálati módszer alkalmazásához kíván segítséget nyújtani elsősorban a pollenfelismeréssel foglalkozó szakemberek számára, másodsorban hasznos lehet a méhlegelő iránt érdeklődő méhészeknek is.

Honlap: www.shinet.hu

Rendelhető: shinet@shinet.hu

Postacím: ShiNET Kft., 1133 Budapest, Vág u. 2/f

Emlékeztető

Most légy okos Domonkos! – szólítottam fel magam az áprilisi emlékeztető írásának kezdetén, közben előző havi megjegyzéseim jutottak az eszembe: „Remélem a tavaszi december és a szinte nyári január eleje után nem jön ránc a szibériai tél. Ha Mátyás nem talál, csinál.” Sajnos mindkét esemény bekövetkezett. Mátyások, köztük a kis Unokám is, –22 C-fokos szibériai hideget hozva még a Balatont is pár nap alatt befagyasztották. A Dunántúl egy részét vastag hótakaró lepte be.

De a tél, amilyen gyorsan jött, olyan gyorsan el is iszkolt. Hála Istennek a talaj nem volt lefagyva, így az olvadásból keletkezett víz szinte teljes egészében leszivárgott, rendkívül jót téve ezzel a mezőgazdaságnak, és nekünk, méhészeknek is. (Aktív vízűgyes koromban úgy számoltuk, hogy hazánkban egy évnyi csapadék hiányzik.) Véleményem szerint ez a vízmennyiség még az akác nektártermelésére is hatással lesz. Akik hozzánk vándorolnak középakácra, jól tudják, hogy homokon mit jelent a víz, vagy annak hiánya. No, de rátérve az áprilisi teendőkre, most aztán lesz mit tennünk, jön az őrség.

Fel kell kötnünk a gatyánkat, hogy a február végi március eleji kiesett fiasítást valamilyen fondorlattal pótolni tudjuk. Teljes erővel, összes szaktudásunkat bevetve szinte kényszeríteni kell az anyákat és a dolgozókat a hiány pótlására. A serkentés ezek után minden méhészetben szinte kötelező. Ahol még bőséges az élelem, ami majdnem kizárt, mézes sejtek felkarcolásával, ahol ez nincs, ott 1-1-es, vagy annál higabb cukorszirup adásával ösztönözhetjük, kényszeríthetjük szorgoskáinkat a több munkára, az anyákat intenzívebb peterakására. Sajnos néhány virágport adó növényünk kiesett. Mikor e sorokat írom, március 10-én, egy-két méhecske jött haza virágporral, de tarisznyájukból alig látszott ki. Félő, hogy nálunk az éger (berekfa) elfagyott, talán a szilek, ugyan azokon is látszanak fagyás nyomai, a nyárfa, a juhar és a ciprusok kisegítenek bennünket a bajból. Mint már írtam, a füzek csodára képesek. Azoknak a méhésztársaknak, akiknek

Vándorlás előtt méhészségügyi felelőssel, állatorvossal vizsgáltassuk meg méheinket. Csak engedéllyel vándoroljunk. Vándorlás előtt kérjünk írásos engedélyt az elfoglalni kívánt terület tulajdonosától.

mindezek nem elérhetők, virágporpótlókhoz kell nyúlniuk.

A kijáró méhek védelmét ismét hangoztatom. A kijárónyláshoz föltétlenül támasszunk mászódeszkát. Ugyan vannak olyan méhészek, akik hangoztatják, hogy amelyik méhecske mászódeszka nélkül nem tud bemenni a kaptárba, ne is menjen be, mert csak bajt okoz. Nekem az a véleményem, ha a méhecske utolsó erejével eljutott a kaptárig, jusson be és mint tudjuk, ha teheti, nem bent puszta el. A szeszélyes április különben is megtegedeli szeretteinket. Én a takarást (nád, 4 cm-es falú) a menekülőteréből repce közepén, rossz idő esetén végén szoktam kivenni. Hőszigetelt konténertem Kollár Imre módszere szerint az intenzív virágpor be-

áramlásától kezdve gázzal fűtöm éjszakánként, egészen addig, amíg a természetes hőmérséklet a folyosón nem éri el a késő esti 16-18 C-fokot. Ilyenkor a nappali hőmérséklet a méhek fűtésével együtt 25-28 C-fok körüli. Szinte hihetetlen, hogy ez a kedvező hőmérséklet milyen lendületet ad a családok fejlődésének. Volt idő, igaz, még a nem „agyron növényvédőzött” repcén, hogy egy hét alatt 12 db 1/2 NB lépet építettek ki, ugyanekkor a gyalogkaptárakban ennek csak töredékét.

Április: mennyi gond, mennyi baj. Valószínűleg robban a természet, és a méheink ezt követik. A gyümölcsfák ilyen kikeletet követően szinte egyszerre virágoznak, családjaik napról napra erősebbek. Bővítésnél a család igényeit vegyük figyelembe, egészen addig, amíg a család erőssége, az időjárás, az élelembearamlás nem teszi lehetővé a műlépes keret beadását. A fekvő kaptárak előnye, hogy a bővítést oldal irányban akár lépésként is végre tudjuk hajtani. Rakódó kaptárakban a bővítés nagyobb figyelmet igényel, könnyen elhúthatjuk a fészket, főként a nagylépeseknél. Javasolom, hogy ne teljes fióknyi lépéssel bővítsünk. Ha teljes fiókot teszünk, a fészket fölé helyezzünk takarást úgy, hogy a kijáró felőli oldalon 3-4 ujjnyi rést hagyjunk. Ha nem teljes fiókkal bővítünk, akkor Z alakú takarást alkalmazunk, a későbbi bővítést ugyanúgy hajtjuk végre, mint a fekvőknél írtam. Építő keret használatát ajánlom, az nem csak az atkák gyérítését teszi lehetővé, hanem a család építő hajlamát is mutatja, valamint az építők kevésbé, vagy egyáltalán nem heresejtenek el a műlépet. Én rakodónál fészkekben soha nem építtetek. Gyümölcs és repce alatt a műlépre igyekeznek heresejtenek is építeni. Amelyik család a műlépre anyabölcsőke kezdetét is húz, rajzásra készül. Repcére vándorlás esetén a kaptárakat ne tegyük közel a virágzó táblához, vegyük figyelembe a jellemző széljárást, a nagy, nyitott területeket kerüljük. Április hónapban úgy rendezzük a fészket, hogy az anyának bőséges helye legyen a fiasítás kiterjesztésére. Jellemző a fészkek elvirágporosodása, elmézesedése,

tegyünk ellene lépéseket. Virágporoszedőket akkor és úgy használjuk, hogy az ne menjen a család kárára.

Repce mindig a virágzás kezdetén ad. A család erőssége és a várható akác virágzás kezdetéhez igazítsuk az anyazarást. Álló méhészetben a drasztikus korlátozás is elfogadott, folyamatosan vándorlók ezt kerüljük. Nagy lépes a rakodónál ismeretes a dobozolás, de más módszer is. Kis lépes rakodónál a fiókkelet befogadó képessége határozza meg az anyarács helyét. Fészekből a zárt fiasítást rakjuk az anyarácsra kívülre, fészkekben hagyjuk a nyitottakat, kiegészítve petezésre alkalmas üres kelettel, fekvőben akár műléppel. (A frissen kiépített szűz keretbe az anya imád petézni.) Ügyeljünk mindig a fiasítás zártaságára, igaz vannak esetek, amikor a tűzdelést kell alkalmazni. Én műlépet csak a méztérben építtetek, nem tűzdelem, egymás mellé, blokkszerűen helyezem el, az anyarács fölé. Családjainkat mindig úgy kezeljük, hogy a méhészetünk egységes legyen. Az erős családokat gyöngítsük, a közepeseket erősítsük, a gyengéket rakjuk össze, vagy osszuk szét a közepesek között. Repce végére, akác elejére ajánlatos rajzás közeli állapotba hozni családjainkat. Repcére a neók miatt tudatosan nem vándorlok, de sajnos nincs olyan terület, ahonnan nem érik el. A tavaszi mézeket mindig akác kezdetén, nyalakodáskor veszem el.

Vándorlás előtt méhészségügyi felelőssel, állatorvossal vizsgáltassuk meg méheinket. Csak engedéllyel vándoroljunk. Vándorlás előtt kérjünk írásos engedélyt az elfoglalni kívánt terület tulajdonosától. Érdeklődjünk az esetleges zárlat felől. Vegyük figyelembe az álló méhészeteket, és az anyanevelő telepeket. Szigorúan tartsuk be a vándorlás szabályait. Vándorhelyünket névtáblával, és veszélyt jelző táblákkal az előírásoknak megfelelően lássuk el. Környezetünket tartsuk tisztán, kárt ne okozunk. Az elfoglalt, és virágzó terület tulajdonosát jutalmazzuk mézzel. Mert tudják, a méz edesebb az epénél.

Balogh László, Lábod
baloghmehesz54@gmail.com

A MAGYAR MÉHTENYÉSZTÉS HELYZETE II.

2018. ÁPRILIS

A méhanyák teljesítménye, a Forma1-hez hasonlítható

Szerzőnk írásának első részében, előző lapszámunkban vázlatosan áttekintette a hazai méhtenyésztés múltját, majd eljutott a jelenlegi állapotokhoz. Jól érzékelteti a megtett utat, hogy méhtenyésztési szakcsoportból nőtt ki – az állattenyésztési törvényhez igazodva – egy tenyésztő szervezet, a Magyar Méhtenyésztők Országos Egyesülete (MMOE). Alább a megszűnt központosítást, majd az országban kialakult engedélyezett méhanyanevelő telepek gondolatkört részletezi.

Az utóbbi évtizedekben megváltozott a hazai méhészkedés gyakorlata, amelyhez a méhtenyésztés, a méhanyanevelés is igazodott. A módosult igények alapján az MMOE létszáma és tenyészanyag kibocsátása folyamatosan bővült az elmúlt húsz évben. Jelenleg az egyesület taglétszáma 83 fő, éves petéző méhanya-kibocsátása meghaladja a 80 000 db-ot, 30 000 db méhanyabölcső mellett. Ez európai viszonylatban is kiemelkedő teljesítmény.

Igaztalan kritikák

Ilyen körülmények között természetesen minden anyanevelő a lehető legjobb tudásával és technológiájával dolgozik, hiszen ebből származik a jövődelme. Igaztalanul érzem ezért a méhtenyésztőket ért kritikákat, hogy nem folyik hazánkban méhtenyésztés, ez a fajta nem jó, nincs szelekció és így tovább. Az MMOE tagjai közül sokan a tenyésztési munka mellett nagy termelő méhészetet is üzemeltetnek, amelyek a kiválasztás bázisát jelentik. Ha gyenge genetikával silány anyákat nevelnének, azzal saját maguknak is kárt okoznának. Sokan a kritikusok közül külföldi példákat emlegetnek és idegen származású méheket hozva próbálják saját elméleteiket bizonyítani. Hosszú távon viszont így egyikünk sem nyerhet. Az idegen fajtájú méhet nem lehet fenntartani, a hibridet minden generációban újra elő kell áll-

lítani, a hazai méhünket pedig átkeresztezi. A magyar átlagméhész elveszítheti az egyszerű és olcsó fajtafenntartás lehetőségét, amit akár már több évtizede sikeresen végzett a saját méhészetében.

Kisebbsé vált hazánkban nagyon könnyű gazdaságosan méhészkedni a többi, főleg északabbra és nyugatabbra eső országokhoz képest. Ennek okait a következőkben látom.

Jó méhünk van (még mindig). A fentebbi országok zömmel az északi sötét méhfajta elterjedési területére esnek, amelynek számos, a méztermelésben hátrányos viselkedési tulajdonsága van. Ezért korán elkezdtek e méhek lecserélését, gyakran tervezetten, állami segédlettel. Csehországban a Doli kutatóintézet vezetésével az ott honos kevert sötét méhet pár évtized alatt lecserélték ausztriai származású krajnai állományra. A krajnai méh természetes elterjedési területén ilyenre nem volt szükség, fel sem merült. Ennek ellenére, bár a fajtaváltás Csehországban megtörtént és sikeres is lett, mégsem öntötték el Európát mézzel a csehek. Talán könnyebben méhészkedik az átlag cseh méhész, aki már nagypapa és a kertje végében van a 15 kaptárja.

Jó méhlegelőnk van (még mindig). A félmillió hektárnyi akácerdővel senki sem tud versenyezni. Ilyen nagyságú vetésterületen, mint Magyarország repcét (250 000 ha) és napraforgót (600 000 ha) is csak Romá-

nia és Ukrajna képes termelni. A tisztesfű elvesztése bár nagy érvágás, pótolhatatlan veszteség, de sajnos ez ügyben képtelenek vagyunk mit tenni.

Az előbb említett két adottság miatt nem kellett különösebb mutatóvá az eredményes méhészkedéshez. A magyar méhész ráadásul jó méhész, még ötletes is. Talán túlzottan is, de rákényszerítette erre a korábbi hiánygazdaság. Szerintem nem véletlen, hogy elszáktott területeinken milyen erős magyar méhészeti közélet van a mai napig. Nagy elődeink taní-

Az MMOE tagjai közül sokan a tenyésztési munka mellett nagy termelő méhészetet is üzemeltetnek, amelyek a kiválasztás bázisát jelentik. Ha gyenge genetikával silány anyákat nevelnének, azzal saját maguknak is kárt okoznának.

tásainak még mindig erős az utóhatása. A korábban említett tanítási, képzési és intézményi rendszer jó magot vetett el.

A szomszéd rétje...

A hazai kritikák ellenére megjelent egy egyre erősödő keresleti igény a környező országok főleg magyar méhészeinek részéről, de távolabbról is a magyar méhanyák iránt. De mivel az MMOE elsődleges célja a hazai igények kielégítése, ezeket nem igazán teljesíthetjük. Kérdés, hogy miért kell nekik olyan, amit idehaza a szakközönség egy része leszól, kritizál. Saját országában egyszerűen nem kap? Vagy nem elég jól kap? Vagy csak ott is zöldebb a szomszéd rétje?

Meggyőződésem, hogy a KÁT-KI Méhtenyésztési Osztály és a leányfalui méhanyanevelő telep központi mérvadó munkájának és törzsállományának a hiánya ülteti el azt a gondolatot a fejek részében, hogy hazánkban nincs tenyésztői munka. Visszaköszön a gondoskodó, mindent uraló, megmondó állami szerep hiánya. Ezen túl kell lépni, ez már a múlté. Egy koncentrált központi telep sérülékeny, érzékenyebb a

környezeti hatásokra, ha vis maior van, akkor a korábbi teljes munka is megsemmisülhet. Ilyen esetben a tenyésztés újrakezdése, a törzsállomány újabb felépítése komoly feladat.

Viszont sok tenyésztő van, akik nagy állomány kezelésével, komoly szelekciós munkával, precíz anyanevelési technológiával megnevelnek egymaguk közel annyi, vagy még több petéző méhanyát, mint anno a leányfalui telep. A 90-es évek álamigazgatási átalakításának az alapelve a dekoncentráció volt. Jelentem, ezt a méhtenyésztésben teljes mértékben megvalósítottuk. Magyarország szinte teljes területét lefedve kialakult számos kisebb-nagyobb és néhány meghatározóan nagy tenyésztési központ, melyeken közös elvek alapján, de egymástól függetlenül, biztonságosabban, a diverzitást is megőrizve folyhat a tenyésztési munka.

Rendeleti szabályozás szerint az éves fajtabélyeg-vizsgálatokat a Magyar Méhtenyésztők Országos Egyesülete (MMOE) megbízásából a Haszonállat Génmegőrzési Központ Méhészeti és Méhbiológiai Intézete végzi, illetve jogelődjei végezték 1976 óta. Az eredményeket az adott év március 31-ig, még időben megkapják a tenyésztők a szükséges méhanyanevelő-telepi üzemeltetési előkészületekhez.

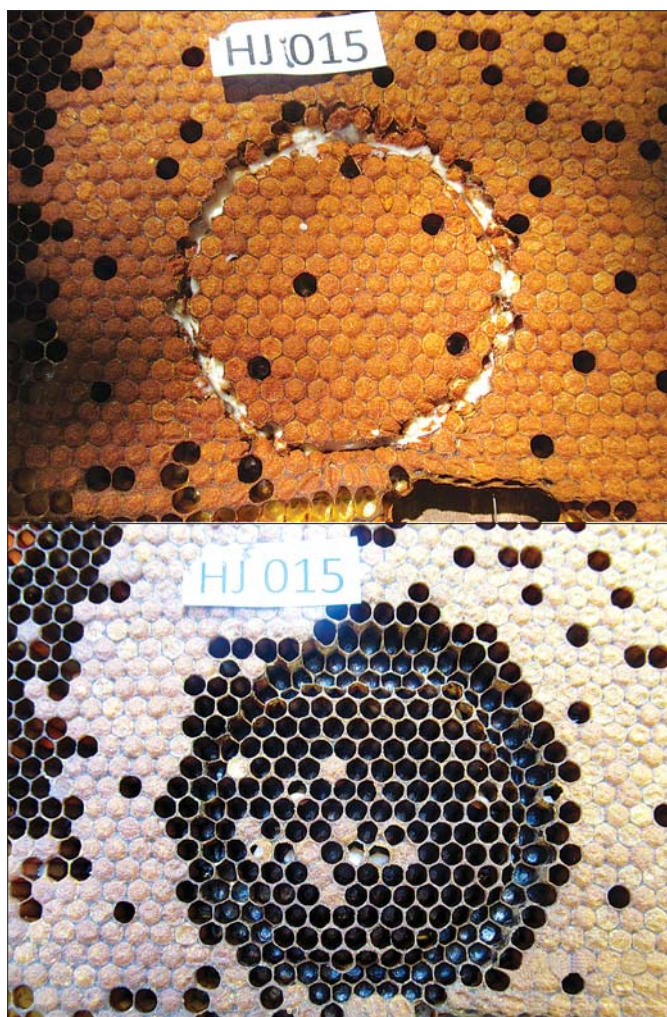
A tenyésztésre kiválasztott méhcsaládokról a saját teljesítmény-vizsgálat alapján kaptárlapot kell vezetni, melyet a HÁGK Méhészeti és Méhbiológiai Intézetének részére a tárgyévvel megelőző ősszel november 30-ig előzetes egyeztetés alapján a fajta-vizsgálatra beküldendő méhmin-tához kell mellékelni. A tenyésztőnek minden évben öt méhanya vizsgálati mintáját kell beküldenie, ez 100 db saját dolgozóját jelent, hogy a törzskönyvezésre váró méhanyákat minősíteni tudja az intézet.

Teljesítményvizsgálat, inszemináció

A fajtajelleg-tulajdonságokat a tenyészanya családjából származó dolgozó méheken vizsgálják. A vizsgálatokat dr. Zajácz Edit igazgatóhelyettes és munkatársai végzik. A méhmin-ták élő állapotban kerülnek a vizsgálati labora-

A MAGYAR MÉHTENYÉSZTÉS HELYZETE II.

2018. ÁPRILIS

tóriumba. A feldolgozás módszertanát a hazai „MÉH teljesítmény-vizsgálati kódex (2003)” határozza meg. Az adatok feldolgozása során a HÁGK-ban számítógépen archiválják az eredményeket. Az előkészítésnél, mérésnél és értékelésnél a nemzetközi szakmában egységesen elismert és az MMOE tenyésztési programjában leírt módszerek használatosak.

A HÁGK a vizsgálat elvégzése után szakintézeti véleményt ad ki a vizsgálati eredményekről, amely alapján a tenyésztésre kijelölt és a fajtajelleg-vizsgálaton megfelelt méhanya törzskönyvi számot kap az MMOE rendszerében. Ezen dokumentumok alapján a területileg illetékes kormányhivatal állattenyésztési felügyelőjének hatósági ellenőrzése után az egyesületi tag megkaphatja majd a méhanyanevelő-telepi engedélyt. A méhtenyésztő a munkája során tenyésztési naplót vezet és származásigazolást ad ki az értékesített tenyészanyagról.

A tenyésztés színvonalának

emelése érdekében az MMOE az elmúlt időszakban három jelentős lépést tett meg. 2004-ben két központi teljesítmény-vizsgálati telepet hozott létre. A telepekre egy-egy tenyésztő a törzsanyáitól 10 db egy sorozatból származó testvér anyát küld be. Egy telepen 100 anya vizsgálata folyt. A méhanyákat eleinte söpört rajokkal, majd kiegyenlített méhcsaládokkal fogadtatták el. A méh teljesítmény-vizsgálati kódex alapján értékelték az anyákat. A kezdeti kiegyenlített állapot után a családokat erősíteni nem volt szabad, vándorolni sem lehetett velük. A mézhozamot lemérték, a viselkedési tulajdonságokat jegyzőkönyveztek. A fejlesztéseknek köszönhetően, ami a Magyar Méhészeti Nemzeti Programból valósult meg, 2017-ben már négy helyen, telepenként nyolcvan anya vizsgálata folyhat. Ezáltal egy évben így harminckét tenyésztő munkájáról és méheiről lehet képet kapni. A vizsgálatokban a részvétel a tenyésztőknek kötelező.

A központi teljesítményvizsgáló telepekről 2011-től a legjobb családcsoporthoz kiemelt legjobb családokkal neveltették azokat a heréket, melyeket apacsaládba helyezve a központi mesterséges termékenyítés során a spermagyűjtés alanyaivá/áldozataivá válnak. Az inszeminációt a Doli Méhészeti Kutatóintézet mérnökei, *Dalibor Titera* és *Jan Tyl* végzik el. A 2015., 2016. és 2017. évben az inszeminációs programunknak a Székely-Nektár Kft. telephelyén, *Székely József* tulajdonos adott otthont Kecskeméten. A tenyésztők részvétele a programban önkéntes és önköltséges. Akad, aki rendszeresen több anyával, van, aki csak időnként vesz részt benne. A tenyésztők az előkészített pároztatókat a helyszínrre szállítják, a kifogott szűzanyákat átadják a mérnököknek, akik elvégzik a termékenyítést. A termékenyítés sikere nagyban függ a tenyésztő gondos előkészítő és utógondozó

A magyar méhész jó méhész, meg még ötletes is. Talán túlzot-tan is, de rákényszerítette erre a korábbi hiánygazdaság. Nagy elődeink tanításainak még mindig erős az utóhatása.

munkájától. Vannak sikerek, de megmagyarázhatatlan kudarcok is előfordulnak. A sikeresen megtermékenyített, áttelelt és vizsgált anyák egy részét a tenyésztők törzskönyveztetik, más részét apacsaládoknak használják fel, vagy leendő apacsaládokhoz nevelnek anyákat tőlük.

2017-től a Nemzeti Agrárkutatási és Innovációs Központ Mezőgazdasági Biotechnológiai Kutatóintézetével, *dr. Stéger Viktorral* és munkatársaival együttműködve elértük, hogy a felhasznált apacsaládok legjobb teljesítményű családjai genetikai vizsgálat-tal is fajtaazonosításra kerüljenek, kiszűrve a rejtett hibridizáció lehetőségét. Ezen felül a tisztogató hajlam genetikai markerjeinek azonosításához ezen apacsaládoknál elvégezték a folyékony nitrogén fagyasztásos vizsgálatokat is (*lásd fotó*). Ehhez az előrelépéshez szintén a Ma-

gyar Méhészeti Nemzeti Program teremtette meg a hátteret, amit ezúton is köszönünk.

Győzünk, vagy elbukunk

A fenti három lépcsővel a programban résztvevő tenyésztő elérheti azt, hogy az ismert apa nem csak jól teljesít és tetszetős a szemnek, de a rejtett, zsákba-macska jellegű, nem várt öröklődő tulajdonságok is kisebb mértékben kerülnek a törzsanyák genotípusába. A közeli jövőben terveink az, hogy ezt a programot kibővítsük. Nem csak központi-lag, hanem begyakorlott hazai inszemináló szakember rendelkezésre állása esetén a sikeres termékenyítés érdekében a kiválasztott apacsaládoktól nyert sperma az ország bármely részén, a tenyésztő saját telephelyén is felhasználható legyen.

A méhanyanevelés eredményeinek kiteljesítésére két hasonlatot hozok fel. A magas genetikai értékű nemesített tenyész- vagy szaporítóanyagok valódi többleszámának kihasználására lehetőséget kell adni az állatnak, vagy a növénynek. A valódi teljesítménykülönbség a kommersz származások és a nemesített fajták között a nagy termő- erejű területeken történő használat esetén mutatkozik meg. Rossz tartási körülmények, vagy silány termőhely esetén az értékmérő tulajdonságok és mennyiségek közötti különbségek mérséklődnek.

Úgy is mondhatnám, hogy a versenyautónak versenypálya kell a száguldáshoz. Ha ezt a Forma 1 versenyek példáján nézzük, akkor az anya genetikai belső értéke az a műszaki mérnöki tudás, amely rendelkezésre áll a gyártáshoz. A tenyésztő anyanevelési munkája hasonlítható ahhoz, hogy a versenyautó milyen minőségben készül el. Ennek a két szintnek a birtokosa a méhtenyésztő. A harmadik szint a méhanyákat felhasználó méhész. Ő az a pilóta, aki a versenyautóban ül. A futamot neki kell megnyernie.

Egymásra utalt közös munkánk során, ha mindhárom rendben van, akkor győztünk, ha csak egy is hibás – elbukunk!

Horváth János, *elnök*
MMOE
kozakkucsma@gmail.com

Nálam „sokk” volt

Méhészet szaklapunk tavaly decemberi számában ígéretet tettem, hogy a 2017-es évi napraforgó-pergetés utáni atkavédelmi technológiámról beszámolok. A novemberi szám Emlékeztető rovatában Buczkó Endre az alábbiakat írja: „A termelési szezonban nem volt sok az atka, de a szezon végére ez felhalmozódott, és nem lehetünk nyugodtak addig, amíg, a fiasításmentes időszakot kivárva, záró kezeléssel le nem irtjuk méheinkről az atkát.”

A napraforgó nálam az utolsó elvehető mennyiségű mézet adó méhlegelő, amire vándorolnom kell. Az állományt a nagyobb lefedettség miatt három területen helyezem el. Az elmúlt időszakban itt is a túlzsúfoltság jeleit lehetett észlelni. Szinte megháromszorozódott a napraforgós területeket felkereső méhészek száma.

A pergetés után, július végén már az állandó telephelyeken voltak a méhcsaládok. Az időjárási viszonyok miatt a szokásos három helyett csak két helyen tudtam őket elhelyezni egy 70-es és egy 140-es családállétszámmal. A családok „rendberakása” után azonnal elkezdtem a serkentést, ami nálam a téli teljes élelmekészlet felettségéig tart, így augusztus végére már a bőséges téli készlet a családok kaptárjaiban található.

Szám adatok a fertőzöttségről

2017-ben három kereskedelmi forgalomban kapható, engedélyezett tartós hordozót teszteltem, hatékonyságuk és hatástartalmuk összehasonlítása céljából:

- 35 család Check Mite+ (100 mg kumafosz/csik),
- 35 család Biowar 500 (500 mg amitraz/csik),
- 140 család Apitraz 500 mg A.U.V. (500 mg amitraz/csik).

A kezeléseket 2017. augusztus 19-én kezdtem és kitoltam október 19-ig. A családokat Kispalád, illetve Telek területeken helyeztem el, összesen 40 család került kijelölésre, kontroll céljából.

A csikok eltávolítása után az alábbi szám adatokat rögzítettem: Az 1. ábra mutatja a Telek Check Mite készítmény által lehullott 1372 átlagos atkaszámmot. A 2. ábrán látható a Telek Biowar 1542-es átlaga. A 3. ábra a Telek Apitraz csikok utáni átlagos atkahullását mutatja, amely 1085. A 4. ábrán az tapaszt

talható, hogy a Kispalád Apitraz-kezelés után mindössze 242 átlagos atkamennyiség hullott. Az ábrák jól szemléltetik, hogy nagyságrendbeni különbség van a két telephely atkahullása között. Amint azt már az előző írásomban is jeleztem, ezen a területen 44 család/km² a méhsűrűség. A személyes és telefonos megkeresésekre a méhész kollégák azt a választ adták, hogy náluk nincs atka, vagy csak kevés van. Véleményem és tapasztalatom szerint csak igen kevesen rendelkeznek szám adatokkal a fertőzöttség mértékéről! Még szembetűnőbb az eltérés, ha megnézzük ugyanazon családok 2016. és 2017. évi atkahullási adatait. Négy találomra kiválasztott család közül csak egyben volt kevesebb atka 2017-ben, mint az azt megelőző évben, de annak mértéke csak 66%-kal volt kisebb. Viszont a

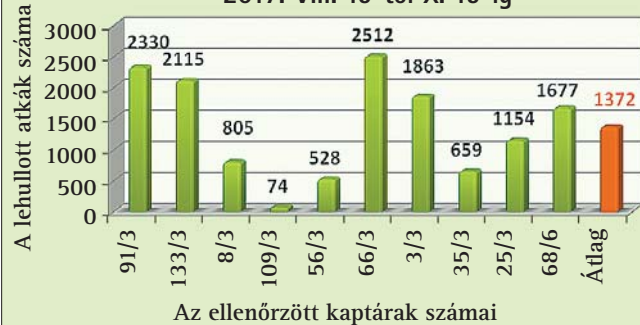
Rezervoár méhcsalád az, amelyben a kórokozó él, amelytől a parazita túlélése elsődlegesen függ, amelyben olyan módon szaporodik a parazita, hogy fogékony méhcsaládban betegséget képes létrehozni.

többnél sokkal több atka hullott 2017-ben: 15-ször, 27-szer (!) és hatszor. Ez a tény is igazolja, hogy Buczkó Endre a bevezetőben leírt véleménye valós.

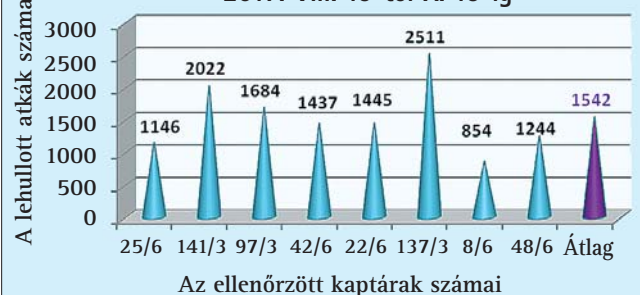
A „záró” kezelés eredményei

A tartós hordozók eltávolítása napján Varatraz (15%-os amitraz) füstölést végeztem eredeti Furettó készülettel. Arra voltam kíváncsi, hogy vajon mennyi atkát kellett volna még lehozniuk a készítményeknek, azaz mennyire „fárad-

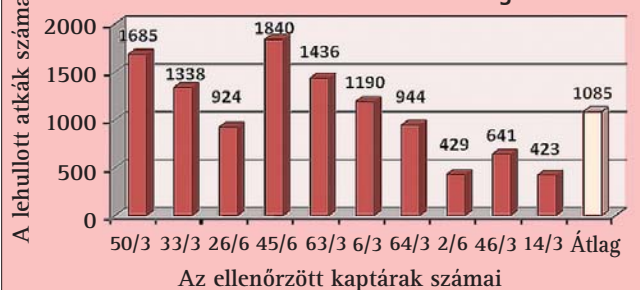
1. ábra A Telek Check Mite kezelésben részesült családok atkahullási adatai 2017. VIII. 19-től X. 19-ig

2. ábra A Telek Biowar kezelésben részesült családok atkahullási adatai 2017. VIII. 19-től X. 19-ig

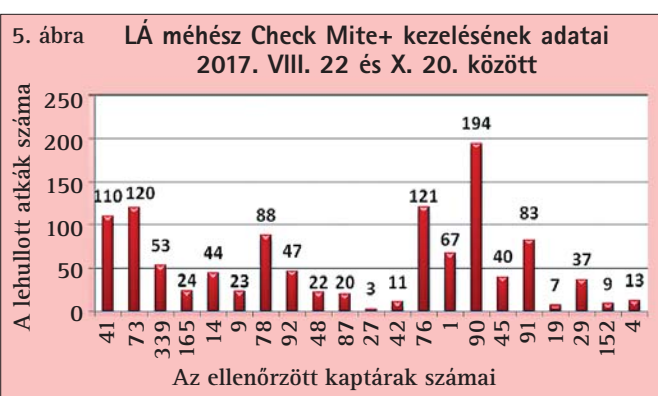
3. ábra A Telek Apitraz kezelésben részesült családok atkahullási adatai 2017. VIII. 19-től X. 19-ig

tak” már el. A füstöléssel lehullott atkák számát átszámoltam százalékosan a korábban, a tartós hordozók által lehozott atkák számához viszonyítva. 100%-nak vettem az összes lehullott atkák számát. Így megállapítható, hogy a Check Mite a családokban lévő atkák 11%-át, míg a Varatraz a 89%-át pusztította el. A Biowar 36%-os, az Apitraz pedig 47%-os atkahullást produkált.

A családok október 17-én (néhány kivételével) már fiasításmentes állapotba kerültek. 2017. november 5-én végeztem el az állományban a zárónak szánt BVHC (Bee Vital Hive Clean) csurgatós kezelést. A kezelés számszaki adatai: a Check Mite-os csoport hullott atkaátlag 14,7 lett. A családok 40%-ában családonként mindössze

2 darab atka hullott, két kiemelkedően atkás család volt: 42, illetve 79 darabszámú hullással. A Biowarral kezelt csoport átlaga 126 atka lett. A legkevesebb 34 atkahullás volt (hol van ez a Check Mite kettőjéhez képest?), és 334 darab volt a legtöbb. A csoport 40%-ánál 100 feletti hullást tapasztaltam. Telek nevű telephelyem korábban Apitrázzal kezelt családjainál 172 atka volt az átlaghullás. 100 alatt mindössze a vizsgált családok 30%-ánál hullott, 20%-ában viszont 300 feletti „potyogás” volt. Szintén Apitrázos kezelést kapott a Kispaládi telephely, ahol 92 lett az átlag szám. Nagy szórást mutatott az atkaszám, 4-től 228-ig számoltam atkát. Tanulságos ismét összehasonlítani az előző évek eredmé-

nyeivel a BVHC-kezelés hatására történt atkahullást: ugyanazon 11 család közül mindössze egyetlenegyben volt magasabb az atkaszám 2015-ben, mint tavaly! És most jön a lényeg: átlagban a 11 családban 15-ször több atka hullott 2017-ben, mint az azt megelőző két évben.

A tartós hordozók hatékonysága

Ezután lássuk, hogy az augusztus 19-én elkezdett tartós hordozós kezeléseket, majd az ezután, október 19-én elvégzett füstölés és a november 5-ei BVHC csurgatásos kezelése hatására az összesen elpusztított atkák számának kezelésenkénti eloszlása hogyan alakult. Ebből láthatjuk a tartós hordozók hatékonyságát. Az Apitraz a Telek telephelyen az atkák 77%-ával végzett (11% Varatraz-füstölés + 12% BVHC), Kispaládon kevesebb, mindössze 64%-ot pusztított el. Utóbbi telephelyen igen magasnak értékelem a BVHC „részesedését”: 24%! Azaz napraforgótól számítva minden negyedik atkát csak zárókezeléssel tudtam elpusztítani, ez nem jó, hiszen jelzi az időben korábbi kezeléseket „gyengességét”. A Biowarral kezelt csoportban, e tartós hordozóval az atkák 87%-át sikerült elpusztítani (6%

Varatraz + 7% BVHC). A Check Mite igen magas hatékonyságot mutat, hiszen az atkák 92%-át „levitte”. Itt meg kell említeni, hogy a további kezeléseket is normális, elvárható állapotot mutatnak, hiszen a hatékony tartós hordozó után az összatkák 7%-át Varatraz-füsttel, az 1% maradékot pedig BVHC zárókezeléssel sikerült elpusztítani.

Levonható következtetések:

1. A leghatékonyabb készítmény a Check Mite volt, de a leg hamarabb „elfáradt”.
2. A Biowar hatékonyabbnak tűnik az Apitraznál.
3. Felvetődik, hogy az amitrazra, füstöléses formában is tolerancia mutatkozik (vagy már rezisztencia)?

Miután a BVHC zárónak szánt kezelés igen magas atkahullást produkált, kíváncsi voltam, hogy vajon még mennyi atka maradhatott a családoknál, ezért 2017. november 24-én 10 olyan családnál, ahol a legtöbb atka hullott, és 5 olyanánál, ahol egy sem, Destruktorral (kumafosz 32 mg/ml) úgynevezett szuperkontroll kezelést végeztem. Az eredmény: 0 és 75 közötti szórással, átlagosan 14 atka hullott. Az adatok birtokában úgy ítélt meg, hogy még nem értem el a családoknál az általam a lehető leg alacsonyabbnak vélt (0-5) atka-

szintet, ezért az időjárási viszonyokat is figyelembe véve a teljes állományt (210 család) 2017. december 12-én oxálsav szublimálásban részesítettem: az állomány 72%-ában volt 5 alatti az atkahullás. A 10 %-ában (21 család) még 13 feletti értékeket számoltam. 15 családban 10-30 atka közt hullott (10 alatti nem volt), 3 családban 30-60 között, és 3 családban 60-80 között. 2017. december 28-án ezt a 21 családot át néztem fiasítás szempontjából: 9-ben volt fiasítás, 5-ben kettő kereten, 4-ben egy kereten. Nagy valószínűséggel állítható, hogy a fiasításos családok tartoznak az úgynevezett rezervoár (természetes tároló) családok közé. Mit jelent, mi is az a rezervoár méhcsalád:

- melyben a kórokozó él,
- amelytől a parazita túlélése elsődlegesen függ,
- amelyben olyan módon szaporodik a parazita, hogy fogékony méhcsaládban betegséget képes létrehozni.

Az ilyen családokat csak állomány szintű kontroll után tudjuk felismerni, és családszintű kezeléssel megszabadítani a kórokozótól!

Nehéz év volt

Miután az első szublimálás után az állomány 28%-ában (57 család) még több mint 5 atka hullott, ezért 2018. január 7-én ezeket a családokat ismételt oxálsavas szublimálásban részesítettem. 30%-ban nem hullott vagy csak egyetlen darab atka, 42%-ban 5 alatti atkaszám volt, 19%-nál 6-12 között, viszont 9%-nál 13 felett. Azaz 16 családban több mint 5 atka hullott. Így 2018. január 30-án ennél a 16 családnál oxálsavas csurgatást végeztem. Átlagban 6,3 atka hullott. Kettőnél már semmi, 4 alatt 4 családnál, de 10 felett volt még 6 családban az atkaszám.

A 5. ábrán Lámfalussy Árpád CheckMite kezelés utáni, üdítőleg ható atkahullásról szemléltetem. Köszönet érte, hogy publikussá tette adatait! Számára nem jelentett nagy kihívást a 2017-es év atka elleni védelme! Jómagam azonban még mindig sokkos állapotban vagyok, ha a leirtakra gondolok.

Dr. Kelemen Bálint
Kölcsé, állatorvos

Kész az uniós élelmiszerpiac-figyelő központ

Az Európai Bizottság az élelmiszer-csalás elleni küzdelemmel és az élelmiszer-minőséggel foglalkozó tudásközpontot hozott létre, amely március 13-án kezdte meg munkáját – közölte az uniós bizottság.

A tájékoztatás szerint a tudásközpont létrehozását az élelmiszer-csalás és az élelmiszer-minőségi problémák miatti fogyasztói aggályok indokolták, és az uniós bizottsági és azon kívüli szakértők hálózata lesz. Feladata, hogy az élelmiszer-csalással és az élelmiszer-minőségi kérdésekkel kapcsolatban naprakész ismeretekkel lássa el az uniós döntéshozókat és a tagállami hatóságokat.

Navracsics Tibor, az Európai Bizottság oktatásért, kultúráért, ifjúságpolitikáért és sportügyért felelős biztosa elmondta, az élelmiszeripar az a terület, ahol a tudomány haszna közvetlenül és kézzelfoghatóan megmutatkozik a lakosság számára. Az élelmiszer-csalás bűncselekmény, ezért felgöngyölítésében az uniónak egyértelmű szerepe van. Az élelmiszer-csalás elleni küzdelemmel és az élelmiszer-minőséggel foglalkozó tudásközpont tevékenysége hozzá fog járulni az uniós élelmiszerlánc integritásának és az élelmiszeripari termékek minőségének megővéséhez.

Az uniós bizottság tájékoztatása szerint a tudásközpont össze fogja hangolni a piacfelügyeleti tevékenységeket, egyebek mellett az uniós piacokon ugyanolyan csomagolásban és márkajelzéssel forgalmazott élelmiszerek összetételének és érzékszervi jellemzőinek vizsgálatát. Riasztási és információs rendszerként fog működni élelmiszer-csalás esetén. Össze fogja kapcsolni egymással a tagállamok és az uniós bizottság információs rendszereit, egyebek mellett az egyes élelmiszer-ipari termékek összetételét tartalmazó adatbázisokat. Feladatai közé fog tartozni továbbá, hogy hírleveleket, interaktív térképeket, adatbázisokat és rendszeres jelentéseket készítsen, és hogy ezeket az információkat közzétegye.

(Forrás: MTI)

Hol és mikor híznak a méhek?

Családunk méhészettel foglalkozik, így nagyon sok érdekességet fedeztem fel a méhek életében és elkezdett foglalkoztatni a méhek világa. „Ha kipusztulnak a méhek, azt az emberiség legfeljebb négy évvel éli túl” – hangzik a híres kijelentés. Az eltűnéseket, pusztulásokat figyelve, azt vesszük észre, hogy a méhek többsége télen pusztul el. A méhek telelését befolyásolja a méhek zsírtartaléka: minél több a zsírtartalék, annál jobban telelnek. A zsírtestre szükségük van tavasszal is az új nemzedék (fiasítás) „felneveléséhez”, amikor a szabadban kevés a fehérjeforrás. A zsírtestből és a keretekben elraktározott virágporból tudják pótolni fehérjeigényüket, ezzel táplálják az új nemzedéket. Dolgozatomban a méhekről lesz szó, főként a dolgozó méhek zsírtartalékáról.

Családom méhészettel foglalkozik (az 1. képen édesapámmal méhészkedem), így nagyon sok időt töltök a méhek között és ez a téma engem is elkezdett foglalkoztatni. Nálunk a méhészetbe mindenki besegít (ki hogy tud és ki hogy szeret). Nagyon megkedveltem a méhek életét, viselkedését, munkáját, ezért kezdtem el komolyabban foglalkozni velük. Jelenleg a méhek pusztulása foglalkoztat a leginkább, ugyanis egyre több méhet veszünk el rejtélyes módon. Ezt figyelve német kutatók megállapítják, hogy a legtöbb méh télen pusztul el. A méhek telelését sok minden befolyásolja, többek között a zsírtartalékuk.

Mint tudjuk, a méhek télen is folyamatosan dolgoznak. 25-30 °C fokra fűtik a kaptárt, kint bármilyen hideg is legyen. Ez a munka sok energiát igényel, ezért szükségük van táplálékra. Ha az elraktározott táplálékuk elfogy, akkor saját zsírtartalékukat használják fel. Minél több a zsírtartalékuk, annál jobban telelnek át (ha a zsírtartalékuk is elfogy, akkor a méhek elpusztulnak). Nyáron a legtöbb proteint virágporból gyűjtik. Számos méhészt a nyereséget, a nagyobb termelést tartja szem előtt a méhekkel szemben. Nem figyelnek megfelelő időben a méhek szükségletére, a pusztulásokat és eltűnéseket azonban utólag bánják. Megfigyeléseim-

ben, kutatásomban a méhek szemszögéből próbálom követni, hogy mi jó a méheknek. Hol, milyen környezetben kellene őket tartani? Hipotézisem az volt, hogy a környezet és a méhek kora befolyásolja a méhek zsírtartalékának alakulását.

Anyag és módszer

A méhek, amelyeket megvizsgáltam, az *Apis mellifera carnica carpatica* ökotipushoz tartozó, termelő méhcsaládok voltak. Dolgozatom során zsírtartalom-elemzést végeztem, amely több részből állt:

1. *A méhek begyűjtése.* A méheket három különböző környezetből gyűjtöttem be Maros megyéből, Erdélyből: faluról (Szentgericéről), városról (Marosvásárhelyről), illetve vándoroltatott méheket. A vándoroltatott méhek az év során Románia különböző területein, méhészauton vándoroltak (pl. Hargita, Vâlcea, Maros, Tulcea megyékben). Összesen 90 egyedet vizsgáltam, 30 példányt mindegyik környezetből. Egy adott környezetben belül 3 különböző kaptárból gyűjtöttem be 10 db méhet (5 fiatal és 5 időset), ezáltal csökkentve a genetikai háttér befolyását. A méhek korát a tevékenységük, mozgásuk és morfológiájuk alapján lehet megállapítani: a fiatal méhek nem repülnek ki a

kaptárból, szárnyuk a testükhöz tapad, jól láthatók az elkülönült csíkok és szürkés, pihés a szőrzetük, ellentétben az idősekkel, amelyek kinti munkát is végeznek, szárnyuk szétáll, illetve a kopás miatt fényesebb lesz a testük.

2. *Fagyasztás.* Számomra ez volt a legnehezebb része a kutatásnak, hiszen a méheket élve fagyasztottam le, így pusztítottam el őket, -20 C-fokon.

3. *Első mérés (teljes súly).* A méréseket analitikai mérleg segítségével végeztem (2. kép), amely 0,0001 mg pontossággal mért. A méheket egyenként mértem le. Az első mérés a méhek teljes súlyát mutatta.

4. *Száritás.* A méheket hét napon keresztül nyitott Eppendorf típusú üvegecskében, 50 C-fokon, szárítószekrényben tartottam. Így távolítottam el a méhekből a víztartalmat.

5. *Második mérés (száraz súly).* A második mérésnél is ugyanazt a mérleget használtam és szintén egyesével mértem le a méheket (nagyobb gyorsasággal). A szárítószek-

rény és a mérleg egymás mellett volt, és ahogy kivettem egy egyedet a szárítószekrényből, rögtön le is mértem, hogy a terebben található pára ne befolyásolja az eredményeimet. A második mérés a méhek víztartalom nélküli, száraz súlyát mutatta, így tudtam kiszámítani a víztartalmat (teljes súly-száraz súly = víztartalom).

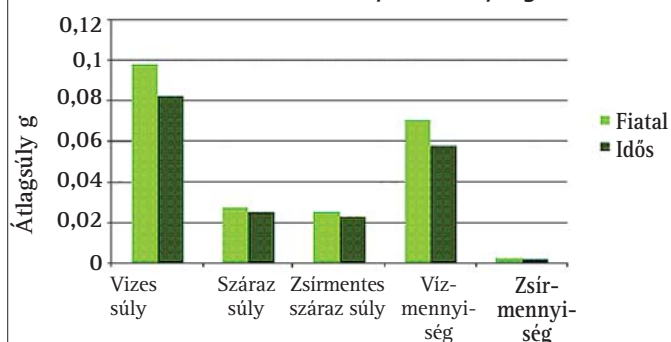
6. *Vegyszeres zsirolás.* A zsirolásnál petróleum étert használtam, mivel ez kivonja a különböző zsírokat. Minden egyedet négy napig 1 ml petróleum éterben tartottam (3. kép). A második napon lecseréltem az étert és az üvegcset is, hogy a már kioldódott zsírmennyiség ne rakódjon rá a méhekre. A negyedik napon kivettem a méheket a petróleum éterből és egy új Eppendorf üvegcskébe tettem.

7. *Száritás.* A méheket újból hét napig szárítottam nyitott Eppendorf típusú üvegecskében, 50 C-fokon, szárítószekrényben, hogy megkapjam a zsírmentes száraz súlyt.

8. *Harmadik mérés (zsírmentes száraz súly).* A harmadik

1. ábra Fiatal és idős méhek súly és mennyiség alakulása

2. ábra Fiatal és idős méh zsírszázalékának átlaga

Méh	Átlagsúly, g	Zsírszázalék, %
Városi	0,0976	7,53
Vándor	0,0931	7,98
Falusi	0,08024	8,12

mérés is ugyanúgy történt, mint a második. Ezúttal a mérés eredményei a víztartalom és zsirtartalom nélküli súlyt mutatták. Így kaptam meg a méhek zsírmennyiségét és így tudtam kiszámolni a zsirtartalmat (száraz súly – zsírmennyiség = zsirtartalom).

Eredmények

A mérések eredményeit (teljes súly, száraz súly, zsírmennyiség, zsirtartalom) bevezettem Excel táblázatba, majd egy egyszerű kivonással meghatároztam az összes egyed víztartalmát és zsirtartalmát. A méhek zsírszázalékát is kiszámítottam a (száraz súly – zsírmennyiség): száraz súly × 100 képlet segítségével.

A fiataloknak nagyobb a súlya, mint az időseknek, illetve a

falun tartott méheknek kisebb az átlagsúlya, mint a városi és a vándorméheknek. A száraz súlyt tekintve szintén azt láthatjuk, hogy a fiatal méheknek nagyobb a száraz súlya. Az átlagot figyelve a legkisebb száraz súllyal a falun tartott méhek rendelkeznek. A zsírmennyiség értéke a falun tartott méheknek figyelhető meg.

A méheknek jóval nagyobb a vízmennyiség, mint a zsírmennyiség. A vízmennyiséget tekintve a fiatal méhek nagyobb vízmennyiséggel rendelkeznek, mint az idősek és átlagban a városban tartott méheknek volt a legnagyobb a vízmennyisége. A zsír mennyisége is nagyobb a fiatal méheknek, mint az időseknek. Amit kiemelni kell, hogy a legkisebb zsírmennyisége a falun tartott méheknek volt.

A zsírszázaléknál egy kis eltérést figyeltem meg a vándoroltatott méheknek, ahol az időseknek volt nagyobb a zsírszázalékuk. A falun tartott méheknek volt a legkisebb zsirtartalom, ám a zsírszázalékot tekintve nekik van a legnagyobb zsírszázalékuk. Tehát a testsúlyukhoz képest a falun tartott méheknek van a legtöbb zsírjuk, ezt követi a vándoroltatott, majd a városban tartott méhek zsírszázaléka (1. ábra).

Következtetések

Összehasonlítottam a fiatal és az idős méhek súly- és mennyiség-alakulását, nagyon jól látható, hogy átlagosan a vizes, száraz és zsírmennyiség száraz súly nagyobb a fiatal méheknek, mint az időseknek, akárcsak a víz- és zsírmennyiségi arány is.

A fiatal és az idős méhek zsírszázalékának átlagát (2. ábra) összehasonlítva látható, hogy a fiatal méheknek nagyobb a zsírszázalékuk, mint az időseknek. Ez az eredmény általánosan jellemző az összes szociális rovarra, a hangyák esetében is hasonló mintázatot figyelhető meg.

Az eredmények alapján az alábbi következtetéseket vonhattam le:

- A zsirtartalom alakulását nagyban befolyásolja a méh környezete és kora.

- A fiatalok és az idősek közötti általános különbség összefügg a korosodással, illetve az egyre veszélyesebb és energiaigényesebb munkavégzéssel. A fiatal méhek a kaptárban dolgoznak, míg az idősek kijárnak gyűjteni is. Ahogy egy méh öregszik, egyre többször repül ki és egyre nagyobb távot tesz meg, s egyre nagyobb mértékben használja fel tartalékait, s végül egyre jobban lerövidül az élettartama.

- Minél nagyobb a súly, annál kisebb a zsírszázalék (a súly fordítottan arányos a zsírszázalékkal).

- Városban és vándorlaskor a méhek több stressz éri, ezért, nagyobb a testsúlyuk.

- Stressz esetén a méhek jobban akumulálnak; nagyobb a fogyasztás: „A nyugtalan méhek fogyasztása nagyobb” (Örösi P. Z., 1991); nagyobb a kalóriaszükségletük: „Nagyobb melegben és élénkebb tevékenységgel, pl. repü-

léskor a kalóriaszükséglet növekedik” (Örösi P. Z., 1991) és súlygyarapodás figyelhető meg.

- A méhek stressz esetén a zsirtartalmukból is felhasználnak.

- Hosszú távon, ha megfelelő körülményeket biztosítunk a méheknek, s így növeljük a zsírszázalékot, akkor a méhek túlélési esélyének növekedésével a hozam is nő.

Eredményeimet összevetettem a magyar méhészeti szakirodalomban találtakkal: Örösi Pál Zoltán a Méhek között című könyvében azt írja, hogy: „A fiatal méh zsirtartalma bőven telt, az idős tartalékja megcsappan.”, illetve az is olvasható: „1 kg méhben 690 g, tehát 2/3 súlyrész víz van.” (Örösi P. Z., 1991).

Saját eredményeimben: átlagosan a fiatal méheknek nagyobb a zsirtartalma és a zsírszázaléka, egy kis eltérést figyeltem a vándoroltatott méhek zsírszázalékánál, továbbá méréseim alapján 1 kg méhben 745,71 gramm víz van.

Összefoglaló

Mivel a méhek szervezetében nélkülözhetetlen a zsirtartalom, fontos szerepet tölt be a megmaradásuk érdekében, kíváncsi voltam, hogy a környezet és kor mennyire befolyásolja a méhek tartalékainak alakulását. Három különböző környezetben (falun, városban és vándorlásban) tartott méhek vizsgálata, külön fiatalokat és időseket. Összesen 90 dolgozóval kísérleteztem, mindhárom környezetből 30 példányt választottam ki 3 különböző méhcsaládból (3×10 db méh/család, fele fiatal és fele idős). Kísérletem során zsirtartalom-elemzést végeztem, ahol használtam szárítószekrényt és vegyszeres zsírolás segítségével meghatároztam a szárazsúlyt, valamint a zsirtartalom nélküli tömeget ahhoz, hogy a zsirtest-mennyiséget felmérjem. Az eredményeket összesítve megfigyelhető, hogy a méhek zsirtartalma alakulását nagyban befolyásolja a környezetük és a méhek kora.

Szőcs Boróka

Marosvásárhely, Babes-Bolyai Tudományegyetem, Biológia és Geológia Kar, Ökológia és Természetvédelem Szak

Virágos kőris – az év fája 2018

Az Országos Erdészeti Egyesület és az Év Fája Kuratórium a múlt évben ismét lehetővé tette, hogy az egyesület ágazati hírportálján és az Év Fája tematikus weblapon keresztül szavazzanak az erdészek, a természetkedvelők és más érdeklődők az Év fájára, mellyel a 2018-as esztendő fafaját választhatták meg a résztvevők. Az idei győztes a méhészek számára is kedves virágos kőris (*Fraxinus ornus*) lett!

A 2017-es évben is élénk érdeklődés mellett, az Erdők Hete rendezvényeivel együtt elindulva, négy héten keresztül zajlott folyamatosan a szavazás, amelyen összesen 1543 érvényes szavazatot adtak le a szavazók, a megadott október végi határidőig. Az Év Fája Kuratórium minden alkalommal három fajtát jelöl a címre, amely a legtöbb szavazatot kapja, az lesz a következő esztendőben az „Év fája”.

Magyarországi mozgalom

Németországban 1989 óta minden évben megválasztják az év fáját (Baum des Jahres). Ez jó alkalom arra, hogy abban az évben az illető fafajról ismeretterjesztő, tudományos cikkek, népszerűsítő kiadványok jelenhessenek meg, s kicsit közelebb hozzák a szakemberekhez és a laikusokhoz a kevésbé ismert fafajokat. Ennek mintájára 1995-ben az Országos Erdészeti Egyesületnél (OEE) *prof. dr. Bartha Dénes*, a Soproni Erdészeti Egyetem Növénytan és Természetvédelmi Intézetének vezetője kezdeményezte, hogy hazánkban is honosítsuk meg ezt a mozgalmat, s 1996-tól minden évben megválasztjuk az év fáját. Elsősorban azokat a fajokat helyezik előtérbe, amelyeknek erdészeti jelentősége is van, de az utóbbi időszakban a figyelem elterelődött róluk. E mozgalom keretében az erdészeti szakemberek cikksorozatát is közölnék az adott év fájáról az Erdészeti Lapok című szakmai folyóiratban. Külön érdekesség, hogy minden évben a berlini magyar nagykövetség előtt elültetésre is kerül az év fája egy-egy példánya.

Van hazánkban olyan általános iskola, melynek udvarán szintén időrendi sorrendben ott díszlik sorakozik az összes eddigi „Év fája”. A mozgalom szervezésére, bonyolítására kuratórium jött létre, amely az adott év fájának fájára minden előző év októberében tesz javaslatot, s tagjai a Soproni Egyetem Erdőmérnöki Karának és Faipari Mérnöki Karának oktatói, illetve az Erdészeti Lapok főszerkesztője.

A magyarországi év fája mozgalom szakmai körökben csak meglehetősen lassan került a figyelem középpontjába. Az erdészeti ágazaton kívüli szervezetek viszont kezdettől fogva nagy érdeklődést tanúsítanak iránta. Az általános és középiskolai tanulmányi versenyeken, az erdei iskolák oktatásában, természetvédelmi témájú rendezvényeken, vetélkedőkön – az év madarához hasonlóan – az év fája is állandó elem lett. Cél, hogy az erdészeti szakmai körökben és azon kívül is minél szélesebb ismeretségre jusson az év fája mozgalom, ezzel is segítve hazai dendroflóránk ritkább tagjainak a megőrzését. 2010-ben például „Somogyország” emblemikus fája, az ezüst hárs (*Tilia tomentosa*) volt a győztes. Ez alkalomból a SEFAG Erdészeti és Faipari Zrt. méhészek számára is tartott például szakmai napot, a fafaj kimagasló méhészeti és erdészeti jelentősége miatt.

Eddigi magyar győztesek

Az Év fája eddigi győztesei hazánkban, időrendi sorrendben a következő fajok: madárce-resznye (1996), kislevelű hárs (1997), vadkörte (1998), hegyi

2018-ban az „Év fája” címre jelölt fajok és a szavazás vég-eredménye

(Forrás: Országos Erdészeti Egyesület)

A virágos kőris neve feltűnő virágzatára utal. Édeskés illatuknak köszönhetően elsősorban méhek porozzák be. Május első felében, lombfakadás után virít.

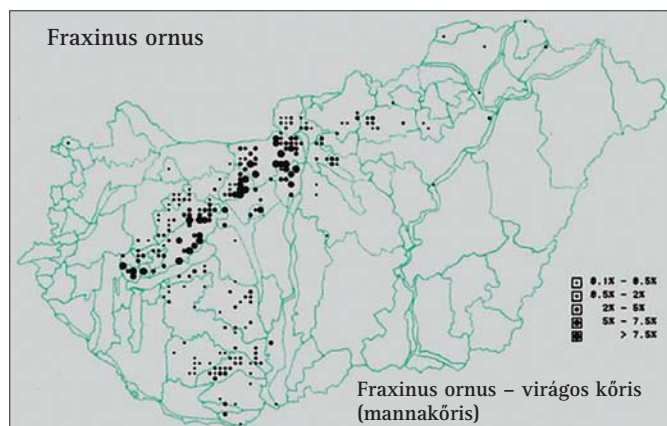
szil (1999), barkóca berkenye (2000), bibircses nyír (2001), molyhos tölgyek (2002), hegyi juhar (2003), fekete nyár (2004), közönséges boróka (2005), magyar kőris (2006), szelídgesztenye (2007), törékeny fűz (2008), mézgás éger (2009), ezüst hárs (2010), tiszafa (2011), zselénice-meggy (2012), házi berkenye (2013), mezei juhar (2014), Kocsányos tölgy (2015), mezei szil (2016), vadalma (2017) és a virágos kőris (2018). Mondanom sem kell, hogy ezen fajok többségének jelentős a méhészeti értéke is! Némelyikről kiváló és értékes fajtaméz nyerhető (hársak, szelídgesztenye), valamelyik fontos virágporforrás (például a törékenyfűz), vagy éppen édeshar-matot (hársak, tölgyek, fűz, juhar) ad. Van, amelyik éppen hordásszegény időszakban virágzik. Hajtásaikról, rügyeikről enyves, mézgás anyagot gyűjtenek, amelyből virágpor, viasz és méz hozzáadásával propolisz lesz (fekete nyár, tölgyek, éger). Ezt az anyagot Arisztotelész a fák könnyének nevezte. Kérgükből nozéma elleni gyógyhatású készítményt állítanak elő (tölgy),

faanyagukat előszeretettel használjuk keretlécnek, jó szegelh-tőségük miatt (hársak). Tehát minden fajának van valamilyen méhészeti jelentősége!

Amennyiben a Méhésztársak szeretnék többet tudni ezekről a fajokról – termőhelyi igényükről (klíma, hidrológiai viszonyok, talaj, tápanyag, fényigény, stb.), virágzásukról, morfológiájukról – az erdészeti egyesület honlapján az Év fája menüpontra kattintva letölthetik a róluk szóló tanulmányokat. OMME-s ismeretterjesztő előadásaim során magam is törek-szem a legfontosabb fászfű hordásnővényeket bemutatni méhész-erdész szemmel.

Erdészeti és méhészeti jellemzése

A virágos kőris az olajfafélék (*Oleaceae*) családjába tartozó lombhullató fafaj. Magyar neve feltűnő virágzatára utal, virágai-nak – a magas kőrissel ellentétben – szíromlevelei is vannak. Édeskés illatuknak köszönhetően – a többi hazánkban előfor-duló kőrissel szemben – rovarok, elsősorban méhek porozzák be. Május első felében, lombfakadás után virít, 10-20 cm hosszú, bu-gában nyíló sárgásfehér virágai-ról messziről felismerni. Neve-zik mannakőrissnek is. A fa sima kérgén keresztül gyakran szívo-gat a mannakabóca (*Cicada orni*), s a szívás nyomán édes nedv csordul ki. Ezt az anyagot

A virágos körös hazai elterjedése

(a „mannát”) gyűjtik is (elsősorban Olaszországban). A jó manna kevés cukrot és legalább 75% édeskés ízű és kellemes mézillatú mannitot tartalmaz. A begyűjtött mannát köhögés ellen és enyhe hashajtónak használják, cukorbetegség esetén helyettesítheti a cukrot.

A virágos körös csak ritkán éri el a 15 méteres magasságot, inkább második, harmadrendű fa. Ebből adódóan törzse erősen ágas, görbe, kicsi a fatömeghozama, így inkább tűzifaként értékesítik. Hazánkban dombvidékek, középhegységek faja, elsősorban délies kitettségekben, könnyen felmelegedő mészkeő, dolomit alapkötetű talajokon találjuk. Száraz, aszályos nyarakon a talaj fokozatosan csökkenő vízkészletét jól tudja hasznosítani szerteágazó, sűrű gyökérzetével. Gyökérzetének szívóereje akár tízszer erősebb, mint más fajoknak! A klímaváltozás hatását figyelembe véve szívesen ajánlom méhészeknek ültetésre, méhlegelő-fejlesztésre meszes, bázikus talajú, száraz termőhelyeken. A Keszthelyi-hegységben és a Balaton-felvidéken az utóbbi időszakban (2013 óta) tapasztalható látványos fekete-fenyő-pusztulás következtében egyre inkább terjeszkedik. Ezekben a térségekben kiterjedtebb potenciális méhlegelővé válhat.

A fenyők koronája idősebb korukban mindinkább lazábbá válik, több fényt engedve át, s ez kedvez a fényigényes virágos körös számára. Viszonylag rövid életű faj, 80-100 éves kornál idősebb egyedei ritkák. Jó a visszazsérző képessége, kiválóan sarjad. Magzókórát (termőkórát) akár háromévesen eléri, tehát értelemszerűen ilyen hamar virágzik. Ez

(Forrás: prof. dr. Bartha Dénes)

szintén kedvező tulajdonsága méhészeti szempontból. Magja átfekvő. Ha esetleg csemetét akarunk nevelni, érdemes viaszérésben (zöldérésben) szedni a magját, s úgy elültetni. 2-3 cm hosszú lependék termése korán, már július végén érik, ajánlatos már ez előtt begyűjteni. A körös fontos tulajdonsága, hogy levele illóolajat tartalmaz, emiatt a lombrágó hernyók nem szívesen fogyasztják. Tehát nem éri a növényt olyan kedvezőtlen fiziológiai stresszhatás, amely okán virágzási dinamikája alább hagyna. Összességében elmondható, hogy spontán terjedése a jövőben egyre dinamikusabb lehet, az említett klímaváltozásnak köszönhetően ökológiai szerepe felértékelődhet, csakúgy, mint a méhészeti jelentősége. Mivel őshonos faj, természetvédelmi aggályokat sem vet fel, ha mi méhészek ültetjük!

Miért nincs

„Az év fajtaméze”?

Anno 2013-ban, amikor a természetvédők és madarászok megválasztották az év madarának a gyurgyalagot, válaszul fricskából, „bosszúból”, mi, méhészek megválasztottuk a selyemkórót, szebb nevén a selyemfűvet az „év mézelő növényének”. De nekünk ebből nem lett maradandó mozgalmunk. Nekünk miért nincs hasonló, működő kezdeményezésünk? Például minden évben megválaszthatnánk az „év fajtamézét”! Készíthetnénk erre vonatkozóan mi is egy tematikus oldalt, ahol hasonló módon közölhetnénk a jelölteket, indíthatnánk szavazást. A megszavazott fajtaméznek aztán egy éven keresztül kiemelten bemutatnánk játékony hatásait, tulajdonsága-

it, felhasználási területeit, stb. A méz kristályosodását, mint természetes folyamatot is jobban megértethetnénk mézfogyasztóinkkal. Készíthetnénk egy logót, amit az újság címlapján vagy oldalain feltűntethetnénk, hasonlóan az anyajelölő színhez. Van OMME-s informatikai munkacsoport, amely közreműködhet-

Minden évben megválaszthatnánk az „év fajtamézét”! A megszavazott fajtaméz az évben keresztül kiemelten bemutatnánk, játékony hatásait, tulajdonságait, felhasználási területeit, stb.

ne a tematikus weblap, logo készítésében. Van már szerény marketingalapunk is.

Nem csak fajtamézben gondolkodhatunk, hanem más méhészeti termékekben, például „Az év méhészeti terméke – A propolisz”, vagy „Az év méhészeti terméke – A virágpor”,

vagy „Az év méhészeti terméke – a Méhviasz”. És még folytathatnám. Komplet tematikus sorozatokat lehetne erre felfűzni, a mindenkor mézkirálynővel és a mézlovagrendekkel karöltve, ingyenes médialehetőségeket is szerezve ezáltal. Legyen hát nekünk Év méze mozgalmunk!

Azért is ötletek magam is ezen mostanában, mert idén márciusban Balassagyarmaton, az Ipolymenti Méhésztalálkozón a Palóctáj Mézlovagrend lovagjává avattak. Sokszor mondom méhészársaknak, hogy lenne mit tanulni az erdészeti egyesülettől! Állítom, ez ilyen terület, jó ötletet nem szégyen másoktól a mi ágazatunkra adaptálni! Várom azon méhészársak jelentkezését, akik támogatják ezt a kezdeményezést, akár több lovagrenddel összefogva. Elérhetőségem a szerkesztőségéből megszerezhető, de a legnagyobb közösségi oldalon is megtalálható vagyok.)

Lászka István Attila
okleveles erdőmérnök,
okleveles agrár-mérnök tanár
Domszló/Vanyarc

Cukorrépából nyert minőség

Az eredeti - közvetlenül a természetből.

APIINVERT® és APIFONDA® a legmagasabb tisztaságú, szacharóz alapú készítmény. A több évtizedes tapasztalat biztosítja a kiváló minőséget minden API termékénél.

APIINVERT® – azonnal felhasználható, kész szirup – magas fruktóztartalom – mézhez hasonló cukorösszetétel – gyors elraktározás – magas szirup - felhasználások – optimális kompatibilitás – mikrobiológiailag stabil	APIFONDA® – pépes takarmánylepény – Azonnal felhasználható – Mikrofinomságú kristályok, – könnyen betakarítható – minimális kéregtermelődés – optimális kompatibilitás
--	---

Értékesítés az Agraran keresztül történik. Részletek és információk alább találhatók:

Ing. Vladimir Algayer, SK-93101 Šamorín, Tel. +42 1 944 140 444, algayer.vladimir@gmail.com
ERISTA KFT, 9028 Győr, József A.u. 5/a, Tel. +36 96 423-825, e-mail: info@erista.hu

AGRANA Stärke GmbH, F.-W.-Raiffeisen-Platz 1, A-1020 Wien, www.bienenfutter.eu

Füstbement (méh)egészség

Írásomban kiegészítem Németh Zoltán: Nekem mást mond a szimatom... c. írását (Méhészet, 2018. február, 18–19. o.). A szerző okos dologra hívja fel a figyelmet a méhek „szaglásával” kapcsolatban, ezt a gondolatot továbbgörgetve, a füstől írok bővebben.

A méhek a repülést leszámítva szinte mindenben a szaglásra hagyatkoznak, mind a kaptáron belüli, mind a kaptáron kívüli tevékenységük során. A kaptár sötétjében ez egyértelműnek látszik, de a szabad tér illatait is tévedhetetlen biztonsággal felismerik.

A méhészeknek nem újdonság az anya kontrollja, kommunikációja a teljes belső méhállomány, a dolgozók egymással és a lárvákkal való kapcsolattartása, ami kifinomult biokémiai alapon történik. Mindez zárt térben zajlik, ez valahogy még felfoghatóbbá, legalábbis magyarázhatóvá teszük számunkra, mi is zajlik a kaptár-belsőben.

Vegyí alapokon nyugszik

Az igazi hihetetlen és meghökkenítő teljesítmény a külső térben történik, mint a szűz anya párzása, olykor a nagy távolságra lévő párzó helyek felkutatása, herékkel való találkozása, stb. Ez rendkívül fejlett érzékszervekkel lehetséges csupán. Mindez vegyi alapokon nyugszik, gyakorlatilag molekuláris mennyiségű gáznemű anyagok érzékeléséről van szó. (Ha mester-ségesen lehetne valami hasonlót előállítani, a hadsereg horribilis összegekért azonnal megvásárolná a technológiát.)

Ezt szuperéles érzékszervek teszik lehetővé. Minél érzékenyebb valami, annál kényesebb a durva behatásokra is. Ezért jogos *Németh Zoltán* felvetése, hogy mindenféle illóanyagokkal kísérletezzünk a kaptárban, amivel nemcsak a kommunikáció alapját képező illatanyagokat nyomjuk el, hanem magukat az érzékelőket is megzavarjuk, esetleg maradandóan károsítjuk. Azért, mert valami természetes, vagy organikus anyag, nem garancia arra, hogy nem ártalmas. Ne feledjük, hogy a gyilkos galóca méreganyaga is „természetes”, vagy a dohány nikotinja is, nem említve a méhek

fullánkában lévő méregről. Ezért ezeknek az ún. bioanyagoknak nem biztos, hogy helye van a kaptárban, mert megjósolhatatlan, sőt számunkra érzékelhetetlen zavart kelthetnek, vagy csak hozzátesznek a méhek amúgy is stresszel teli életéhez.

A méhek stresszállapota elfogadott mind a méhészek, mind a tudományos kutatás számára, s ez nem egyetlen tényezőre vezethető vissza. Sokrétű problémákör ez, melybe a széleskörű agrokémikáliáktól kezdve a méhbetegségek és paraziták, környezethatásokon át a szakszerűtlen (vagy éppen szakszerű?) kezelésig minden belefér.

Ez utóbbiak keretén belül nemcsak az ilyen-olyan kezelésekre kell gondolni, hanem olyan mindennapi procedúrára is, mint a kaptár nyitáskori füstölése. Milyen gyakran és agresszívitással használjuk azt, s nem kevésbé, hogy mit teszünk a füstölőbe? Legtöbbször nem sokat gondolunk erre, vagy vacakolunk vele, hanem ami éppen kéznél van; száraz lomb, vagy fű, szalma, faforgács, rongy(?), zsákdarab, hullámpapír, s a jó ég tudja mi még.

A választék vég nélküli csakúgy, mint a belőle keletkező füst. A dohányosok tudják, hogy füst és füst közt különbség van, pedig hol van a mi érzékszervünk a méhekéhez!

Mi a füst egyáltalán? Nem más, mint az égés folyamán keletkező gázok, folyékony és szilárd anyagok keveréke. Tökéletes égés során többnyire csak szén-dioxid, nitrogén-gázok, vízgőz szabadul fel, mely egyben láthatatlan is. A tökéletes égés folyamán viszont rendkívül sokféle anyag mutatható ki a füstben, az említettekén kívül szén-monoxid, metán, acetilén, ammónia, formaldehid, benzol, kén-dioxid, aceton, toluol stb., a teljesség igénye nélkül. A füst tehát nem egy vegyület, nincs kémiai képlete, összetétele a tüzelőanyagtól, az

égés hőfokától és stádiumától, a rendelkezésre álló oxigén mennyiségétől nagyban függ.

A füstölőben tökéletesen égést idézünk elő, hisz maga a füst előállítás a cél. Látszólag ártalmatlan anyagoknak is nagyon ártalmas füstjei lehetnek. (Most leszámítva azt, hogy ártalmatlan, netán

A legtisztább füstje a búzaszalmának van, a törekje különösen alkalmas füstölésre. A szorosan összecsavart szalmacsóva is megteszi, amit begyújtás után egy kis vízzel táncos nedvesíteni.

egészséges füst nem létezik, mert akkor a dohánygyárak azt már rég kikergettezték volna.) Pl. ott-hon, vagy a vándortanyán az örökzöldek alja gyakran tele van száraz fenyőtűvel, szerte heverő tobozokkal, készen kínálják magukat a füstölőbe tömni. Keretek, kaptárak barkácsolásánál nagy mennyiségű és tiszta fenyőforgács, fűreszpor keletkezik, melyeket könnyen begyújtható, kiváló füstölőanyagként könyvelünk el. Ráadásul sokak számára kellemes fenyőillata is van.

Fertőtlenít és konzervál

Mitől is van ez az illat? Gyantáktól, balzsamoktól, különböző illóolajoktól, melyek kémiai alapszerkezete hasonló. Fő alkotóelemeik a diterpén típusú gyantasavak és származékaik. A balzsamok emellett mindig tartalmaznak különböző illóolajokat. A balzsam tehát lényegében illóolajjal kevert gyanta, amely rendszerint sziruposabb, folyósabb állagú. A gyanta- és mézgyadrogok változatos összetételük miatt alakjukban, színükben, illatukban vagy ízükben nagyon különböznek egymástól. A balzsamok és gyanták vízben nem oldódnak.

Nagyon sokféle fa, bokor, sőt lágyszárú növények is kiválasztanak, vagy nedveikben tartalmazznak ilyen anyagokat. A gyantákat mégis inkább a fenyőkkel párosítjuk, hiszen gyantacsapolással ősidők óta gyújtják a fenyőgyantát, ami egykor nagyon fontos ipari alapanyag volt, melyet nélkülözhetetlennek tartottak a vegy-, fes-

ték-, oldószer-, gyógyszer-, illat-, és tisztítószer-előállító iparban. A leggyakrabban „gyantázott” fák az erdei fenyő (*Pinus sylvestris*), feketefenyő (*Pinus nigra*) voltak, melyek egyedenként évi 2–3 kg begyűjthető gyantát, egyfajta erdészeti mellékterméket, is adtak. Ez igen nagy mennyiségű, koncentrált erősségű, nehéz vegyianyagnak felel meg. (Ez csak a sebzés folyamán kinyerhető mennyiség, s mennyi marad még a fában, tülevélben?) A fenyőtobozok, olykor a kéreg is, még valósággal ragadnak a kiizzadt gyantától.

A füstölés ártalmait

A megsértett kérőgy fenyőfa egy védőfolyadékot választ ki a sebzés helyén, ami besűrűsödve, megszilárdulva adja a gyantát. Ez tehát egy védőreakció a növény részéről, mellyel a gombákat, parazitákat és más mikroorganizmusokat tartja távol a további fertőzések megelőzésére. Ezért ezeknek az anyagoknak rendkívül hatásos fertőtlenítő és konzerváló hatása is van.

Veszélyes anyag-e a gyanta és mennyire? Barkácsoló méhészek ismerik a „gyantás cin”-t, ami könnyűvé teszi a lágyforrasztást a gyanta ún. folyasztó hatása révén. Ez nem más, mint kémiai reakció az összeforrasztandó fémfelületeken, amely megkönnyíti a feloldott forrasztóon felületi tapadását. Tényleg ki akarjuk a méheket tenni ilyen agresszív hatásnak, mely képes a fémekkel vegyi reakcióba lépni? Hiszen a forrasztópáka sem sokkal melegebb, mint ami a füstölőben van!

A gyanta desztillációja során terpentint nyernek ki, mint fő desztillációs terméket, amit a vegyipar rendkívül sokféle célra hasznosít. A terpentintől már van fogalma azoknak, akiknek a modern vízzel oldódó festékek elődeivel is volt dolguk. A terpentin agresszív oldószer, amit a bőrfelületen sem tűrünk meg, nemhogy belélegezzük.

Azt gondoljuk, hogy a fenyőtű már száraz, a fenyőforgács is hamar beszárad, s az illó anyagok eltűnnek. Sajnos nem, nem eltűnnek, hanem betöményednek, s éppen a nehézevegyületek maradnak vissza, melyek felmelegítve, ha lehet, még agresszívbabbak. Éppen ezért sok modern tüzelőberendezés (katalikus kályhák, kandallók) használati utasításai ellenzik fenyőfélék tüzelését, sőt olykor ma-

gát a garanciális jótállást is befolyásolják.

A füstölő nem más, mint egy tüzelőberendezés, melyben levegőszegény körülményeket teremtünk az intenzív füstképződéshez. A füstgázokban lévő gőzök és szilárd anyagok egy része kicsapódik korom és kátrány formájában a füstölő hidegebb falán. Minden méhésztárs, hogy különböző füstölőanyagok különböző mennyiségű kátrányt termelnek, melyek között a fenyőfélék foglalják el a vezető helyet. Azonban az égéstermék káros anyagainak csak egy része rakódik le kellemetlen melléktermékként a füstölőn, a többi rész távozik. És hová megy? A kaptárba. No, meg a méhésztárs tüdejébe!

Emlékezzünk rá, nincs ártalmatlan füst, még a legjobban finomított dohányfüst sem az, s nemcsak a nikotin révén. A füst a fent felsorolt alkotóelemei miatt nagyon káros az emberi szervezetre (is). A füstben szinte mindig jelenlévő erősen mérgező anyagok, mint pl. szén-monoxid, ammónia a légzőszerveket károsítja, a szén-monoxid és cianvegyületek a sejteket

rongálják. A vérbe jutó szén-monoxid ártalmait pedig közismertek.

A méheknek sem közömbös

A munkavédelmi és biztonságtechnikai előírások a nemzetközi irodalomban 100 ppm értékben limitálják az expozíciót nyolc órás időtartamra (ppm = part per millió, vagyis esetünkben minden millió gázmolekulából 100 lehet füstgázmolekula.) 200 egységnél már két-három órán belül fejfájás, hányinger jelentkezhet. A méhészek ismerősek a mérgezés számszerű mérésében, mely testsúly-kilogrammra vetítve adja meg a küszöbértékeket. Ha most ezt egyetlen méh súlyára vetítjük (90 mg), akkor belátható, hogy milyen kicsi, vagyis mikromennyiség is káros hatással lehet. Ha most a káros élettani hatásokat túl a szagérzékelő receptorok (molekuláris mennyiségű) érzékenységet is figyelembe vesszük, nem nehéz belátni, hogy a méhek számára nem lehet közömbös a füst milyensége és mennyisége. Nem csoda, hogy a füsttől „megszelídülnek” a méhek.

A fenti ijesztőnek tűnő fejtegetés után jogos a kérdés, hogy mit használunk a füstölőben? A fenyőféléket, különösen a tobozokat és kérget mindenképpen kerüljük. A hús-füstölésnél használt aromás, méz-gáz fajtákat, mint gyümölcs-fák, éger, nyarak, akác, csertölgly(!) ne használjuk, ezek száraz lombját sem. Ugyanígy óvakodjunk a textilanyagoktól, mert gyakran tartalmaznak műanyag szálakat, szintetikus színezőanyagokat, a jutásuk, vagy zsinegek pedig konzerváló anyagokat.

Tudatosan döntsünk

A legtisztább füstje a búzaszalmának van, a törekje különösen alkalmas füstölésre. Ez utóbbit, a cséplés fontos melléktermékét, már csak a legöregebb méhészek ismerik, mely megbecsült alapanyag volt a vályogvetésnél, sártapasztásnál. Azonban a szorosan összecsavart szalmacsóva is megteszi, amit begyűjtés után egy kis vízzel tanácsos nedvesíteni. Ugyancsak jók a tiszta cellulóz alapú anyagok, pl. papír, karton, hullámpapír ter-

mékek, ha nem színezettek. Tojástartók, hullámpapír ragasztótartalma kérdéses lehet. Egyes méhésztársak árulják a nyers gyapotot füstölési célra. Ha ez a magokat is tartalmazza, akkor már nem ideális a magok olajtartalma miatt.

A fenti kis eszmefuttatást nem riasztgatásnak szántam, csak arra szerettem volna rávilágítani, hogy milyen ártalmatlannak tűnő beavatkozással is plusz terhelésnek tesszük ki a méheket, melyeknek amúgyis van elég baja. Mikor stresszhatás alatt vagyunk, a legkisebb segítség is jól jön, ezért ha van választási lehetőségünk, tudatosan döntsünk, hogy mit is tesszünk a füstölőbe, már csak saját érdekünkben is, mert mindegy, hová tesszük a füstölőt kaptárvizsgálat közben, a füst előbb-utóbb az orrunk alá csavarodik. A méhésztársaknak sem muszáj elhinni a tréfás mondást, hogy „szépre száll a füst”, mert lehet, hogy nem igaz, de az egészségnek biztosan nem használ.

Szincsa Tibor
Ontario, Kanada

CITOVAR KFT.

**ANALITIKAI MINŐSÉGŰ
ALAPANYAGOK!**

06-30-725-0000
06-20-44-23 004
A termékek leírását és aktuális árait megtalálja honlapunkon!
**látogasson el
webshopunkba!**
www.citovar.hu

A legsokoldalúbb TÁMOGATOTT eszköz!
Alkalmas kristályos OXÁLSAV és minden folyékony anyag kijuttatására, pl.: AMITRÁZ, TEJSÁV, GYÓGYNÖVÉNY KIVONATOK.
PONTOSAN ADAGOLHATÓ, ÁLLÍTHATÓ HŐFOKSZABÁLYOZÁSSAL.
RENDKÍVÜL GAZDASÁGOS, RÁADÁSUL

vapoZERO
MAGYAR TERMÉK!
Most választható ajándékkal vásárolhathatja meg: INVERTER/ OXÁLSAV

Előny a méhésznek, haszon a gazdának – jó mézelő napraforgó-hibridek a Syngenta-tól

A napraforgó hazánk legfontosabb olajipari növénye, vetésterülete az utóbbi években folyamatosan növekedett. A tavalyi (2017) évben már több mint 650 ezer hektáron vetettek a termelők napraforgót.

A növény jelentős területi részesedése méhészeti szempontból sem közömbös, hiszen a napraforgót olajipari hasznosításán túlmenően az egyik legfontosabb gazdasági **méhlegelő** növényként tartjuk számon. Virágzása éppen akkorra tehető, amikor más méhlegelő ilyen nagy felületen nem található, így nagyon jelentős szerepe van a nyár közepi nektárgyűjtésben. Nem termel ugyan annyi nektárt, mint az akác, vagy a hárs, de megbízható **vetésterületével**, hosszú virágzásával biztonságos hordást jelenthet.

Virágzás és beporzás

A napraforgó eredményes termesztésének egyik feltétele a sikeres megporzásban rejlik. A napraforgó idegen megporzás-

sal termékenyülő növény, ezért fontos a hibridek rovarvonzásának ismerete. A megporzásban a mézelő méhek szerepe a legfontosabb, amelyek a beporzás elvégzésével jelentős mértékben hozzájárulnak a **terméshozam** növeléséhez, a beltartalmi paraméterek javításához, ezáltal a **jövedelmezősége** emeléséhez. A napraforgónál az autogámia (önmegporzás) nagymértékű lehet, a növény számára mégis kedvezőbb a rovarmegporzás (Frank, 1999).

A rovarok közül a házi méhek látogatása a legintenzívebb (80-88%), de egyéb rovarok (12-20%) is előfordulnak a napraforgón (Calmsur és Özбек, 1999). Az utóbbi időben jelentősen megcsappant az egyéb megporzó rovarok száma, ezért a napraforgótábláknál különösen fontos a mé-

hész és a méhcsaládok szerepe. Külföldi és hazai vizsgálatok szerint a méhek jelenléte a napraforgón akár 25-50%-os terméshozam-növekedést is előidézhethet [Nyárády (1958); Cirnu (1960); Szemeráth és Farkas (1983); Kamler (1997); DeGrandi-Hoffman, G. (2008)]. A méhes megporzás által azonban nemcsak magasabb terméseredménnyel számolhatnak a gazdák, hanem bizonyítottan magasabb olajtartalom is elérhető. A növénytermesztői és a méhészeti érdekek összehangolása ezért mindkét fél számára előnyös lehet.

A méhek viráglatogatásának mértéke a nektár és pollen értékétől függ. A virágok attraktivitásának meghatározói a nektár mennyisége, annak cukortartalma és a cukorösszetevők megfelelő aránya. A méheknek nem csak a minél több nektár a fontos, hanem a nektár töménysége is kiemelt jelentőséggel bír.

A Syngenta Kft. a korábbi években, évtizedekben is végzett mézélési vizsgálatokat napraforgó-hibridjeink mézélési tulajdonságainak meghatározására. A még jelenleg is kínálatunkban szereplő, korábban már vizsgált hibridek kitűnően szerepeltek a nektártermeléses kísérletekben. Az NK Neoma kiváló, míg az NK Kondi és a Talento jó méhészeti értékű hibrid.

A tavalyi évben 3 új Syngenta-hibrid mézélését vizsgáltuk. A különböző szegmensekbe tartozó, 2017-ben vizsgált hibridek a következők: SY DIAMANTIS, SY NEOSTAR CLP és SY GRACIA CLP HO. A vizsgálatokat a

Haszonallat-génmegőrzési Központ (HáGK) Méhészeti és Méhbiológiai Intézete (2100 Gödöllő, Isaszegi út 200.) végezte. A kísérlet célja a fent említett három napraforgóhibrid nektárviszorgató és méhészeti értékének meghatározása volt.

Kísérleti terület és időjárási feltételek

A napraforgó virágzása idején a tartósan meleg napokat kedveli, 21-25 °C-os napi középhőmérsékleten mézél optimálisan. A túl nagy hőingadozás nem kedvez a nektárképződésnek, míg a közvetlenül virágzás előtt lehullott csapadék kedvező hatással van a mézelésre.

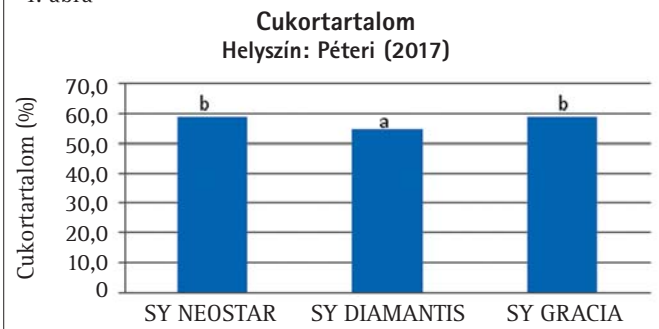
A vizsgált napraforgóhibrideket Péteri határában, alacsony sótartalmú, gyengén meszes, jó humusztartalmú, közepes nitrogén-, igen jó foszfor- és igen jó káliummellátottságú homoktalajba vetettük.

A 2017-es év időjárását az előző 3 év átlagához hasonlítottuk. 2017 első feléve csapadékosabb volt a korábbi 3 év átlagához képest, mivel 17,3 mm-rel több csapadék esett januártól júniusig. 2017-ben összesen 190,7 mm csapadék hullott az első felévben, ami az előző 3 év átlagát (173,4 mm) közel 10%-kal haladta meg. Áprilisban kétszer annyi csapadék esett, míg a május 30%-kal, a június pedig 49%-kal elmaradt a korábbi évek átlagától. A vizsgálati időszakot közvetlenül megelőzően, 2017. július 1-én 12,6 mm csapadék esett.

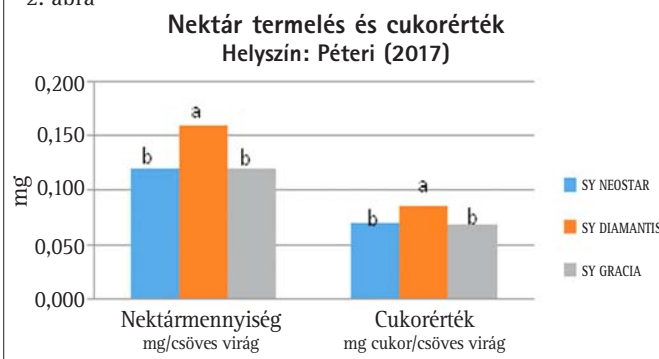

1. ábra

2. ábra

A hőmérsékletet tekintve 2017. év eleje hidegebb volt az átlagosnál, míg a tavaszt és a nyár elejét többnyire melegebb hónapok jellemezték.

A vizsgálati időszak alatt 16,2-35,4 °C közötti napi hőmérsékleti értékeket mértünk. Rendkívül meleg, fülledt időjárás volt a mintavételek idején. Július 8-án és 10-én erőteljes széllesek voltak tapasztalhatók. Július 10-én és 11-én minimális csapadék esett (5,7 mm és 1,6 mm), amely július 11-én némi enyhülést eredményezett.

Összességében megállapítható, hogy a környezeti feltételek méhészeti szempontból átlagosak voltak. Az időjárás változó volt a mintavételek során és a talaj fizikai félesége (homok) vízháztartási szempontból sem kifejezetten jó.

Hibridek összehasonlítása

A napraforgóhibridek méhészeti értékét a cukorérték jellemzi (egy csöves virág 24 óra alatti cukortermelését jelenti mg-ban), melyet a nektártömegből és a nektár cukortartalmából számítottunk. Hibridenként 5 ismétlésben végeztük a nektárvételt naponta (mintaszám: 20 csöves virág/virágzat), ugyanolyan virágzási fázisban lévő csöves virágokból.

a) **Nektármennyiség:** A napraforgóhibridek legjobban a legmelegebb napokon mézeltek. Legtöbb nektárt a fülledt napokon termelték, amikor éjszaka kevésbé hűlt le a levegő.

A nektármennyiség 0,00-0,38 mg között változott a napraforgóhibrideknél a vizsgált 7 nap során. Szignifikánsan ($p \leq 0,01$) legjobb nektárprodukción az SY DIAMANTIS hibrid mutatott (0,160 mg/csőes virág) 7 nap átlagában a másik két hibridhez képest. Az SY NEOSTAR CLP és az SY GRACIA CLP HO hibridek nektármennyisége között nem volt kimutatható különbség.

b) **Cukortartalom:** A nektárban a cukrokon kívül víz is található, amiből párologtatniuk kell a méheknek ahhoz, hogy sűrű mézet készítsenek. Minél magasabb a nektár cukortartalma, annál kevesebb energiát kell a méheknek a mézkészítésnél felhasználniuk. Széles, csapadékos idő, valamint hőmérséklet-csökkenés hatására a nektár cukortartalmában egyik napról a másikra 12-34%-os csökkenést mértünk.

A mérések során a nektár cukortartalma 26,0-67,0% között változott. Legsűrűbb nektárt az SY NEOSTAR CLP és SY GRACIA CLP HO hibridek termelték (58,8%; 58,6%), me-

lyek között nem volt szignifikáns különbség. A DIAMANTIS hibrid 54,6%-os cukortartalmú nektárt termelt. Összességében az 50,0-68,0% közötti cukortartalom jó sűrű nektárt jelent a napraforgónál, mint méhlegelő növényenél (1. ábra).

c) **Cukorérték, mézelési sorrend:** A méhészek számára a napraforgóhibridek legfontosabb értékmérője a mézelőképeség, amely a nektártermelést, a cukorkoncentrációt és a két értékből számított cukorértéket jelenti. A nektármennyiségből és a cukortartalomból számított cukorérték szerinti sorrend a következő: Legmagasabb cukorértéket az SY DIAMANTIS hibridnél kaptunk, mely szignifikánsan ($p \leq 0,01$) jobban mézelt a másik két hibridnél. Az SY NEOSTAR CLP és SY GRACIA CLP HO hibridek cukorértéke között nem volt statisztikailag kimutatható különbség (2. ábra).

d) **A napraforgó virágzat/-tányérátmérő vizsgálata:** A napraforgók tányérátmérő nagyságát tekintve a sorrend a legnagyobbtól a legkisebb felé a következők szerint alakult: SY DIAMANTIS, SY GRACIA CLP HO, SY NEOSTAR CLP napraforgóhibrid ($p \leq 0,05$).

e) **A nektár cukorhozama hektáronként:** A napraforgóhibridek cukorértékéből, a virágzatok csöves virágok számából, továbbá az egy hektárra vetett tőszámból kiszámolható, hogy egy hektáron mennyi cukrot termel a nektárban egy-egy napraforgóhibrid. Ehhez megszámláltuk minden egyes vizsgált virágzatban a csöves virágok számát.

A legtöbb csöves virág az SY GRACIA CLP HO napraforgó virágzatában található (1045 csöves virág/virágzat, $p \leq 0,05$), majd öt követi az SY DIAMANTIS (997 csöves virág/virágzat) és az SY NEOSTAR CLP napraforgóhibrid (858 csöves virág/virágzat). Az utóbbi két hibrid között nincs szignifikáns különbség. ION és munkatársai 2007-ben vizsgálták egyes napraforgóhibridek nektártermelését és az egy hektárról elérhető cukorhozamukat. Számítási módszerüket alapul véve az általunk vizsgált napraforgóhibridektől hektáronként elérhető cukorhozam a táblázat szerint alakult.

Elérhető cukorhozam

Sor szám	Napraforgó-hibrid	Cukorhozam (kg/ha)
1	SY DIAMANTIS	9,4
2	SY GRACIA CLP HO	8
3	SY NEOSTAR CLP	6,6

Összegzés

A Péteri határában elvetett és vizsgált SY DIAMANTIS, SY NEOSTAR CLP és SY GRACIA CLP HO napraforgóhibridek közül eredményeink alapján az SY DIAMANTIS napraforgóhibrid a legjobb méhészeti értékű, mely szignifikánsan több és jobb cukorértékű nektártermeléssel jellemezhető a másik két hibridhez képest.

Az SY NEOSTAR CLP és SY GRACIA CLP HO napraforgóhibridek között nem volt kimutatható különbség sem a nektártermelést, sem a cukortartalmat, sem a cukorértéket tekintve, a két hibrid közel azonos mézéléssel jellemezhető. Kifejezetten sűrű és magas cukortartalommal bíró nektárt termelnek.

A vizsgálat évében mutatkozó környezeti és termőhelyi sajátosságok alapján a legtöbb cukortermelésre a nektárban az SY DIAMANTIS hibridtől lehet számítani egy hektárra számítva (és ezáltal a legtöbb méztermésre is), melyet az SY GRACIA CLP HO és SY NEOSTAR CLP hibridek követnek, a felsorolás sorrendjében.

A nektárvizsgálatokat homoktalajon termesztett napraforgókon végeztük, ugyanakkor jobb minőségű, jó víztartó képességű talajokon akár magasabb mézélés is elérhető a hibridekkel, hiszen a csapadék mennyisége és a talaj vízellátottsága jelentősen befolyásolja a napraforgó nektártermelését.

Az eredmények alapján mind a három vizsgált napraforgóhibrid jó nektártermelő volt a vizsgált évszázadban, adott időjárási és termőhelyi adottságok esetén. A nektár cukortartalmát tekintve mind a három napraforgóhibrid sűrű nektárt termelt, mely méhészeti szempontból kedvező.

Dr. Szűcs Péter
technológia szakértő

Mikor, mennyit és hogyan szaporítsunk?

Faluba Zoltán, mindenki „Zoli bácsija” az egyik legérthetőbben, leggyakorlatiasabban író szakember volt a hazai méhészeti szakírók közül. Gyakran írt szaklapunkban, a Méhészetben. Alább olvasható, a mai napig aktuális írása 1956-ban jelent meg.

Méhállományunk szaporítása népgazdasági szempontból fontos. Gyümölcsfáink és mezőgazdasági növényeink megporzásához a meglévőnél több méhcsaládra van szükségünk. Ahhoz, hogy az új családok ne csak elkészüljenek, hanem életképesek legyenek és a jövő esztendőben valóban termeljenek is, gondos, szakszerű munka szükséges. Helyesen kell megválasztanunk a szaporítás idejét, mértékét és módját.

Mikor szaporítsunk?

A sikeres méhészkedés egyik alaptörvénye, hogy a családokat egész esztendőben népesen kell tartani. Soha sem szabad megengedni, még kevésbé szándékosan előidézni elnéptelenedésüket. Ebből következik, hogy szaporítani akkor kell, amikor a családok legnagyobb népességüket elérik, és az új családok elkészítése után is megfelelően népesek maradnak.

Másik alaptörvény, hogy a főhordást csak népes családokkal lehet kihasználni. Nálunk a főhordást az akác adja. A virágzásig terjedő rövid időszak rendszerint szélsőséges, szélsőséges. A méhcsaládok fejlődésére ritkán kedvező. A méhésznek minden tudását latba kell vetnie, hogy akácra a kellő népességet biztosítsa. Ezt sokszor csak úgy tudja elérni, hogy a családokat átmenetileg – a fő termelési időszakra – összevonja.

A fentiekből adódik, hogy a szaporítás idejét nem tehetjük az akácvirágzás elé. Természetesen ez alól a szabály aló is vannak kivételek. Ilyen például az, ha a családok idő előtt túlnépesednek és ez a rajzási hajlam felébredésére vezetne. Ilyenkor indokolt a népesség akác előtti csökkentése. A családok megosztásának, a szaporításnak ideje az akácvirágzás után következik be. Ekkorra a családok elérik teljes fejlettségüket. A főhordást már kihasználtuk velük, népessé-

gük megosztása tehát nem káros a termelésre. Ott, ahol a főhordást nem az akác, hanem későbbben virító növény adja, célszerű lehet a főhordás előtti szaporítás. Ilyen vidékeken a korán megosztott és a főhordásra megerősödött nagyobb számú család több hozamot adhat, mint az eredeti állomány.

A két akácra vándorló méhészek kedvező esztendőben a szaporulat egy részét az első akác végén készíthetik el. Pörgetéskor a túlnépesedett családokat megosztva csökkentik a szállítás kockázatát és megelőzik a rajzási ösztön felébredését.

A szaporítás mértékét sokszor eltúlozzák. Különösen gyakori ez a kezdőknél, valamint az állami és tsz-méhészeknél. Állományuk minél gyorsabb növelése érdekében szem elől tévesztik a minőségi követelményeket. Ez nagy hiba. A szaporítás csak akkor lehet sikeres, ha az új családok népesek, életképesek és legalább a szükséges lépkészletet is biztosítani tudjuk számukra. Ugyanakkor azonban a törzscsaládok is népesek maradjanak.

Jó karban lévő állományban a 20-30 százalékos szaporítás nem túlzott. Jó esztendőben, lépkészlettel jól ellátott családokból ennél nagyobb mérvű szaporítást is megengedhetünk. Vigyázzunk azonban, nehogy a túlméretezett szaporítás állományunk leromlásához vezessen. A megengedett mértéket a családok akácvirágzás utáni állapota szerint határozhatjuk meg. Azokból a családokból, melyek a kaptárt teljesen megtöltik (20-24 keretes rakodókra és fekvőkre gondolok), 9-12 lépben van fiasításuk és élelmekészletük is bőséges, nyugodtan szaporíthatunk. Az akác alatt csak 10-15 lép betöltött családok nem valók szaporításra. Meggyengítésük visszavetné fejlődésüket, aminek a következő évben látványos kárát.

Mindenekelőtt számba kell tehát

venni a családok fiasításos lépét, népességét, és annak alapján dönteni arról, hogy új családot készíthetünk. Egy új családhoz legalább 6 (de inkább több) fiasításos lép kell a rajta ülő méhekkel. Ezenkívül még 2-3 lépről méheket kell hozzá söpörni. Élelmet 2 mézes-virágporos lépben kell biztosítani.

A családok megosztásának, a szaporításnak ideje az akácvirágzás után következik be. Ekkorra a családok elérik teljes fejlettségüket. A főhordást már kihasználtuk velük, népességük megosztása tehát nem káros a termelésre.

Ha a szaporulatot csupán méhek-ből készítjük, akkor egy családhoz legalább 2,5 kg, de inkább 3 kg méhet kell számítanunk.

Az új családoknak anyára is szükségük van. Ezeket előre kell megnevelni. Ha anyánk nincs, akkor legalább érett anyabölcsőt adjunk az új családnak. Azzal anyát neveltetni nem szabad. Inkább készítsük a szaporulatot később termékeny anyával, mint korábban, de anya nélkül. A szaporítás mértékét tehát a rendelkezésünkre álló anyák száma is befolyásolja.

Hogyan szaporítsunk?

Tervszerű munkát a méhek ösztönétől függő természetes rajzásra nem alapozhatunk. A szaporulatot mesterségesen kell elkészítenünk. Ezt sok méhészt helytelennek tartja. Vagy azért, mert mindent elítél, ami nem természetes, vagy azért, mert rossz tapasztalatokat szerzett vele. Ezek abból adódnak, hogy valahol hibát követtek el. Megfelelő időben, jól készítve, a mesterséges rajok semmivel sem maradnak el a természetesektől.

A mesterséges rajkészítésnek sok módja van. Valamennyinek az ismertetése nem lehet célom. Két olyan egyszerű módszert ismertetek, amelyek a kevésbé gyakorlott méhészt számára sem okoznak nehézséget.

Hangsúlyozom, hogy a szaporulat elkészítése előtt fel kell mérni állományunk helyzetét és elkészíteni a munka lefolytatásának tervét. Ki kell jelölni a gyengített családokat, megszabni, hogy

melyikből hány fiasításos lép, hány léputca népességet vehetünk el. Így nem fogjuk időnként olyan családok vizsgálatával tölteni, amelyeknél nincs mit keresnünk. A család kibontásakor már tudni fogjuk, hogy onnan mit kell kivennünk. A munka jó előkészítése különösen fontos a nagyobb méhészetekben. Ezt kell megtanulniuk az állami és termelőszövetkezeti méhészeknek. E nélkül munkájuk bizonytalan, kapkodó lesz.

Fészkes böngészett rajt akkor készítünk, ha a szaporulatot ugyanolyan keretméreten helyezzük el, amilyen a szaporításra használt állomány van. Lényege az, hogy több családtól szedünk össze fiasításos lépeket a rajtuk ülő méhekkel, és ezekből új családokat alkotunk. Mivel az átvitt méhek egy része (a régi otthonukba már betájtolt idősebbek) haza fog röpködni, azért még méheket is seprünk hozzá. 2-3 fiasításos léphez egy lépről számíthatunk még méheket.

Milyen fiasításos lépeket használunk? Olyanokat, amelyeken nagy kiterjedésű, érett, kikéleshez közel álló vagy inkább már kelő fiasítás van. Itt a legkisebb annak a veszélye, hogy erőszakos beavatkozásunk következtében a fiasítás nem kapja meg a kellő gondozást. Viszont biztosítva van az új család gyors népesedése is.

Milyen lépekről söpörjünk (ne rázzunk!) a rajhoz méheket? Nyitott fiasításos lépekről, mert az ilyeneken főként fiatal dajkaméhek tartózkodnak. Ezek otthonukat még nem ismerik, tehát az új helyen meg fognak maradni.

Hány lépethetünk el egy családtól? Annyit, hogy legalább még 6 fiaslépje maradjon, nagy kiterjedésű fiasítással. A lesöpörhető méhek mennyiségét népességéhez szabjuk.

A munka végrehajtása

A családot kibontjuk. Füstöt csak mérsékelten használunk. Kikeressük az anyát. Azt a lépethet, amelyiken megtaláltuk, kerethordó ládába tesszük. Jegyezzük meg jól, hogy addig a családtól fiasításos lépethet el nem veszünk, méheket le nem söpörünk, míg az anyát meg nem találjuk. Munkánkat igen megkönnyíti, ha az anyák jelölve vannak. Az anya megtalálása után bőven használunk füstöt. Kiválogatjuk a célunknak legjobban megfelelő fiasításos lépethet s azokat a rajtuk ülő méhekkel együtt léphordó ládába,

vagy rögtön az új családnak szánt kaptárba tesszük. Ide söpörjük a népesség kiegészítésére szükséges méheket is. Majd visszatesszük az anyát, a fészket rendezzük és a kaptárt lezárjuk. Munkánkat a következő családnál ugyanígy folytatjuk. Attól ne féljünk, hogy több családból kerülnek lépek és méhek egy ládába, illetve egy kaptárba. Jól megférnek együtt!

6-8 kelő fiasításos lép és 3-4 kelet népesség összeszedése után az új családnak még két lépben mézet és virágport is adunk. Ha a fiasításos lépekben bőséges virágpor és mézszorú van, akkor ez elmaradhat. Ilyenkor azonban a fiasításos lépek mellé mindkét oldalról még egy-egy kiépített lépet teszünk. Az új családnak szűk kijárót nyitunk és gondosan takarjuk. Este anyásítjuk vagy anyabölcsőt adunk be, majd híg eleséggel etetjük. Etetni néhány napig még akkor is kell, ha közben hordás van, mert az új családoknak az első napokban még nincsenek kijáró méhei. Ha a család nem termékeny anyát kapott, akkor az anya párzásiáig etetjük.

A mesterséges rajokat az elkészítés után néhány napig figyeljük gondosan. Megeshetik, hogy a régi otthonukba visszatérő gyűjtőméhek rablókká válnak és az új családot fosztogatni kezdik. Ezt megelőzhetjük, ha a kijárót az első napon zárva tartjuk s csak időnként nyitjuk ki, hogy az öreg méhek hazarepüljenek.

Pár nap múlva az új családok úgy mozognak, mint a törzsek. Ha hordás van, feltétlenül alkalmat kell adni nekik az építésre is, mert csupa fiatal méhekből állnak, amelyek szívesen építenek. Hordástalan időben is építtethetünk velük, ha etetjük őket.

A fészkes böngészett raj készítésekor elkövetett leggyakoribb hibák:

1. A rajt gyengére készítik.
2. A fiasítást nem válogatják jól össze. Az új családhoz ápolásra szoruló fiasítás kerül.
3. Nem söpörnek hozzá elég méhet. Nem számolnak azzal, hogy az öreg méhek hazarepülnek.
4. Az új családnak nem adnak anyát vagy érett bölcsőt, hanem az anyanevelést rábizzák.
5. Nem etetik és nem takarják az új családot.

Söpört rajt főként akkor készítünk, ha a szaporulatot nem a használt keretméreten akarjuk elhelyezni, vagy méheket adunk el lépek nélkül. Az új család itt csupán méhekből áll, tehát tulajdonképpen csak raj, amit több családból szedünk, söprünk össze.

A munka végrehajtása: Az anyát kikeressük, félretesszük. Annyi lépről, amennyit a népesség megenged, méheket söprünk le a kasba vagy rajszállító ládába. Jó, ha ehhez bádognál vagy bőrlemezről tölcserűt készítünk. A munka megkezdése előtt a kast vagy ládát lemérjük. Több kaptárból is nyugodtan söpörhetünk össze méheket, a rendkívüli helyzetben nem fogják egymást bántani. Mikor úgy érezzük, hogy a szükséges mennyiség már együtt van, a ládát (kast) újra lemérjük, hogy ellenőrizzük, mennyi méhünk van már. Ha elegendő, akkor zárkában, péppel elzárva anyát adunk a rajnak. Ezután hűvös helyre (pincébe) visszük, s ott etetjük. A hűvös, sötét helyen a méhek rajtfürtbe húzódnak össze, kialakul köztük a közösségi érzés, közben megszokják az anyát is. Két

nap múlva kaptárba ültjük, mint a természetes rajt. Ha lepedőre szórjuk, a méhek a levegőbe emelkednek és közeli fára raj módjára letelepszenek. Mint természetes raj foghatók be. A söpört rajt a továbbiakban ugyanúgy kezeljük, mint a természetest. Építtetünk vele és hordástalan időben etetjük. Ha jól készítettük el, ugyanolyan jó, sőt jobb is lehet, mint a természetes raj.

Ha a söpört rajt a méhek röplési körzetén túlra szállítjuk, akkor nem kell pincézni. A méhek az ismeretlen helyen együtt maradnak.

A söpört raj készítésekor leggyakoribb hibák:

1. Gyengére készült.
2. Főként idős méhekből (mézkamra lépeiről, kijáró előtt tőgyelő szakálból) szedik össze.
3. Rövid ideig tartják fogságban, ezért befogás után szétszéled.
4. Nem etetik kellően, ezért nem fejlődik.

A gondosan, kellő körültekintéssel készített mesterséges rajokban sok örömről lesz.

Lejegyezte: Ruczek Mária

Dulcofruct cukorlepények

ÚJ! API TOTAL szirup
13 kg / kanna (5 460 Ft)

420 Ft / kg

	1 - 100kg	100kg felett
Natúr cukorlepény:	420 Ft / kg	390 Ft / kg
Gyógynövényes cukorlepény:	490 Ft / kg	460 Ft / kg
Téli cukorlepény:	520 Ft / kg	490 Ft / kg
Vitaminos, fehérjés cukorlepény:	550 Ft / kg	520 Ft / kg

INGYENES HÁZHOSZÁLLÍTÁS MINDEN 10 000 FT FELETTI RENDELÉSRE!

AZ ÁRAK AZ ÁFA-T TARTALMAZZÁK ÉS 2018. MÁRCIUS 1-JÉTŐL ÉRVÉNYESEK

Forgalmazza: Orosker Kft.
Raktár: 5900 Orosháza, Temető u. 4. (telefonos egyeztetés szükséges)
Tel.: +36 30 957 4332, +36 20 612 2226
Honlap: www.dulcofruct.hu, E-mail: info@dulcofruct.hu
Kövess minket a Facebookon:
www.facebook.com/dulcofruct

ESTI MESE

2018. ÁPRILIS

Hivatlan vendégek repcén

Zümmike korán ébredt, még mindenki az igazak álmát aludta. Kicsit forgolódott az ágyában, majd lábujjhegyen kiosont egy kis vízért. Odakint még alig pitymallott, ezért csöndesen visszabújt a paplan alá. Ám nem tudott elaludni, mert távolról valami lármát törte meg a csendet. A kislány felült és hallgatózott. A zaj mintha egyre közeledett volna, odakúszt Rezsőhöz és óvatosan megbökdöste.

– Ébredj már! Nem hallod? – suttogta riadtan testvére fülébe. Rezső azonban oldalára fordult és tovább szunyókált. Zümmike nem hagyta annyiban a dolgot és újból próbálkozott. Rezső álmosan felnézett:

– Mi a baj, mit kell hallani? – hunyorgott. – Hát ezt a zörgést.

A fiú bágyadtan felült és megpróbált figyelni. Valóban, a közelben motorbűgás hallatszott. Rezső kinézett az ablakon és a repcetáblát fényszórók világították be. Ennek a fele sem tréfa, pattant ki az álom a szeméből, és költögetni kezdte Dodót is, aki álmosan húzta a fejére takaróját. Azonban Rezső sürgetésére kikukucsált. Pár mozdulatból megértette, hogy „van valami a levegőben”, amiért érdemes korán kelni. Nesztelenül öltözködtek és csakhamar elindultak felderíteni. Kint hűvös, párázó volt a levegő, a fiúk mégis egykettőre elérték a repcetábla szélét. Ott aztán a növény leve-

lei között álcázva leskelődtek. Teherautók érkeztek. A rakományuk egy konténer volt és jó néhány kaptár, tele méhecskékkal.

– Mi történik itt? – kérdezte

halkan Dodó a testvérét. – Vendégeket kaptunk – válaszolt a fiú. – De, hát mi nem is hívtuk őket – kerekedett ki Dodó szeme. – Nem is kérdezték, csak jöttek – szólta Rezső csendesén. A rakodók lassan befejezték a munkájukat, nagyjából minden a helyére került és a méhészek elkezdték nyitogatni a kijáratokat. A napocska első sugarai kicsalogatták a „látogatókat”. Óvatosan bújtak elő és odavissza, többször is körberöpködtek az új helyüket. – Mit csinálnak ezek – leselkedett a két méhecske tovább. – Tájélnak – szólalt meg Nagyapó mögöttük –, azaz ismerkednek az új területtel és a virágokkal. – Nagyapó! Hát te nem alszol? – néz-

tek rá meglepetten. – Gondoltam, megnézem, mi olyan sűrűs, hogy reggeli nélkül, hajnalban nekivágtok a nagyvilágnak. Bár, magam is hallottam félálomban a motorbűgást, csak nem tudtam, hogy álmodtam, vagy valóság. De, amikor csak a hátatokat láttam már és az örök is a helyükre igyekeztek, gondoltam, utánatok nézek.

– És most mi lesz Nagyapó, ezek a „vendé-

nek, nekünk is szükségünk van rá. Ma még csak ismerkednek, holnaptól indul be az igazi hordás. Annyi az előnyünk, hogy mi már négy napja gyűjtögetünk a virágokról, s nézzétek, mire ezek az oldalhajítások is kinyílnak – mutatott Nagyapó a bimbós részekre –, az akác virágzásnak indulhat. Ez a kis erdőszáv itt kevés nekik és ők úgyis továbbállnak. Nekünk meg marad még csipegetni valónk akácig és előfordulhat, hogy több repcén lesz, mint gondolnánk. – Nem lehetne mégis valahogyan elhessegetni őket – dörzsölgette össze tenyereit Dodó.

– Látod, hogy többen vannak, mint mi – sóhajtott egyet Nagyapó. – A végén még a mézünk-re is fájna a foguk, azt meg ugye senki sem szeretné. Amondó vagyok – tette az unokái vállára a kezét –, hogy most menjünk haza és számoljunk be a többieknek arról, hogy mit láttunk, reggelizzünk meg alaposan, azután indulhat a hordás. Jó munkát, méhecskék!

Zsibritáné Paczuk Anikó

Amikor a DDT a kaptárból mérgez

Mivel sok vegyszer zsírban oldódik, ezért a DDT felhalmozódik a viaszban. Mint egy korábbi vizsgálat már kimutatta, főleg a varroa ellen használt szintetikus szerek fordulnak elő leginkább a viasz szennyező anyagai között (0,01 mg határértékkel számolva). Ezek mellett a mezőgazdaságban használatos szermaradványokat lehet még a viaszban beazonosítani, sajnos főleg olyanokat, melyek a méhek számára mérgezőek.

A terranói egyetem kutatói meglepődtek, amikor friss kutatásuk során arra jutottak, hogy az elemzett 178 viaszminták 74 százalékában található legalább egy nem kívánatos vegyszermaradvány. Még jobban meglepte őket, hogy a viaszminták elemzésekor az Európában toxicitása és az emberi egészségre való veszélyessége miatt már rég betiltott DDT-t is beazonosították, mint szermaradványt.

Azt feltételezik, hogy ezekbe a viaszmintákba a DDT afrikai importtal került. Afrikában ugyanis a szer még engedélyezett a mezőgazdaságban.

Óriási és megoldatlan probléma, hogy ezeket az anyagokat miként távolítsák el a méhészetek és a mülépgyártók közötti viaszkörforgásból.

A kutatók ezért azt javasolják, hogy a jövőben legyenek pontosan meghatározva a méhészetekben a viasz tisztasági paraméterei, melyeket időközönként ellenőrizni kellene.

Forrás: DeutschesBienenjournal 2018/2

Fordította: Hevesi Mihály

MÉHÉSZET-ANYANEVELÉS

krajnai típusú méhanyák

Donko Bojan

tel.: 00386 41 580 224 - Hosszúfaluhegy 16.
9220 Lendva, Muravidék (Szlovénia)
Telephelyem a Rédcis - Hosszúfalu
határátkelőhelytől 1 km-re található.

Postai úton is megrendelhető, EU kompatibilis számlával rendelkezünk!
A rendeléseket 10 és 15 óra között a 00386 70 130 646-os számon,
vagy az info@ceblarstvo-donko.com címen fogadjuk.

A megújult harmincadik!

A Méhészek Fejér Megyei Egyesülete 2018-ban a harmincadik alkalommal rendezte meg az Országos Méhésztalálkozót és Vásárt Székesfehérváron. A rendezvény harmadik évtizedének a végére az egyesület tagjai úgy döntöttek, hogy nemcsak a méhészek, hanem a mézet szerető, érdeklődő fehérvári polgároknak is emlékeztetést teszük február utolsó hétvégéjét.

Tavaly december 17-én egyesületünk tagjaiból 17 fővel Gyulán megalakult a Szent István Mézlovagrend. Felvállalva azt a feladatot, hogy a megtermelt méz egészségre gyakorolt hatásának, valamint a mézfogyasztásának minél nagyobb reklámozását biztosítsunk. Az idei évben a méhésztalálkozóval összekapcsolva megrendeztük az első Fejér Megyei Mézfesztivált. Ezen a napon méhészeti termékekből a város főutcáján kirakodóvásár nyílt. Délután meghívásunkra megjelent tizenöt mézlovagrend, köztük az összes erdélyi és a vajdasági is, akik a Magyar Király Szállónál sorakoztak fel. A menet élére a mézkirálynő állt négy fehérvári huszárral. Ezt követően a lovagok zeneszóval felvonultak a polgármesteri hivatal elé, az Országalmához – útközben kis tasakban mézet osztogattak a nagyszámú nézelődőnek.

Itt köszöntötte a megjelent Lovagrendeket Reichardt Zoltán, a Szent István Lovagrend Nagymestere, Balla Nóra mézkirálynő, egyesületünk tagja, dr. Cser-Palkovics András, városunk polgármestere, a rendezvény fővédnöke és Bross Péter, az OMME elnöke. A köszöntők után a mézkirálynő a huszárok kardjával avatta fel a három új fehérvári mézlovagot. Az avatást követően a mézlovagrendek felvonultak a belváros utcáin, érdeklődést és örömet csalva az emberek arcára. Többen „én is szeretem a mézet” felkiáltással csatlakoztak a menethez. A menet végül a Szent István Bazilikánál ért véget, ahol a lovagok szentmisén és mézszentelésen vettek részt, Dózsa István plébános celebrálásával. A méz megáldása (tej és vízzel együtt) ősi szertartás volt, az első keresztények a kereszteléskor mézzel kínálták az újonnan megkereszteltet. Régi magyarázat szerint a tej az emberi, a méz az is-

teni természet, a kettő együtt a Jézusban való egység szimbóluma. A méz ezért sok helyen a húsvéti szentelt ételek egyike. Kultikus jellegét a karácsonyi asztal hagyományai között is megőrizte.

Este a mézlovagok közös vacsora alkalmával fűzték szorosabbra a barátságot, élvezve egyesületünk vendégszeretetét. Szép emléket kaptak e napról a lovagok nagymesterei, és kedves ajándékot készített Balla Nóra is minden megjelent lovagnak, egy szív alakú, az arcképével ellátott és feliratozott mézet tartalmazó üveget, amit személyesen adott át.

Egyesületünk tagjai sok fáradságot és komoly összeget fektettek a mézfogyasztás népszerűsítésébe. Sok óvodást, iskolást, felnőttet győzték meg a mindennapi mézfogyasztás jó ételtani és kulináris hatásairól. A Szent István Mézlovagrend legfontosabb feladata a magyar termelői méz megismertetése, fogyasztásának népszerűsítése!

Fáradtan, de jóleső érzésekkel telve, egy rövid éjszaka után már a XXX. Országos Méhésztalálkozó és Vásár napjára virradt a reggel. A rendezvény a Videoton Oktatási Központban, a város jelenlegi legnagyobb közösségi termében került megrendezésre. Országos tendencia a méhészek érdeklődésének a csökkenése a méhészeti rendezvények iránt. Sok helyen a kiállítók is meggondolták a részvételt a találkozókra. Szerencsére ez Székesfehérvárra eddig sem és most sem jellemző. A kiállítók száma tovább nőtt, a százhatvenet is túlhaladta. A megjelent régiók mellett egy új szakmai kiállító is érkezett Horvátországból.

Az évről évre jellemző tömeg idén viszont kisebb volt. Nem sokkal, épp annyival, hogy nem taposták egymást agyon a méhészek a csarnokban. A vásárolni, elő-

adást hallgatni, pályázatokat leadni akaró méhészek továbbra is sokan voltak. A kiállítók, az árusok csak a tömeg csökkenését vették észre, a kereslet nem lanyhult. Sőt a pénteki mézfesztiválnak, a tv- és rádióriportnak, a médiának köszönhetően az ebéd utáni „civil” látogatók száma jelentősen megnövekedett. Sok városi polgár jött el nézelődni és vásárolni a számára érdekes eseményre.

A megnyitó kezdetét dr. Szabó János volt földművelésügyi miniszter gyönyörű tárogatómuzsikája jelezte. A rendezvény megnyitóján köszöntötte a méhészeket egyesületünk tagja, Balla Nóra mézkirálynő, Vargha Tamás politikai államtitkár, Horváth Miklós Csaba, a város gazdasági bizottságának elnöke, Font Sándor, a Parlament Mezőgazdasági Bizottságának elnöke, Molnár Krisztián, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara elnöke, Bross Péter, az OMME elnöke és Nagy Gyula, egyesületünk elnöke. Méltatták e kicsi, de nélkülözhetetlen ágazat pótolhatatlanságát, a méhészek összefogását, a méz különlegességét és értékét.

Az idei regionális rendezvény több érdekes előadót is megszólaltatott. Az első előadó Font Sándor volt, aki a „Méhészet szerepéről a mezőgazdaságban” címmel a megporzás fontosságáról, a beporzók csökkenésével a méhek szerepének a növekvő értékéről beszélt. Következő előadónk Bross Péter volt, aki „Az ágazati helyzetkép” címmel a mézjelentésről, a V4-ek együttműködéséről, a méhészet több évtizedes fejlődéséről, a méhsűrűségről, a mézhamisításról, az ágazat és a méhésztalpon maradásáról, a növényvédő szerekről, a hazai mézfogyasztás növeléséről, a gazdasági környezet változásáról, a MNP-ről beszélt. Ezután Csáki Tamás „Atka elleni védekezés szerves sa-

vakkal” című, az Ökológiai Mezőgazdasági Kutató Intézet segítségével lefolytatott, a különböző szerves savak eltérő töménységű, más-más módon alkalmazva szerzett eredményeit foglalta össze. Ezután bemutatott egy mézet kevésbé szennyező, az egészséget kevésbé megterhelő alternatívát az atka elleni védekezésre.

Balla Nóra előadása a családi méhészetről a „Balla méhészeti mézkirálynő szemzőgéből” címet viselte. Bemutatta családi méhészeti létrejöttét, növekedését, a méhészeti évüket, de leginkább a család egységét, a közös munkát, aminek az egyik beteljesedése a mézkirálynői munkája. Dr. Völgyesi László „Légzésvédelem a méhészeten” előadása az atkával vívott harc méhészáldozatait kívánja csökkenteni. A méhész egészsége még a méhcsaládokénál is fontosabb, áldozunk arra is az értékének megfelelő minőségben. Tehetjük ezt még könnyebben, hisz a Méhészeti Nemzeti Programból már visszatéríthetjük a légzésvédelem költségeit. Antal István méhészársunk saját megvalósított álma, az „Apiterápiás ház a méhek csodája” című előadásában a kaptárról, a méhek ilatáról és zümmögéséről beszélt, ami sok lelket meggyógyít, sok asztmásnak enyhét ad. Erről a csodáról és a ház építéséről tarott érdekes előadást a hallgatóságnak.

A jól sikerült napot méhészszál zárta, ahol hajnalig vigadtak a kaptartó méhészek.

A három évtizedes múltra visszatekintve az ország legnagyobb méhészeti rendezvénye méltán hirdeti méhész közösségünk tenni akarását, összetartozását, a méhészek önzetlen munkáját.

Nyerges József, mézlovag
Fejér megyei szaktanácsadó

Elnyertem a 2017. év kiváló szakembere díjat

Ebben az esztendőben február 17-én rendezték Szombathelyen a Szakmai Elit.hu online magazin egyik legkiemelkedőbb eseményét, a Citistar Selencion Szakmai Elit díjkiosztó gálát. A Szakmai Elit díj életre hívója Némethné Máté Ilona és Németh Imre, a www.szakmaielit.hu online magazin tulajdonosai. A vállalkozás névéhez méltóan tevékeny szerepet vállalt a kiváló szakemberek társadalmi megbecsülésének erősítésében, és általános elismertségének szélesítésében.

Nagy megtiszteltetés volt számomra, hogy a Citistar vezetői megkerestek és szakmai tevékenységem, valamint hozzáállásom alapján a 2017-es év Kiváló Szakembere kitüntetésben részesítettek (*képünkön*). A díjátadásra XIX. alkalommal február 17-én került sor a szombathelyi Tóvendéglőben. Ez az esemény a Szakmai Elit.hu online magazin egyik legkiemelkedőbb és legszínvonalasabb rendezvénye. Célja, hogy olyan emberek munkájára hívják fel a figyelmet, akik a saját szakmájukban kiemelkednek. A szakmák kiválóságát, eredményességét díjazzák és azokat, akik az átlag-

nál többet tesznek a társadalom érdekében.

Számomra ez nagy elismerés volt, hogy ezt a díjat mézudvarhölgyként elkezdett, majd méz királynőként folytatott tevékenységem miatt elnyerhettem, amit a mézmarketing területén képviselek. A bírálóbizottság nem csak az online felületen végzett munkám, hanem a rendezvényeken való számos megjelenésem, de legfőképpen a gyerekekhez való hozzáállásom miatt ismert el. Nagy öröm volt számomra, hogy a díjátadáson sok neves emberrel találkozhattam, akikkel megismertethettem munkásságomat, valamint hirdethetem a magyar termelői méz kivá-

lóságát. Hiszen olyan emberek is voltak a rendezvényen, akik nem rendszeres mézfogyasztók, illetve a méz királynőségről még soha nem hallottak.

Ezen az estén közös vacsorán vehettem részt a díjazottokkal, miközben különböző táncos, énekes és operettműsorok színesítették a rendezvényt. Sok neves szakembert tüntettek ki, közülük kiemelem szakmánk többi díjazottját is, akik szintén a kiváló munkásságuk miatt kaptak elismerést. Az Év Kiváló Szakemberének választották *Dallos Zsolt* mézeskalácskészítőt, aki több éves tapasztalattal rendelkezik és számos eseményen, rendezvényen találkozhattak vele

és feleségével. Az Év Kiváló Terméke díjat a Homoki Iván Beebor Mézbor nyerte el. A Beebor az Első Magyar Mézbor Manufaktúra Kft. terméke, amit láthattunk a helyszínen. A díjat *Csáki Balázs* berceli méhész és állattartó gesztenyeméze és *Zsibrita Pál* családi gazdálkodó Berényi selyemfűméze is elnyerte.

Ezúton szeretnék még egyszer gratulálni a díjazottaknak és további sikeres munkát kívánni, valamint köszönetet mondani a méhésztársaknak, hiszen a támogatásuk és segítségük nélkül ezt a díjat nem nyerhettem volna el!

Balla Nóra

Zengőlégyben találtak háziméhvírusokat

Háziméhekben megbetegedést, illetve pusztulást okozó vírusokat találtak angol kutatók néhány zengőlégyfajban, angliai helyszínen begyűjtött zengőlégyekben. Az egyik a fekete anyabölcső vírus (BQCV), ez a poszméheket is megfertőzi. A másik a költéstömlősődés vírus (SBV), ez a dolgozó lárvákat fertőzi (illetve kisebb számban a frissen kikelt dolgozókat is) és pusztítja el. A harmadik a deformált szárny vírus (DWV) B törzse, amely a kikelt méhek súlyos fejlődési rendellenességeivel jár (szárny, utótest, lábak torzulása), ez a vírus szintén jelen van a poszméhekben is, ami rövid idő alatt elpusztítja a beteg egyedeket.

A háziméhek világszerte terjesztik ezeket a kórokozókat azon helyszíneken, ahova táplálékért járnak, a vírusokat a virágokon hagyva adják át a szintén oda járó vadméheknek, illetve, mint most kiderült, a zengőlégyeknek is. E háziméh terjesztette vírusoknak a vadméh-populációk megfertőzésében és egyed-szám-csökkenésében betöltött szerepe ismert, azonban most először találtak rájuk más beporzókból is, ráadásul másik rovarrendben. Mind a háziméhekben, mind pedig a 4 zengőlégyfajból 20-20 egyedet vizsgáltak a kutatók a felmérés során. A méheket és a zengőlégyeket is a Wytham Woods nevű, az Oxfordi Egye-

tem birtokai közé tartozó erdőszomszédos területen gyűjtötték be, majd 80 °C-on tárolták egyenként őket a vizsgálatig. A vírusokat genetikai ujjlenyomatuk alapján azonosították a zengőlégyekben, a négy vizsgált zengőlégyfaj közül kettőben mutatták ki a jelenlétüket. E két zengőlégy mind küllemében, mind a virágokat látogató magatartásában a háziméheket utánozza (*Eristalistenax* és *Eristalisarbutum*), és szintén fontos beporzófajok.

A vírusokból a háziméh hordozta a legtöbbet, a 20 egyedből összesen 16 volt fertőzött: 4 méh volt vírusmentes. A zengőlégyek közt az *E. tenax* összesen 5 egyedben volt vírus, az *E. arbutum* három egyedében találták meg a méhvírusokat. A másik két zengőlégyfajban egyáltalán nem volt jelen méhvírus. A zengőlégyekben azonban nem tudták ki-

mutatni azokat a jelzőanyagokat, amelyek a vírus szaporodását mutatják, a háziméhekben tudtak viszont szaporodni a vírusok. A mintákat minden egyed esetében a rovarok potrohából vizsgálták.

Annak ellenére, hogy szaporodó vírus nem volt a zengőlégyekben, a kutatók úgy vélik, hogy szerepük van e vírusok terjesztésében, ennek aránya azonban nem világos (möglegyetesen kis számú mintát vizsgáltak csupán). A két méhutánzó zengőlégy, amelyben a vírusok jelen voltak, nagy részben osztoznak a virágokon a háziméhekkel, így a vírusokat is azokon a virágokon szedhetnék össze, amelyet fertőzött háziméh látogatott.

A teljes tanulmány szabadon olvasható a *Biology Letters* február 28-i számában: <http://rsbl.royalsocietypublishing.org/.../2/20180001.full.pdf>

Apikel Plus[®] MÉHTAKARMÁNY

Gyártó: KELLMANN[®]
Produktions GmbH

FIGYELEM!

Akciós ár: 179 Ft + áfa/kg

14 kg-os kanna:

Szállítása postával

Postázási díj: 1 kanna: 1.507 Ft | 2 kanna: 2.069 Ft | 3 kanna: 3.650 Ft

300 kg-tól 1.000 kg-ig IBC tartály:

Szállítási díj: 15.000 Ft/ db bárhová az országban!

Emelőhátfalas teherautóval.

1400 kg-os IBC tartály:

Speciális szállítás.

Saját teherautóval szállítjuk ki, ami tartalmaz egy aggregátort, ipari sziruppumpát és egy 20 m-es tömlőt. A sofőr a tartály tartalmát átfejt, amibe Ön szeretné.

Ha nincs cseregöngyölege, akkor az IBC tartály ára: 14.990 Ft+ÁFA!

Szállítási díj: 20.000 Ft bárhová az országban!

GMO-MENTES

-Száranyag-tartalom 73%
Összetétel:
Gyümölcscukor: 36 %
Szőlőcukor: 32 %
Répacukor: 32 %

Kamionos tételben egyedi ár!

**APIKEL MÉHÉSZETI TAKARMÁNY
FORGALMAZÓ KFT**
2300 RÁCKEVE, SILLINGI ÚT 8.

RENDELÉS: 06 70 434 5105
IGAZGATÓ:
TOMPAI ISTVÁN: 06 70 434 2645

E-MAIL
APIKELKFT@GMAIL.COM **WEB**
WWW.APIKEL.HU
NYITVATARTÁS: H-SZ: 08:00-17:00

ARANYNEKTÁR

FELVÁSÁRLÓ PARTNEREINK

BUDAPEST, PEST MEGYE ÉS KÖRNYÉKE

VARJAS JÓZSEF, 1221 Budapest, Kócsag u. 50.
Tel./fax: (06)-(1)-228-4576, (+36)-(30)-206-2412

ÉSZAKKELET

SZARKA MÁRIA, 4900 Fehérgyarmat, Rákóczi u. 35.

Tel.: (06)-(44)-362-294, (+36)-(30)-262-1957

MOLNÁR JÁNOS, 3811 Alsóvadász, Fő u. 24.

Tel.: (06)-(46)-396-646, (+36)-(30)-322-7321

KEREKES ZSUZSANNA, 5799 Jászboldogháza,

Szegfű utca 19/A.

Tel.: (+36)-(70)-365-5799, (+36)-(30)-270-0335

ANTAL JÓZSEF, 3390 Füzesabony, Tárkányi u. 40/A.

Tel.: (+36)-(30)-563-9032

PACSMAG LÁSZLÓ, 4211 Ebes, Tavasz u. 35/A.

Tel.: (+36)-(20)-340-8629

KEREKI BEATRIX, 5243 Tiszaderzs, Jókai Mór út 8.

Tel.: (+36)-(70)-327-8694

VINCE ANDRÁS, 4543 Lakod, Kossuth L. út 11.

Tel.: (+36)-(70)-374-3137

Polgár és környéke:

SZABÓ BALÁZS, 4090 Polgár, Toldi u. 19.

Tel.: (+36)-(30)-657-3343

Encs és környéke:

SZABÓ BALÁZS, 4090 Polgár, Toldi u. 19.

Tel.: (+36)-(30)-455-7190

Felvásárlót keresünk: Mosonmagyaróvár és környéke, Tatabánya és környéke, Veszprém és környéke. Tel.: (+36)-(30)-350-1438

ARANYNEKTÁR KFT., 2336 DUNAVARSÁNY TELEFON: (06)-(24)-483-122

ÉSZAK

FÁBIÁN GYULA, 3182 Karancslapujtő, Jókai u.

Tel.: (06)-(32)-447-156, (+36)-(20)-447-2482

DÉLNYUGAT

BENKŐ LÁSZLÓ, 7000 Szekszárd, Kisbődő u. 42.

Tel.: (06)-(74)-317-314, (+36)-(70)-334-6061

MIKLÓS JÁNOS, 8946 Baktüttös, Rákóczi u. 132/A

Tel.: (06)-(92)-461-913, (+36)-(20)-491-6886

RADICS LÁSZLÓ, 7521 Kaposmérő, Berzsényi u. 3.

Tel./fax.: (06)-(82)-477-164, (+36)-(20)-334-7876

VÖRÖS RÓBERT, 7539 Szulok, Kossuth u. 81.

Tel.: (+36)-(20)-222-3770

Iff. TÓTH ISTVÁN, 8660 Tab, Zichy M. u. 2.

Tel.: (+36)-(30)-682-8996

Pécs és környéke:

VÖRÖS RÓBERT, 7539 Szulok, Kossuth u. 81.

Tel.: (+36)-(20)-222-3770

Dél

IFJ. VIRÁG CSABA, 6345 Nemesnádudvar, Ipari út 1.

Tel.: (+36)-(20)-259-6573

DÉLKELET

KOVÁCS ANDOR, 4100 Berettyóújfalú, Sinka I. u. 23.

Tel.: (+36)-(20)-988-7012, (+36)-(70)-414-6082

FÖLK LÁSZLÓ, 6800 Hódmezővásárhely, Hattyas utca 3.

Tel.: (+36)-(30)-413-9220

A vegyszermentes mézért!

www.ameheszet.hu

MÉHÉSZETBŐL JELES

NAF OLDAT

Nyúlós költésrothadás megelőzésére,
Varroa atkafertőzés ritkítására.

MÉHPATIKA FORTE

Természetes anyagokat tartalmazó gyógyhatású készítmény.
Varroa destructor atkaszám jelentős csökkentésére.
Költésmeszesedés (ascosphaeriosis) megelőzésére.

NONOSZ PLUSZ

Természetes anyagokat tartalmazó gyógyhatású készítmény.
Hatékony megoldás Nosema ceranae és Nosema apis fertőzés megelőzésére.

A TERMÉSZETNEK MINDIG IGAZA VAN!

Az idei évtől fogva a méhészek körében közkedvelt Chemor termékeket az AlphaVet forgalmazza. A cég kizárólag természetes alapanyagokat használ a termékeihez, ennek köszönhetően bio méhészetekben is használhatók és 0 napos várakozási idővel. A magyar vállalkozás az igazán jelentősnek mondható tudományos és üzleti sikereit a saját fejlesztésű, világújdonságnak számító állatgyógyászati (méhészeti) készítményeknek köszönheti. Természetesen legújabb kutatásai is erre a területre koncentrálnak. Ezekhez a sikerekhez kitűnő partnerei is hozzájárultak, akik az adott szakterület vezető hazai vagy külhoni képviselői.

BIZONYÍTOTT HATÉKONYSÁG – A TÉNYEK MELLETTÜNK SZÓLNAK!

Kizárólagos forgalmazó: AlphaVet

Forgalmazza: Alpha-Vet Állatgyógyászati Kft.
8000 Székesfehérvár, Homokosor 7.
Rendelésfelvétel: hétfőtől péntekig 08-17 óráig
Tel.: +36-22/534-500; e-mail: vevoszolgalat@alpha-vet.hu
www.allatgyogyszer.hu | www.alphafeed.hu | www.ameheszet.hu

ALPHA FEED
A TAKARMÁNYOZÁS SZAKÉRTŐJE

ALPHA VET

Beevital: erősebb méhek, kevesebb fertőzés!

www.ameheszet.hu

MÉHÉSZETBŐL JELES

BEEVITAL HIVE CLEAN

Bio-méhészetben engedélyezett

Aktiválja a méhek természetes takarítási ösztönét. Ezáltal eltávolítják a méhkaptárból az elhullott lárvákat, varroa atkákat, szennyeződések és egyéb idegen testeket.

ÁLLAMI TÁMOGATÁSSAL!

BEEVITAL BEESTRONG

A BEESTRONG a legjobb megoldásunk a méhészek számára, hogy megvédhessék a családokat a betegségek támadásaival és a peszticidek okozta károsodásokkal szemben.

BEEVITAL: INNOVATÍV TERMÉKEK A TERMÉSZETES MÉHTARTÁSHOZ

A Beevital termékcsalád ékes bizonyítéka annak, hogy nemcsak a kémiai úton előállított gyógyszerkészítményekkel, hanem természetes anyagokkal is hatékonyan fel tudjuk venni a harcot családok fertőzéseivel szemben. A méhekre is igaz, hogy a kórokozók kártétele a méhek egészségi állapota, életereje és a fertőzés intenzitása közötti kényes egyensúlyon nyugszik. Az intenzív kutatómunka ellenére jelenleg nem rendelkezünk olyan gyógyszerekkel, amellyel az utolsó szemig elpusztíthatók volnának a Varroa atkák, vagy amellyel el lehetne tüntetni a költsémeszesedésért felelős gombákat – az újrafertőződésről nem is beszélve.

A Beevital ezért a családok megerősítését, természetes ellenállóképességének fokozását tűzte ki célul. A Beevital termékek hatékonysága a méhek általános állapotának javításán alapul, ami nemcsak a fertőzéseket szorítja vissza, hanem a hordást is javítja.

Válassza a Beevital termékeket – hordási időben, bio méhészetekben is használhatók, állami támogatással a Varroa atka ellen!

Forgalmazza: Alpha-Vet Állatgyógyászati Kft.
8000 Székesfehérvár, Homokosor 7.
Rendelésfelvétel: hétfőtől péntekig 08-17 óráig
Tel.: +36-22/534-500; e-mail: vevoszolgalat@alpha-vet.hu
www.allatgyogyszer.hu | www.alphafeed.hu | www.ameheszet.hu

ALPHA FEED
A TAKARMÁNYOZÁS SZAKÉRTŐJE

ALPHA VET

REND- SZERTANI ELŐD		SPANYOL VÁROS (ZAMORA)	... A RENGE- TEGBEN, TAMÁSI- REGÉNY	ZAB- SZELEK!	... RÓKA, DÖRZSÖLT FICKÓ	A LEG- KISEBB RÓMAI SZÁMUEL	RÁDIÓ- LOKÁTOR	OSZLOP- CSARNOK- KOS UDVAR	IPARI ÜZEM	PEST MÉGYEI KÖZSÉG	KUGLÓF- SZELET!	MONA ... LEONARDO DA VINCI- FESTMÉNY	HANG- VERSENY HEGY- TETŐ!		RÁDIUM VEGYJELE		BIBLIAI EREDETŰ NŐI NÉV
MEG- FEJTÉS, 1.																	J
TUDÁS, RÉGIÉS SZÓVAL	FRANCIA PÁPI CÍM					KOMA							DE MÉG MENNYYIRE!				
	MEG- FEJTÉS, 3.			RUHA- DARAB		KÖLTŐI SÓHÁJ					SECUNDUM, RÖVIDEN ÁSVÁNY, A SIVATAG RÖZSÁJA		TIZENEGY, NEMETŰ		ABLAK- KERETI SZENVE- DÉLYNEK HÖDÖL		
VÁM, NEMETŰ LAKAT, RETESZ				MILOS FORMAN- MUSICAL FRANCIA KIRÁLY!						TÖKFIKÓ						KÖR KÖZEPÉ!	
			ERŐS SODRÁS			SARU SARKAI			KICSINYÍTÓ KÉPZŐ	SZILÍCIUM- VEGYÜLET		ÉLÉNK					
			UNALMAS EMBER			ELKÜLD		ÚJ-ZÉLAN- DI ÓSLAKÓ	MEG- FEJTÉS, 2.			TEKINTE- TES, NÉP					
NEDVDÜS								ZENEI HANGSOR				... ALLI SZÓ- LÓFAJTA					
OLASZ AUTÓJEL	BÉCSI KÖMÉNY							OROSZ FOLYAM							... TAYLOR		
	A HAL PETÉJE							ATLÉTIKA, RÖVIDEN							ZÁRHATÓ HASÍTEK RUHÁN		
PÁRIZSI MULATÓ				TUDATOS TÖREKVÉS							FAJSÚLY, RÖVIDEN				SZEMÉLYED		
				IDÉZETT HELYEN, RÖVIDEN							BECSÜLET				EGYKORI RÁDIÓ- MÁRKÁ		
LÉGGÖR, RÖVIDEN			REMÉNY, LEHETŐ- SÉG							A VIADOR VÖRÖS KENDŐJE							
			JÓ SZAGÚ							DOGMA							
BECÉZETT ARANKA				HEGYEZI A FULET PÓCSRÓL IS ISMERT NŐ												MOL, RÖV.	
																KÉTSZE- MÉLYES FEKHELY	
JÁRUNK RAJTA				NÉMET HELYESLÉS				SZÖNYEG AZ ERDŐ- BEN				PÁRIZSI KÁVÉ!					
				NANDOR VILÁGUTAZÓ HAJÓS				SVAJCI KANTON				HÉZAG, HASADEK					
TOK BELSEJE!	FELVONÓ						GUMÓ, PÁ- RATLANJAI!			BUNDA FOGÁHOZ VERI AKI FUKAR- KODIK					RHESUS- FAKTOR, RÖVIDEN		
	RITKÍT, KIVÁG						HOTELBEN DOLGOZIK								FUVARÓZ		
A PÁPA HÁRMAS KORONÁJA				ODA- KOZMÁL USZÁLYT HÚZ MAGA UTÁN						SÉTÁLNI KEZDI			... VICTIS!				
										ESZKÁBÁL			MARIANNA, SZÍNÉSZNŐ				
TUDJA AZ OKÁT				NYELVTANI VIZSZONY							SZÉPÍTŐ- SZER						
				HÍM SERTÉS							OROSZ TÓ						
MI, OROSZUL			MŰSORT FELVEZET SZEMÉLYT AZONOSÍTÓ KÓD									FŐVÁROSI SPORTKLUB NÉVBETŰ ÖSSZE- ROSKAD				TREFFÁSÁN- BOLHA- BUSZ	
KANYAR- FELE	PULT A PIACON							PAPLANBA BURKOLÓ- ZIK									
SZÓPÓTLÓ SZÓ	TÓBIÁS DALBÉLI TÁRSA							... CAPEK, CSEH ÍRÓ V.									
		KLASSZIKUS							MAGÁVAL RAGAD						ARANY VEGYJELE		
		... VEGAS, "KÁSZINÓ- VÁROS"							...RÓPSZ, SEBTEBEN						ROBBANÓ- SZER		
VEZÉNY- SZÓ										LOGA- RITMUS, RÖVIDEN				SZÁJAT KINYIT			
SZERVUSZ, BIZ.										FENTRŐL				ÖNMAGA HATÁRAI!			
				CSÍRA- MENTES							KAGYLO KINCSE						
				MELY SZEMÉLYT?							AZ IDŐ JELE						
FALÁNK ROVAR							RÁADÁS ADAG							LELKI- PÁSZTOR			
							ITÁLIAI KÖLTŐ V.										
AZ UTOLSÓ BETŰ		DÉL-ÁZSIAI NÉP				NÉMÁN LESŐ!				A LILIOMFI C. FILM RENDEZŐ- JE, KÁROLY							
		TEST- FORMA				EGYIDŐS TESTVER											
HÍR- KÖZPONT!	JÓ TANÁCS JELZŐJE							ÜZEM, PÁ- ROS BETŰ!									
	ROSTOKOL VESZTEGEL							ELNÖK, RÖVIDEN									
-NÉL, PÁRJA				LÁSZLÓ, SZÍNÉSZ V.						NÉVELŐ							
				SEGÉD KÖZEPEN!						IDŐSZÁ- MITÁSUNK ELŐTT, RÖV.							
SZÁMTANI KÖZÉP																	

E

Április 30-a a méhek napja Magyarországon. Ez alkalomból nem csak a mézre hívják fel a méhészek a figyelmet, hanem a méhek létfontosságú szerepére is. A méhek a virágos növények legfontosabb beporzói. Az emberiség élelmiszer-termelésének mintegy harmada függ a rovarok beporzó tevékenységétől, nagyrészt a méhekétől. A rejtvényben Szabó Lőrinc Ez vagy te című verséből idézünk. Kérjük, a megfejtést küldje be címünkre 2018. május 15-ig!

Méhészet, 1591 Budapest, Pf.: 294.

A helyes megfejtést beküldők között
5 db Kertbarát Magazin előfizetést sorsolunk ki.

A MAGYAR POSTA TAVASZI AKCIÓJÁBAN

A MAGYAR MEZŐGAZDASÁG KIADÓ GONDOZÁSÁBAN MEGJELENŐ LAPOK

FIZESSEN ELŐ LEGALÁBB 3 HÓNAPRA, MINIMUM 2 000 FT ÉRTÉKBEN ÉS NYERJEN!

Piacvezető
agrárgazdasági hetilap

A legnagyobb példányszámú
állattenyésztési havilap

Piacvezető
kertészeti hetilap

A kertbarátok
közkedvelt magazinja

Pegazus - A lovasok lapja

A legolvasottabb méhészeti lap
Magyarországon

Kertészek és kertbarátok
havilapja

A hegyközségek
szakfolyóirata

A Magyar Mezőgazdaság Kft. kiadványainak akciós előfizetési árai

KIADVÁNY	1 ÉVRE	1/2 ÉVRE	1/4 ÉVRE
Magyar Mezőgazdaság	24 720 21 000	12 360 10 500	6 180 5 250
Kertészet és Szőlészet	22 080 18 840	11 040 9 420	5 520 4 710
Kistermelők Lapja	4 920 4 200	2 520 2 100	—
Méhészet	5 160 4 440	2 580 2 220	—
Kerti Kalendárium	3 900 3 300	—	—
Kertbarát Magazin	3 870 3 270	—	—
Pegazus - A lovasok lapja	8 340 7 080	—	—
Borászati Füzetek	8 400 7 140	—	—

TOVÁBBI DÍJAK:

10 db 50.000Ft értékű
Posta Paletta
Ajándékutalvány

Előfizethet a 06-1-767-8262 számon, a hirlapelofizetes@posta.hu e-mail címen vagy a www.posta.hu oldalon, személyesen az ország bármely postáján.
Az akció 2018. április 3 - május 24. között érvényes, valamint más akciókkal nem összevonható.

BEVEZETŐ ÁRON!

Galvanizált kivitel: 109 000 Ft
Rozsdamentes kivitel: 119 000 Ft
Ingyenes szállítással!

INTELLIGENS KAPTÁRMÉRLEG

FŐBB FUNKCIÓK:

- SMS, vagy e-mail kommunikáció a mérleg és a méhész telefonja között
- Automatikus jelentés akár napi 4 alkalommal. A jelentések száma és időpontja tetszőlegesen programozható, de egy SMS küldésével bármikor kérhető azonnali jelentés. Jelentésben közölt adatok: Kaptár súlya, változás az előző méréshez képest, külső hőmérséklet, akkumulátor töltöttségi szintje.
- Figyelmeztetés hirtelen súlyvesztés esetén (lopás, rajzás jelzése)
- Alacsony akkumulátor töltöttség figyelmeztetés

RENDELHETŐ KIEGÉSZÍTŐK:

- Helymeghatározás GPS koordináták alapján.
- Kaptár belső hőmérsékletének és páratartalmának mérése.

LÁTOGASSON EL MEGÚJULT WEBÁRUHÁZUNKBA!

WWW.VERNALIS.HU

Vernalis

Vernalis Bt.
Cím: H 7694 Hosszúhetény, Kismező u. 2/c

Telefon: +36 72 590-001
Mobil: +36 30 7437-048

E-mail: vernalis@vernalis.hu
Honlap: www.vernalis.hu

Aktuális ajánlatunkért
és törzsvásárlói
kedvezményes
árainkért
látogasson el a
www.mehtap.hu
weboldalra vagy
keressen minket
telefonon!

Répacukor

Árak:

Házhoz szállítva: (1 raklap = 1000kg esetén)

25kg-os papírsákos: **161 Ft / kg**

Telephelyi átvétel esetén:

25kg-os papírsákos: **148 Ft / kg**

Áraink a 27% áfát tartalmazzák!
Az árváltoztatás jogát fenntartjuk!

Kapcsolat: GP-Pex Trade Kft.
gppextrade@gppextrade.hu
Tel.: **06 70 383 32 36**

Telephely:
2310 Szigetszentmiklós
Csepeli út 15. (Gazdabolt mellett)

GPS : 47.3586293813 / 19.050433436

GP
GP-PEX TRADE

Certop
ISO 22000

HACCP
CERTIFIED

Garantáltan repacukor!

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetéseit kizárólag írásban várjuk (levelezőlap, levélben, e-mailban, vagy faxon) az 1591 Budapest, Pf. 294 címre, a 273-2285 faxszámra, az otto.nagy@t-online címre. A borítékra írják rá: Méhészet szerkesztősége. Beérkezési határidő: a tárgyhót megelőző hónap 10-e. A hirdetés ellenértékét az általunk küldött csekken kell befizetni (390 Ft + áfa/szó). Hirdetést telefonon nem fogadunk.

EPERJESINÉ

Mézfelvásárló vállalkozás TÓALMÁS

Mézfelvásárlás az ország egész területén, azonnali fizetéssel, göngyölegcserével, szállítással, aktuális napi árakon,

MÉHÉSZBARÁT STÍLUSBAN

Minden mennyiségű és fajtájú, de csak természetes méz érdekel. Nyitva: állandóan.

Tel./fax: (06)-(29)-426-691

Mobil: (+36)-(30)-940-5548,
(+36)-(30)-932-0422

Telephely és levélcím:

Eperjesi Sándorné, 2252 Tóalmás,
Liget u. 28. (Pest megye)

Mézfelvásárlás

az ország egész területén, azonnali fizetéssel, cseregöngyöleggel. Bioméz is vásárolunk. Forgó Gábor, Baks, Fő u. 54. Tel./fax: (+36)-(30)-456-6547.

Bacsák Méhészbolt, Győr

Műlépkészítés, öreglép-feldolgozás, viaszfelvásárlás, méhészeti eszközök, felszerelések nagy választékban.
9028 Győr, József A. u. 79.
Telefon/fax: (06)-(96)-434-685
Szigethalom, Mű út 214.
Tel.: (+36)-(20)-917-5336
E-mail: bacsakkaroly@freemail.hu
www.bacsakmeheszboltgyor

Hidegen hengerelt műlép kapható, viasz vásárolok. Mervald József, 2141 Csömör, Kossuth L. u. 6. Tel.: (+36)-(30)-279-0921.

KERETLÉC a gyártótól!

Megnövelt raktárkészlettel várjuk régi és új vásárlóinkat! 36 mm-es vállszélességgel gyártunk hárs anyagból a következő méreteken és árban:

NB 152 Ft, Hunor 133 Ft,
1/2 NB 120 Ft.
Postázást vállalunk.

Kohut Bútor Kft., Szarvas

Tel.: (+36)-(30)-345-4956

Méhészbolt

Székesfehérvár, Kisteleki u. 80.
Méhviaszt veszek,
műlépre cserélek.

Polioel 4 kapható!

Tel.: (06)-(22)-323-842.
www.mmb.hu
Postázást vállalok

MÉZFELVÁSÁRLÁS

Mindenkori legmagasabb áron
Tóth József
(+36)-(30)-621-5944, Tiszafüred

MÉHÉSZRUHA KALAP, KESZTYŰ

rendelhető a készítőtől!
Tel.: (+36)-(20)-563-2036
www.panditextil.hu

MÉZFELVÁSÁRLÁS

Tisztelt Méhésztársaim!
Szívesen állok rendelkezésükre az alábbi szolgáltatásaimmal:
Méz, viasz, propolisz felvásárlása.
Azonnali fizetéssel, cseregöngyöleggel, folyamatosan várom felajánlásukat minden fajta tiszta, természetes mézük eladási szándékával.

Termelői mézesüveg,

valamint 720 ml-es, 370 ml-es és 220 ml-es üvegek forgalmazása

Fém üvegzáró lapkák

fehér, arany és méhsejt mintás színben, 82-es és 63-as méretben nálunk a legalacsonyabb áron szerezhetők be
Műlép, cukor és 120 l-es hordók kaphatók

Csorba József, Szentkirály

Telefon: (+36)-(30)-935-8370

Méhésztársak! Selejtépet, méhviaszt nagy szilárdságú, hidegen hengerelt műléppé dolgozok fel. Postázást válllok. Balta László, 2114 Valkó, Dányi út 12/A. Tel.: (+36)-(30)-201-2399.

MÉZFELVÁSÁRLÁS

Elsősorban Borsod, Szabolcs, Hajdú megyék területén azonnali kp. fizetéssel, cseregöngyöleggel.

Gyors, pontos bonyolítás!

SOLTÉSZ LÁSZLÓ

Abaújszántó, Szemán I. 37.
Tel.: (+36)-(20)-427-0622

A Buchinger méhészetből méhek eladók. Telefon: (06)-(32)-316-736.

www.meheszkub.hu

Itt mindenki szóhoz juthat!
A méhészeti közéletről feketén-fehéren

A Hidvégi Méhészet vásárol mézet, méhészeti termékeket készpénzfizetéssel, szállítással. Jászberény. Tel.: (+36)-(30)-214-1412.

MÉZCSOMAGOLÓ ANYAGOK:

150 g tubus, 250-350 g mézesmackó flakon,
250-500-900-1000 g műanyag PET mézesflakon,
3-5 kilogrammos műanyag PET kanna, 0,5-1-3 kilogrammos maci,
négykörmös és hatkörmös fedél, 25 grammos pempős tégely,
30 ml-es propoliszos flakon, műanyag anyazárka

NEKTÁRPLAST Kft.

Felesút, Fő utca 6.

Tel.: (06)-(22)-353-221. Fax: (06)-(22)-253-641

E-mail: nektarplast@nektarplast.hu – Honlap: www.nektarplast.hu

Dravecz-Draszer Kft. - Méhészeti eszközgyártó

Honlapunkon még több információt talál termékeinkről: www.draszer.hu

Anyarácok és Taposórácsok

standard és egyedi
méreteken is rendelhetők,
rövid határidővel,
házhozszállítással.

www.draszer.hu

Szőkötő
fém trapéz elem
4 db 1 szett

Kaptárösszekötő heveder
standard és egyedi méretben is
készítjük, igény szerint

7090 Tamási, Dobó I. u. 9. Tel: +36 30/63 63 153, +36 74/473 976
e-mail: info@draszer.hu web: www.draszer.hu

Üvegek, fémtetők nagy választékban!

Üvegek: 30 ml-től 4250 ml-ig
(propoliszos, hexagonal, orció, OMME termelői)
Fémtetők: 17 féle mintás, illetve egyszínű kivitelben
(38-43-48-53-58-63-66-70-82-89-100-as méretben)

O-COLOR Kft.

2750 Nagykőrös, Gárdonyi u. 2.

Nyitva tartás: Hétfő-péntek 7-15 óráig
(előre egyeztetés esetén más időpontban is)
Mobil: (+36)-(20)-935-5107, (+36)-(20)-520-6991

E-mail: festekbalt2@gmail.com
www.atikrisz.5mp.eu

Keretlécek gyártása szárított hársfából Bács-Kiskun megyében, Akasztón. Vállalom: szegezéssel, fűrésszel és drótozással. Csomagküldés az ország bármely pontjára! Érd.: Kalapos László – (+36)-(30)-978-8589.

Tamási rakodókaptárak 4 db 1/2 vagy 3 db Hunor fiókkal, normál aljjal, rostasövetes menekülőtérrel, lemezelt tetővel rendelhetők akciós áron 10 500 Ft-ért egyedi méretben is. Tel.: (+36)-(30)-412-0330.

APRÓHIRDETÉSEK

2018. ÁPRILIS

Profi Bee-Box
habkaptárak
azonnali szállítással!

A leggazdaságosabb befektetés a méhészetbe
www.bee-box.hu

www.davidmeheszbolt.hu

Mézpergetőgépek rozsdamentes acélból 4-66 keretig, automata szabályzással. FURETTO atka elleni ködölő. Méz- és szirupszivattyúk, mézszűrők, arcvédők, kesztyűk, dzsekik, méhész-füstölők, műlépbeolvasztó készülék. APIDU füstölőanyag. Jenter anyanevelő készülék, anyarács, mézetöltő tartályok, fedelezőkád, viaszolvasztó.

6300 Kalocsa, Szt. István u. 82.

Tel.: (06)-(78)-462-243,
(+36)-(20)-951-8941

Műlépkészítés, öreglép-feldolgozás.
Markó István, Bácsalmás, Köztársaság u. 81. Tel.: (06)-(79)-343-729, (+36)-(20)-346-9210.

Hirdetési áraink

1/1 oldal	480 000 Ft
1/2 oldal	320 000 Ft
1/4 oldal	180 000 Ft
1/8 oldal	130 000 Ft
1/16 oldal	75 000 Ft
Hátsó borító	560 000 Ft
B2, B3 színes	520 000 Ft
Apróhirdetés	390 Ft/szó
1 mm hasáb	390 Ft/mm
1/1 PR-cikk	380 000 Ft

Az árak a 27%-os áfát nem tartalmazzák!

MÉZFELVÁSÁRLÁS

Borsod, Szabolcs, Hajdú és Nógrád megyékben.
Fizetés a helyszínen készpénzben.
Cseregöngyölög.
Precíz, pontos átvétel.

Ruscák Attiláné

Encs, Kossuth út 33/A.

Mobil: (+36)-(20)-371-9281

Méhkaptárak, kaptáralkatrészek gyártását vállaljuk. Univerholz Kft., 6449 Mélykút, Bajai út 3. Tel.: (+36)-(30)-983-6384 – www.univerholz@gmail.com.

Méhészbolt, Nyíregyháza

Méhészeti eszközök gyártása és forgalmazása méhészeknek és viszonteladóknak. Termékeink megtekinthetők a www.meheszbolt.hu weboldalon. Postázást is vállalunk! Cím: 4400 Nyíregyháza, Fáy A. u. 15. Tel.: (06)-(42)-341-169, (+36)-(20)-392-2817.

A tamási műlép- és viaszfeldolgozó várja a méhészeket! Viasz-műlép csere, öreglép-feldolgozás, viaszfelvásárlás. Cím: Tanka Péter, 7090 Tamási, Szarka-hegy 12. Tel.: (+36)-(30)-833-8834. E-mail: peter.tanka@tamasimulep.hu

A Demeter műlépüzem

várja kedves vásárlóit.
Műlépkészítés, öreglép-feldolgozás, viaszfelvásárlás. Cím: 4400 Nyíregyháza, Garibaldi u. 13. Tel.: (06)-(42)-404-439.

Egyedi kaptárgyártás! Komplet rakodó és fekvő kaptárak 13 900 Ft-tól. Bármilyen méretben, kialakítással. Továbbá vállaljuk konténerek teljes körű legyártását. Kohut Bútor Kft., Szarvas. www.kohutkaptar.hu – Tel.: (+36)-(30)-345-4956.

MÉZFELVÁSÁRLÁS

az ország egész területén azonnali fizetéssel!
Személyes kapcsolattartás, forduljon hozzánk bizalommal

NATUR-SZ Kft.

Tel./fax: (06)-(32)-444-055,
(+36)-(30)-983-0032,
(+36)-(30)-219-3150

Kiváló minőségű kaptárlekötő heveder a gyártótól. Tel.: (+36)-(20)-567-5408. E-mail: gal.evamarta@freemail.hu.

Műlépkészítés, öreglépfeldolgozás, csere, eladás, méhészeti eszközök. Miskolc, Erkel u. 85. Telefon: (+36)-(20)-387-2390.

MÉZFELVÁSÁRLÁS

Hajdú-Bihar és a szomszédos megyékben.
Azonnali fizetés, cseregöngyölög.

BUTT RÓBERT

4110 Biharkeresztes
Tel.: (+36)-(70)-679-5740

12 keretes Hunor rakodók rendelhetők 9600 Ft-ért (aljdieszka, 2 fiók, menekülőtér rostaszöveggel, tető lemezelve). Tel.: (+36)-(30)-412-0330.

Propoliszt veszlek!

Telefon:
(+36)-(30)-814-8770

SOKAT PETÉZŐ MÉHANYA, ÉRETT BÖLCŐ

Baranya mediterrán térségéből kiváló állományból eladó.
Tel.: (+36)-(20)-960-3857

norevo

NOREVO Hungary Kft.
MÉZÜZEM

Akác-, vegyesvirág-, fajtamézek és biomézek felvásárlása

5630 BÉKÉS, Cseresznye u. 15.
Telefon: (66)-411-995, (66)-411-654

LEGA ITALY

Balta és Balta Kft. 2114 Valkó, Ady E. u. 9.
Tel: (+36)-(30)-201-2399
baltakft@baltakft.hu – www.baltakft.hu
Nyitva: H-P: 8.00–17.00, Sz: 8.00–12.00
Valkó, Dányi út 12/A.

Továbbra is forgalmazuk a Lega, Giordam és a Lyson cégek termékeit.
Szolgáltatásaink: hidegen hengerelt műlépkészítés, sonkolyfőzés, saját viaszból is
Filozófiánk: a kaptárvastól a mézicsomagolásig!
Viszonteladók nagyker áron kiszolgálunk.

HIDEGEN ÉS MELEGEN HENGERELT MŰLÉP GYÁRTÁSA

-Saját, hozott viaszból műlép készítés.
-Sonkoly átvétel és főzés.
-Viasz átvétel, csere.

Jászberény, Mező utca 58.
Telefon: 06 30/94-55-303
Nyitva tartás: H-P: 8-17 ig, Szo: 8-12 ig.

Budapesten M0-tól - Kerepesi úttól 5 percre Könnyű parkolási lehetőség, saját parkoló!

TAKARMÁNYOK, KIEGÉSZÍTŐ TAKARMÁNYOK

BUDAPESTI MÉHÉSZETI ÉS ÜVEG CENTRUM

MÉHÉSZETI ESZKÖZÖK, FELSZERELÉSEK, RUHÁK, KALAPOK, KESZTYŰK, GYÓGYHATÁSÚ KÉSZÍTMÉNYEK, ÜVEGEK, TETŐK, GÉPEK, BERENDEZÉSEK — MÉHVIASZT ÁTVESZÜNK —

1165 Budapest, Bökényföldi u. 87.
Nyitva tartás: H-P.: 9:00-17:00, Szombat: 9-15-ig
Webáruház: www.bumuc.hu | E-mail: info@bumuc.hu
Telefon: 06-1/407-31-55 | 06-30/98-55-936

KÖNIGIN®
HU-5900 OROSHÁZA Tel.: +36-68-410-666
Válassza az eredetit!
www.konigin-trade.com
OROSHÁZARÓL A KÖNIGINTŐL 4 ÉV GARANCIÁVAL!
Minden terméket igény szerint házhoz szállítunk Önnek Königin autóval.

Fűtött rezgőkéses automata fedelezőgép, Mész-viasz elválasztó fémszigaprés, Horizontális pergető, Mézgyűjtő szűrőkád

"a nagy kedvenc"
Mész-viasz elválasztó centrifuga és viaszolvasztó

Rezgőkéses kézi fedelezőgép

Fedelező kádak

Sugaras mézpergetők Onfordító mézpergetők Tangenciális mézpergetők

Fűthető vagy hűthető tartályok, tároló edények, keverő üstök

MÉHÉSZETI SZAKÁRUHÁZ
Orosháza, Szentesi út 31. E-mail: info@konigin-trade.com

GÉP-RENDELÉS: **06-30-609-6666** ÜVEG-RENDELÉS: **06-68-410-666**

Piacozó és vásároló méhészek, figyelem! Eredeti olasz mézadagoló!

A mézfogyasztók, mézvásárlók közt is egyre közkedveltebb „mézpumpa” kedvezményes áron beszerezhető, amíg a készlet tart! Mézpumpa + fém, méhsejtmintás tető a pumpafurattal + pumpatoldalék: 400 Ft/db. 20 darab vásárlása esetén 10% engedmény! 50 darab vásárlása felett további kedvezmény!

Megrendelhető a (+36)-(30)-315-9100 telefonszámon.

Az ár a postai szállítási költségét nem tartalmazza!

Előre a korszerűbb, praktikus mézadagolásért!

Segítsük, hogy fogyassza a fogyasztó!

Mézes Mackó Méhészbolt

Tamási, Rákóczi u. 61.

Budapest XIV, Szlovák u. 101.

Méhészeti felszerelések

Méhgyógyszerek és táplálék-kiegészítők

Viasz-műlép csere, értékesítés, színes műlép

Üvegek, termelői mézesüvegek, lapkák

Kaptárak, keretlecek

Műanyag hordók, mézletöltő tartályok

Méhészeti védőfelszerelések

(kalapok, kesztyűk, overálok, dzsekik)

Nyitva: H-P: 9-17, Szo: 9-12

+36-30-9019228, +36-1-4424520

tammezt@gmail.com

www.meheszbolt-tamasi.hu

Mézfelvásárlás

az ország déli részén. Azonnali készpénzes fizetéssel és cseregöngyöleg biztosításával. Hunyadi Lajos méhész-mézfelvásárló, Kiskunmajsa, Kert u. 9. Tel.: /fax: (06)-(77)-482-004. Mobil: (+36)-(30)-963-4602.

VELENCE TÍPUSÚ

falcos kaptár gyártása
Telefon: (+36)-(30)-857-7080

„Csurgatott napfény”

Szabó Ernő méhész és mézfelvásárló

- Méz
- Bioméz

– És egyéb mézfajták felvásárlása
Cím: 4823 Nagydobos, Fő út 121.

Tel.: (+36)-(20)-444-7981

E-mail: szabo.erno@meztermelo.hu
www.meztermelo.hu

Felszámolás miatt

kedvező áron eladók termeléshez kapcsolódó méhészeti felszerelések, gépek, kaptárak, eszközök, anyagok. Elérhetőség: (+36)-(20)-974-2666.

DADANT kereten, új Dadant-Blatt kaptárba telepítve méhcsaládok folyamatosan kaphatók a DOH-MÉH Bt.-nél. A kaptárhoz minden tartozék, kiegészítő, valamint egyéb méhészeti eszköz megrendelhető. Érdeklődni lehet a (+36)-(20)-480-0856 telefonszámon (Dohos László).

MÉZFELVÁSÁRLÁS

Borsod-Abaúj-Zemplén és a szomszédos megyékben
Készpénzfizetés, cseregöngyöleg.

Biliczki Béla

3881 Abaújszántó, Aranyosi u. 33.
Tel.: (+36)-(20)-418-0004

Mézfelvásárlás a Dunántúl egész területén

azonnali fizetéssel, cseregöngyöleggel
Németh Antal, Bő, Hunyadi u. 6.
Tel.: (+36)-(30)-650-0161

Mézfelvásárlás

azonnali fizetéssel, cseregöngyöleggel, az ország egész területén. Kunfehértó, Rákóczi u. 55. Tel.: (+36)-(30)-960-6167, (+36)-(30)-984-7689.

Természetes méhpempő, méhkenyér, Trojszka, ApiKomplex

Méhpempő árak: 80-105 Ft/g
Kiszárlások:

30, 50 és 100 g-os üvegekben

Méhkenyér árak: 20-30 Ft/g

Kiszárlások:

50 és 100 g-os üvegekben

Új Termék!

Trojszka (méz, citrom, fokhagyma),
ApiKomplex (méz, méhpempő, propolisz, virágpor)

Érdeklődni lehet: (+36)-(70)-551-5955
balazs.kiss@upcmail.hu

MÉZFELVÁSÁRLÁS

SOMOGY

és a szomszédos megyékben

GYÓTA 07 Bt.

KOVÁCS PÉTER PÁL

Marcali, Széchenyi I. u. 90.

Tel.: (+36)-(30)-308-4250

(06)-(85)-313-623

MÉHANYA

1/2 NB pározottakban nevelt, nozémamentes állományból kiváló tulajdonságú méhanyák ellenőrzött telepről eladók.
Tel.: (+36)-(20)-228-7755

APRÓHIRDETÉSEK

2018. ÁPRILIS

LOURDES HONEY
HUNGARY

Mézfelvásárlás

Azonnali, készpénzes felvásárlás az ország egész területén

- Korrekt, gyors kiszolgálás
- Cseregöngyöleget biztosítunk

Hívjon bennünket bizalommal!

Telefon: (+36)-(70)-424-6078, (+36)-(30)-593-4330

www.lourdeshoney.hu

RÁCZ
méhészeti gépek

RÁCZ FERENC

Mézpergetőgépek
Fedelezőgépek
Méhleseprő gépek

30 ÉV GYÁRTÁSI TAPASZTALAT

GARANCIA

HÁZHOZSZÁLLÍTÁS

Telefon: (+36)-(70)-984-2950

www.meheszetigepek.hu

MÉZFELVÁSÁRLÁS!

Mindenkori legmagasabb áron
Eger 200 km-es vonzáskörzetében!
Korrekt bonyolítás!
Azonnali fizetés.
Cseregöngyöleg

SIMON MIKLÓS
Nagyvisnyó, Ifjúság út 4/A.
Tel./fax: (06)-(36)-351-058,
mobil: (+36)-(30)-476-0512

Méhkaptárak gyártását vállalom kedvező áron, egyedi méret és igény szerint! Maczkó Zoltán, 6449 Mélykút, Május 1. utca 16. Telefon: (+36)-(30)-190-3330. Honlap: kaptargyartas melykut.hu – fazoltan75@gmail.eu

Erdélyi méhészek figyelem!

A Méhészet szaklapra előfizethet:

Email:
elofizetes@udvarhelyihirado.ro
Tel.: 0743-012-059

Keresse, olvassa a legnagyobb példányszámú, 62 éves múlttal bíró, évtizedekig Örösi Pál Zoltán által szerkesztett magyar nyelvű méhészeti szaklapot!

MÉZFELVÁSÁRLÁS

Korrekt áron!

Zrínyi Ferenc (+36)-(70)-387-9845

KERETLÉCEK GYÁRTÁSA!

Hársfából, minden méretben.
Szállítás megoldható!

Fazekas Faipari Kft., Szolnok megye.
Fegyvernek
Tel.: (+36)-(30)-215-9526.

Kristálycukor,
porcukor, glükózsirup,
fondan legkedvezőbb napi áron

Pille Hungária Zrt.
6320 Solt,
Nap utca 1/B.
Tel.: (06)-(78)-486-292

Zala megyében eladó 200 méhcsalád Hunor kereten. Tel.: (+36)-(30)-685-2257.

Rakodókaptárak, keretléc, napviaszolvastó a gyártótól. Zalaszentgrót. Tel.: (06)-(83)-362-472 nappal, (06)-(83)-360-912 este.

40 méhcsalád Hunor kereten egészségügyi állapotom miatt, valamint Méhészeti Gyűjtemény 1955-1971-ig eladó. Tel. (+36)-(20)-340-0895.

NB családok eladók. Tel.: (+36)-(20)-438-3180.

50 méhcsalád Hunor kereteken eladó. Tel.: (06)-(56)-430-226, (+36)-(30)-850-8358.

Hatásosan, olcsón, gyorsan és könnyen!

ERŐS VILLANYMOTORRAL!

Ha ön is úgy érzi, hogy segítséget, könnyítést nyújt az atkairtó befűvőkészülék az atka elleni küzdelemben, akkor kérdéseire szívesen válaszolok:

Janovics István

6762 Sándorfalva, Korsó u. 29. Tel.: (06)-(30)-436-3886.

Hunor kereten méhcsaládok eladók. Tel.: (+36)-(70)-670-6608.

KB méreten méhészet – részletekben is – eladó. Tel.: (+36)-(30)-315-2057.

Darus raklappal 4 fiókos NB 1/2 rendszerben kaptárral méhcsalád eladó. Érdeklődni lehet: (+36)-(30)-955-5658, (+36)-(20)-974-2666.

Méhcsaládok NB kereten eladók. B.-A.-Z. megye. Tel.: (+36)-(30)-273-9901.

Méhcsaládok eladók Hunor kereten Fejér megyében. Tel.: (+36)-(20)-210-6288.

Eladó 30 db NB család kaptárral vagy kereten. Tel.: (+36)-(30)-591-5736, (06)-(29)-419-949.

Párizs, petező méhanya, szüzanya, és érett anyabölcső rendelhető. Postázást vállalom. Schrek Ottó, Zichyújfalu. Tel.: (+36)-(20)-513-2947; (+36)-(30)-583-3001.

Eladó 160 NB félkereten méhcsalád kaptában. Tartozék: alj, négy fiók, mekkülőtér, szöktető, tető, etető, anyarács. Fészek húsz keret és tíz kiépített keret méztér. Érdeklődni lehet: (+36)-(20)-974-2666, (+36)-(30)-955-5658.

Hunor kereten méhcsaládok eladók Fejérben. Tel.: (+36)-(20)-491-3639.

Méhek eladók NB kereten és Dadant kereten Tiszalök térségben, április 15 utáni elszállítással. Telefon: (+36)-(30)-985-5009.

Hunor méhcsaládok 200 családós méhészetből eladók. Tel.: (+36)-(30)-387-4115.

NB kereten méhcsaládok eladók. Tel.: (+36)-(70)-319-8544, Makó.

NB méhcsaládok eladók. Tel.: (+36)-(20)-495-9720.

Méhcsaládok: 20 db 1/2 NB kereten eladók. Érd.: (+36)-(20)-559-2838.

Hatékony védelem méheknek, atkák ellen a Thymol kristály. Közvetlen a gyártótól hozzuk 99%-os tisztaságban, tavalnyi áron. Megrendelhető: GP-TI Bt. Tel.: (+36)-(20)-201-0404, (+36)-(20)-972-5043 vagy gptibt@t-online.hu – Szállítás: utánvétellel.

NB kereten méhcsaládok eladók. Tel.: (+36)-(20)-542-3975.

Nagy Boczonádi és Dadant kereten méhek eladók. Tiszalök térségében április közepén, szállítással. 35 000 Ft/család. Tel.: (+36)-(30)-985-5000.

30 méhcsalád NB kereten eladó. Érd.: (+36)-(20)-355-0904 vagy (+36)-(20)-452-7307.

NB kereten méhcsaládok eladók. Tel.: (+36)-(20)-350-8247.

48 családós, orsóemelős konténer méhekkel eladó. Tel.: (+36)-(30)-643-3605.

Hunor és NB kereten méhek eladók. Érdeklődni lehet a (+36)-(30)-540-8715 telefonszámon. Tolna megye.

Esztergomban 1/2 NB méhcsaládok 20 kereten mehegészségügyi felelőstől 30 ezer Ft-ért eladók. Tel. (+36)-(30)-684-3779.

Kedvező áron!
Zsákos cukor
kis- és nagykereskedelem

10 q felett, 30 km-es körzetben ingyenes házhozszállítás

Kiskörös, Tompa M. u. 3/A.
Telefon: (+36)-(20)-390-8162,
(+36)-(30)-695-7072
Tel./fax: (06)-(78)-411-904

25 kg-os és 50 kg-os kiszerelés is kapható!

30 méhcsalád NB kereten eladó. Jász-berény. Tel.: (+36)-(30)-483-3928.

NB méhcsaládok akác előtt kereten eladók. Tel.: (06)-(1)-362-3500.

350 családós méhészetből a legjobb 150 család eladó NB és Hunor kereten. Tel.: (+36)-(70)-245-4454.

Méhcsaládok eladók 1/2 NB kereten Pest megyében. Tel.: (06)-(28)-455-120. Mobil: (+36)-(20)-342-5422.

Pannon méhanyák, érett bölcsők rendelkezhetők támogatással. Farkas Tamás, Cegléd. Tel.: (+36)-(20)-775-9075.

1/2 Boczonádi méhcsaládok, újszerű 1/2 kaptárak eladók. Füzesabony. Tel.: (+36)-(20)-940-3351.

70 méhcsalád 1/2 NB kereten eladó. Tel.: (+36)-(70)-348-6288.

Eladók 1/2 NB kereteken méhcsaládok. Tel.: (+36)-(30)-488-0119.

10 méhcsalád NB kereten, tizenhét kaptárban, vagy kaptár nélkül eladó Nagykátán. Tel.: (+36)-(30)-521-2995.

Kölyök és termelő családok Hunor kereten eladók. Tel.: (+36)-(20)-950-9973.

50 NB méhcsalád eladó kereten. Békés megye. Tel.: (+36)-(30)-523-2262.

Hunor és NB méhcsaládok eladók a Kiss méhészetből Somogy-Zala határán. Tel.: (+36)-(30)-981-4564.

Innováció a lépesmész-termelésben. Egyszerűbben mint gondolná, ha kíváncsi a részletekre keresse fel honlapunkat: www.lepesbox.hu vagy írjon e-mailt a cspeadrooo@gmail.com címre.

NB kereten méhcsaládok akác előtt, reális áron 10 kereten eladók, Somogy megye. Tel.: (+36)-(20)-954-2810.

1/2 NB méhcsaládok kedvező áron eladók Somogy megyében. Tel.: (+36)-(30)-378-3183.

Hársfa 1/2 és Hunor keretek eladók 6 szál dróttal fűzve. Erd.: (+36)-(70)-241-8251.

Bioméhészetből méhcsaládok Hunor kereten eladók. Tel.: (+36)-(30)-678-8929.

100 db méhcsalád 1/2 NB kereten, kedvező áron, válogatva is eladó. Tel.: (+36)-(20)-258-9191.

Kiváló minőségű petéző méhanyák eladók államilag elismert méhanyanevelő telepeiről. Postázás országsszerte. Tel.: (+36)-(30)-476-0512. Simon Miklós.

2 db 16 családós konténer üresen eladó, akacmészre cserélhető. Tel.: (+36)-(30)-372-4929.

60 méhcsalád Hunor kereten Szombathely mellett eladó. Tel.: (+36)-(30)-644-8820.

Eladó 25 db NB család Makón kaptárral vagy kereten. Telefon: (+36)-(20)-962-0616

NB kereten méhcsaládok Baranyából eladók. Tel.: (+36)-(30)-421-3609.

Ártérből Hunor méhcsaládok kereten eladók. Tel.: (+36)-(30)-973-3215.

80 családós üres konténer, használt, új, befűzőtt, vályús keretek, hordók és vasszal eladó. Tel.: (+36)-(70)-294-7827.

Komárom megyében NB, 1/2 NB kereten méhcsaládok eladók. Tel.: (+36)-(20)-361-3930.

Méhcsaládok eladók 1/2 NB kereten, kaptárban, április végén, akácvirágzás előtt. Ár: Megegyezés szerint. Tel.: (+36)-(30)-987-1670.

Köröstarcsa, Deák Ferenc út 22.
Telefon: 06-70-321-8375
06-20-250-5800
e-mail: mulepgyartas@freemail.hu
www.korostarcsaimulep.hu
facebook **Köröstarcsai műlép**

MŰLEPKÉSZÍTÉS, SONKOLY FŐZÉS

KAPTÁRÜZEM
-Raktárkészletről azonnal vásárolhat
-Válogathat a készletből
-Minden alj vörösfenyőből készül
-Minden alj levehető/a fekvőkaptároké is/

MÉHÉSZETI SZAKÜZLET
NYITÁS JANUÁRBAN!
MÉZ FELVÁSÁRLÁS
KÉSZPÉNZ FIZETÉSSEL!
DÉL MAGYARORSZÁG TERÜLETÉN

KÉRHEK
-Számbeütést/mélyen/
-Forró olajos beeresztést
-Házhozszállítást
-Árrendményt

ÖNNEK NEM KELL MÁST TENNIE MINT,
-Eljön hozzánk és vásárol
-Otthonából rendel emailban
HA KÉRDÉSE VAN:
Virág KFT.
6345 Nemesnádudvar, Ipari út 1.
Nyitva: H-P:6.00-14.40-ig.
Tel.:H-P:6.00-17.00-ig.20259 65 73
Bővebben:www.viragkaptar.hu

VIRÁG
viragkaptar.hu
MINDEN EGY HELYEN

500 családós méhészetből eladó a 100 legerősebb méhcsalád Hunor kereten. Elérhetőség: (+36)-(30)-799-5030.

Hunor méhcsaládok eladók. Gátén. Tel.: (+36)-(70)-334-4054.

1/2 NB kaptárak, újak olcsón eladók. Tel.: (+36)-(30)-618-9507.

NB fekvő kaptárak, újak olcsón eladók. Tel.: (+36)-(30)-618-9507.

Méhcsaládok Hunor kereten Pápa térségében eladók. Tel.: (+36)-(20)-327-8813, (+36)-(20)-994-7150.

NB kereten méhcsaládok eladók. Tel.: (+36)-(20)-458-3045. Verőce.

MEGRENDELŐLAP

Megrendelem a Méhészet c. lapot példányban, az alábbi címre.

Megrendelő neve:.....

Címe (város, község, kerület):.....

(Utca, tér, ltp.):

Irányítószám:

Előfizetési díj: 5160 forint

Az előfizetési díjat a részemre küldendő átutalási postautalványon egyenlítem ki.

aláírás

A megrendelőlapot a Magyar Posta Zrt. Levél Üzletág, Központi Előfizetési és Árusmenedzsment Csoport, 1900 Budapest címre kérjük visszaküldeni. E-mail: hirlapelofizetes@posta.hu
Előfizetői észrevételek: (+36)-(1)-767-8262.

APRÓHIRDETÉSEK

2018. ÁPRILIS

Kristálycukor az ország teljes területére

Cégünk eladásra kínál kristálycukrot 1, 25, 50 kg, illetve big-bag (1 tonna) kiszerezésben. A kristálycukor 100%-ban répacukrot tartalmaz, ezt a gyártó által kiállított specifikációval tudjuk igazolni, így **KIZÁRT, HOGY NÁDCUKROT TARTALMAZ.** Az ország teljes területén vállaljuk útiköltség áron a kiszállítást a rendelés leadását követően maximum 3 munkanapon belül. Amennyiben nem lehetséges gépi rakodás, kollégáim **INGYENES** lepakolják az ön által kiválasztott helyre.

Ára: 155 Ft/kg (telephelyi ár)

Elérhetőség: DG-Hungary Trans Kft. Kiskőrös, Tabdi

Tel.: (+36)-(30)-773-4764, (+36)-(70)-425-2703

MÉZ KICSOMAGOLÁSÁHOZ
flakonok
és macik tetővel együtt
kilós, félkilós, negyedkilós
kiszerezésben.
Belső itatók, keretítő,
légfűtés etető,
KERETES MŰANYAG MŰLÉP
FÉLBOCZONÁDI, HUNOR MÉRETBEN,

propoliszrács, propoliszűvegek, anyaméhzárka, műanyag kupakok, szöktető

Telefon: (+36)-(30)-934-2065, (+36)-(30)-746-6164

www.kiralykft.hu

Későn virágzó akác egyedeket ismerő méhészkollégákat keresünk. Célunk ezen akácok vizsgálata, minősítése, kedvező esetben vegetatív szaporítása, illetve fajtaoltalomra történő közös bejelentése. Silvanus Csoport Kft. E-mail: info@silvanus-forestry.com. Tel.: (06)-(1)-354-1313.

100 db méhcsalád 1/2 NB kereten, kedvező áron, válogatva is eladó. Tel.: (+36)-(20)-258-9191.

Hunor fészki, 1/2 NB mézterű rakodókaptárakat veszek 3000 Ft/kaptár áron, keretekkel együtt. Fentiek raktározására társulj Vasi udvaroddal méhészetembe. Jelentkezés 2018. július 20-ig: „ALPOKALJA” méhészet, 9423 Ágfalva, Pf.: 7.

12 Hunor méhcsalád konténben vagy kereten eladók Törökbalinton. Tel.: (+36)-(20)-544-1839.

Hunor kereten méhek eladók. Tel.: (+36)-(70)-670-6608.

Hunor kereten – kaptárban és kaptár nélkül – méhcsaládok eladók. Pest megye. 2173 Kartal. Telefon: (+36)-(30)-393-0645.

Nagy Boczonádi kereten méhek eladók Heves megyében. Tel.: (+36)-(30)-630-3028.

Érett anyabölcső, szüzanya, pározott, petező méhanya rendelhető államilag ellenőrzött telepemről. Csongrád megye, Dóc. Jakab József e.v. Tel.: (+36)-(30)-841-5810.

Eladók méhcsaládok rakodókaptárban NB. félkeretes rendszerben, négy fiókkal. Érdeklődni lehet: (+36)-(70)-242-7860.

Kiemelkedő teljesítményű, petező MÉHANYÁK rendelhetők államilag ellenőrzött telephelyemről 3700 Ft/db áron. KOVÁCS LÁSZLÓ agrár-mérnök, méhtenyésztő, Vanyarc. Tel.: (06)-(32)-484-214. Bővebb infó: www.mmoe.hu/kovacsaszlo

Eladók termelő méhcsaládok NB fél kereten. Érdeklődni lehet: (+36)-(70)-242-7860.

Darus raklappal 4 fiókos NB 1/2 rendszerben, kaptárral méhcsaládok eladók. Érdeklődni lehet: (+36)-(20)-974-2666.

Hunor kereten méhek eladók. Tel.: (+36)-(20)-346-4967.

Szatmár Mész

MÉZFELVÁSÁRLÁSI!

SZATMÁR MÉZ Kft.
4741 Jánkmajtis, Kossuth u. 18/b
Szabó Lehel
+36 70 336-3003
WWW.SZATMARMEZ.HU

1/2 NB méhcsaládok kaptárral együtt is Pest megyében eladók. Tel.: (+36)-(30)-942-7868.

Hunor kereten méhcsaládok BIO méhésztől eladók. Érd.: (+36)-(30)-678-8929.

HAZAI GYÁRTÁSÚ

habkaptárak, műanyag keretek
Hunor és 1/2 NB méretben
megrendelhetők!
Érdeklődni lehet:
(+36)-(30)-858-0726
lukacs.meheszet@hotmail.com
www.muanyagkaptar.eoldal.hu

Minőségi Pannon méhanyák és bölcsök a Vörös-mocsár területén lévő méhtenyésztő telephelyemről kaphatók, rendelhetők. Bóna Zoltán, Kecel. Tel.: (+36)-(70)-637-4083, (+36)-(70)-552-4434.

Hunor méhcsaládok eladók. Érdeklődni lehet: (+36)-(70)-773-8856 telefonon.

Eladó 15 méhcsalád NB kaptárakban, teljes felszereléssel (Pest megye). Tel.: (+36)-(30)-401-2986.

1/2 NB méhcsaládok eladók Szolnokon. Engler Ferenc, (+36)-(30)-246-0186.

NB kereten méhek eladók. Érd.: (06)-(68)-468-276.

NB méhcsaládok eladók Karcagon. Tel.: (+36)-(30)-995-5092.

Öko minősítésű mézet

vásárolok a mindenkor legmagasabb ártól is jobb áron, 25 éves ökológiai múlttal és tapasztalattal. Igény esetén szakmai tanácsokkal szívesen szolgállok. Méhésztársak a piac igényli a nyomon követhető, nagy tisztaságú mézeket. Csatlakozz te is ehhez a folyamathoz! Hajtós Béla, Bogács. Tel.: (+36)-(30)-263-1506.

A virágmező felvásárlási ára
2018. március 15-én
az USA-ban:

4,5 USD/kg
1 USD=252 Ft

Februári rejtvényünk nyertesei

1. Kalácska Jánosné, Hódmezővásárhely
2. László István Attila, Dómoszló
3. Müller Zoltán, Budapest
4. Schmidt Csordás Andreea, Kiskároly
5. Szakács Istvánné, Encs

NB, 1/2 NB kereten méhcsaládok eladók. Tel.: (+36)-(30)-479-5888. Heves megye.

NB kereten méhek eladók. Érd.: (+36)-(30)-538-5560.

Budapesten NB kereten méhcsaládok eladók. Tel.: (06)-(1)-290-2651.

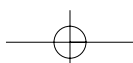
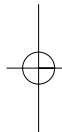
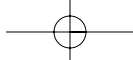
Keretléc-marógép eladó. Tel.: (+36)-(20)-228-3039.

NB kereten méhcsaládok akác előtt eladók. Telefon: (06)-(1)-362-3496.

Konténer eladó. Tel.: (+36)-(30)-816-3236.

Méhcsaládok H fészkek, 1/2 NB méztér – H fészkek, Hunor méztérrel eladók. Tel.: (+36)-(30)-976-7195.

Méhanya eladó. Jó Gábor, Békéssámszon. Tel.: (+36)-(30)-816-3236.

„A jó méhészt
jó gyógyszerei...”

tolnagro
CSOPORT

GYÓGYSZER OLDALON
TÁMOGATOTT TERMÉKEINK

Tik-Tak 125 mg/ml

külsőleges oldat mézelő méheknek
A.U.V.

Javallat:

Mézelő méhek Varroa destructor fertőzöttségének kezelésére, vagy a fertőzöttség gyanúja esetén diagnosztikai célra.

Alkalmazás:

Késő nyáron, az utolsó porgetés után 1-2 nappal – Fedett fiasítás esetén sorozatkezelés javasolt a termék használati utasítása szerint. Záró kezelés késő ősszel – fedett fiasítás esetén nem alkalmazható.

Vényköteles állatgyógyszer.

Biowar 500 amitraz 500 mg/csik
méhkaptárba lógatható csíkok mézelő méhek
részére A.U.V.

Javallat: Mézelő méhek *Varroa destructor* atka fertőzöttségének diagnosztizálására és kezelésére.

Alkalmazás:

Helyezze a csíkokat a keretek közötti barázdákba, ahol a méhek a legnagyobb aktivitást mutatják.

Függesse fel a csíkokat úgy, hogy a méhek mindkét oldalról hozzáférjenek. Hagyja bent a csíkokat legalább 6 hétig. A kezelést minden kaptárban egyidejűleg kell végezni. Javasolt kezelési idő: az utolsó mézpergetés után (nyár vége/ősz) és a tavaszi mézharman gyűjtése előtt.

Élelmezésre szánt méz termelésekor nem alkalmazható.

Vénvköteles állatgyógyász

Thymovar

15 g timol/inpregnált csík
mézelő méhek számára A.U.V.

Javallat:

Mézelő méhek *Varroa destructor* atka fertőzöttségének kezelésére

Alkalmazás:

Az impregnált csikot a lépek tetejére kell helyezni. A timol a hőmérséklettől függően szublimál a kaptár légterében. A legjobb hatás 20-25°C-on, 6-8 hetes alkalmazás esetén érhető el.

15°C alatt (csökkent hatás) és 30°C felett
(mellékhatás megjelenése) ne alkalmazzuk

Destruktor 3,2%

koncentrátum mézelő méheknek
A.U.V.

Javallat:

Mézelő méhek Varroa destructor atka fertőzöttségének kezelésére.

Alkalmazás:

Összel, atka-ellenes zárókezelésként, valamint legkésőbb 6 héttel a hordás megkezdése előtt, megközelítőleg fiasításmentes méhcsaládoknál kell a kezelést elvégezni.
Kizárólag hígítva alkalmazandó: 10 ml Destruxtor/500 ml vízben feloldva (munkaoldat) a léptűcsák mentén a méhekre csepegtetni.

Vényköteles állatgyógyszer.

tolnagro
CSOPORT

Tolnagro Kft.
Szekszárd, Rákóczi u. 142-146.
Telefon: +36 74/528-528
megrendeles@tolnagro.hu

Sz.-Sz.-B. Megyei Állatkórház Kft.
Nyíregyháza-Oros, Nyíregyházi út 6/A.
Telefon: +36 30/938-71-22
megrendeles@allatkorhazkft.hu

Primavet Kft.
Budapest, Komáromi út 35-37.
Telefon: +36 1/460-50-50
megrendeles@primavet.hu

Varroa atka ellenes méhészeti megoldások a Bayer-től

www.mehesz.eu

A méhcsaládok legyengülésének, pusztulásának leggyakoribb okozója a **varroa atka**.

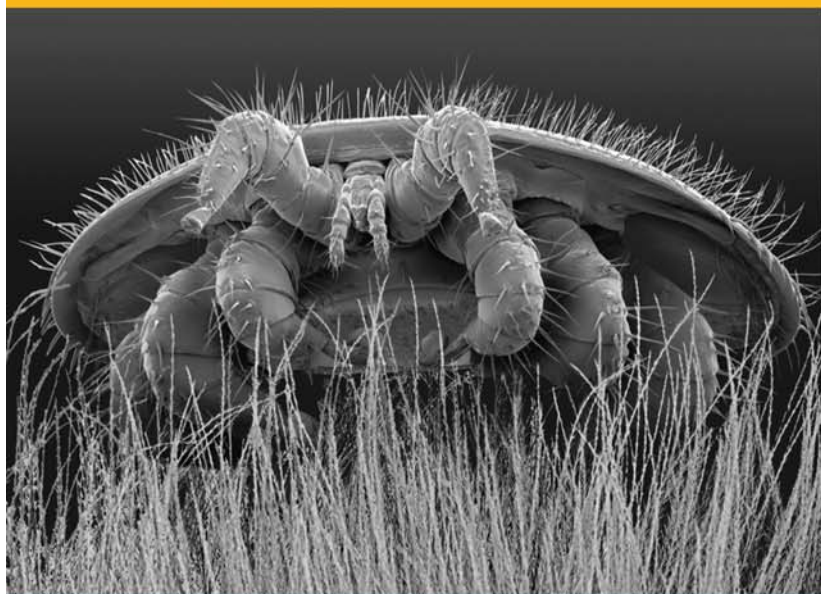
A Bayer egyedi, jól bevált és új megoldást is nyújt az atka elleni védekezésben

Bayvarol®

PolyVar® YELLOW

CheckMite+®

L.HU.MKTAH.31.08.2017.0442

Kérjen állatorvosától vagy gyógyszerésztől további felvilágosítást!

A használattal kapcsolatos további információkért olvassa el a termék dobozában vagy a www.mehesz.eu honlapon

megtalálható használati utasítást!

Elérhetőségünk: Bayer Hungária Kft. 1123 Budapest Alkotás u. 50.

Méhészeti szakértőnk: Dr. Keresztesi Zoltán, 06-20-414-8950